Jaarstukken 2023

Algemeen

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 aan. Deze worden in digitale vorm gepresenteerd op de link Planning & Control portal .

Het jaar 2023 stond in het teken van hernieuwde samenwerking binnen de raad en een nieuw college dat voortvarend van start is gegaan. Daarbij is begonnen om het collegeprogramma ten uitvoer te brengen en de focus daarop te houden. Met een nog altijd kwetsbare organisatie heeft iedereen zich ten volle ingezet om zoveel mogelijk werk te verzetten en klaar te staan voor onze inwoners. De kwetsbaarheid is in kaart gebracht met het realisatievermogen van de organisatie en zal in 2024 besproken worden met de raad. Zagen we in de begroting 2023 het ravijnjaar al duidelijk naar voren komen, halverwege 2024 weten we dat er voorlopig geen aanvullende middelen vanuit het Rijk naar de gemeenten zullen komen. Dit betekent dat we richting de begroting 2025 keuzes zullen meegeven aan de raad om alvast te overdenken hoe we de toekomst het hoofd kunnen bieden. In de perspectiefnota 2025 nemen we hier alvast een voorschot op.

Gezien het positieve resultaat van deze jaarrekening lijkt dit in contrast met elkaar te staan. Maar dat is niet het geval, nu we in deze jaarrekening zien dat het vooral incidentele gelden zijn die zorgen voor een positief resultaat. De structurele lasten zijn voor de komende jaren niet meer te dekken als het Rijk niet over de brug komt. Een beeld wat we inmiddels bij de meerderheid van gemeenten terug zien: een positief jaarrekening resultaat over 2023 en tegelijkertijd een ernstige waarschuwing voor de toekomst. Het is daarom extra van belang dat raad en college de verbinding houden en het goede gesprek voeren over onze toekomst. Ondertussen blijven we ons uiterste best doen om alle ballen in de lucht te houden.

Deze jaarrekening kent meerdere meevallers en tegenvallers, die bij de verschillende programma's worden toegelicht. Daar waar meer is uitgegeven dan begroot is elders in het programma -conform het begrotingsbeleid óf door personeelstekort- minder uitgegeven. Een treffend voorbeeld: in het programma Sociaal Domein ziet u een lichte overbesteding binnen het programma, maar ziet u ook dat de kosten voor WMO en Jeugd enorm zijn toegenomen. Dus aan de ene kant een licht negatief saldo en aan de andere kant belangrijke signalen waar we voor de komende jaren niet omheen kunnen

De Jaarrekening 2023 laat een positief resultaat zien van € 1.224K, waarbij hieronder een aantal grotere posten geduid zijn zodat u direct een beeld heeft hoe een groot deel van dit resultaat is ontstaan. Verder vindt u in de jaarrekening de resultaten per programma.

- € 291K aan budget voor activiteiten die niet uitgevoerd konden worden en nu als overhevelingsvoorstel is opgenomen;
- € 489K aan budget voor activiteiten die niet uitgevoerd konden worden en nu als voorstel tot terugstorten in een bestemmingsreserve is opgenomen;

- € 94K van de stelpost "onvoorzien" is in 2023 niet gebruikt.

In de financiële samenvatting is in de tabel onder het kopje "afwijkingen" een analyse opgenomen van de materiële afwijking (van de posten boven €50K) na Berap2 2023. Na Berap2 2023 was een negatief resultaat begroot van € 460K. In de financiële samenvatting treft u een overzicht met de meest majeure afwijkingen.

Gezien het positieve saldo van deze jaarrekening 2023 en om voor de komende jaren wat extra financiële ruimte in de begroting te krijgen stelt het college voor om één extra bestemmingsreserve in te stellen. .

- Bestuurlijke toekomst: De bestuurlijke toekomst is inmiddels niet alleen meer in Landsmeer actueel, maar ook in de buurgemeenten. Daarom verwachten wij de komende jaren concrete stappen te kunnen zetten in dit proces. Derhalve stelt het college een bestemmingsreserve voor van € 17K, waaruit deze stappen de komende jaren kunnen worden gefinancierd. Het overgebleven budget van 2023 wordt in deze bestemmingsreserve gestort zodat het college middelen heeft om stappen te kunnen blijven zetten.

Door het positieve resultaat van 2023, de gevraagde budgetoverhevelingen en het instellen van een bestemmingsreserve zal een deel van het rekeningresultaat ad € 249K na instemming van uw raad toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve Sociaal Domein Meerjarenplan om de aanhoudende hogere kosten te kunnen dekken. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

De hoogte van de algemene reserve blijft een punt van aandacht om als solide basis voor het opvangen van grote schommelingen dienst te kunnen doen. Als we iets geleerd hebben de afgelopen jaren, dan is het wel dat onvoorziene omstandigheden (denk aan: aanwas van cliënten in het sociaal domein, krapte op de arbeidsmarkt, inflatie en wisselende circulaires vanuit het Rijk) kunnen zorgen voor financiële tegenvallers.

Op veel beleidsterreinen is hard gewerkt om Landsmeer een aantrekkelijke woon- en werkgemeente te laten zijn voor inwoners en bezoekers. In de diverse programma’s wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten.

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2023 1

Algemeen 1

Inhoudsopgave 3

Leeswijzer 11

Jaarverslag programma's 14

Algemeen bestuur 14

Integrale veiligheid 21

Ruimtelijk Domein 30

Sociaal Domein 46

Financiën 63

Paragrafen 69

Lokale heffingen 69

Weerstandsvermogen en risicobeheersing 73

Onderhoud kapitaalgoederen 79

Financiering 85

Bedrijfsvoering 89

Verbonden partijen 100

Grondbeleid 108

Jaarrekening 2023 109

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 109

Balans per 31 december 2023 111

Toelichting op de balans 113

Bijlagen 134

Financiële samenvatting

In het jaarverslag en de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het in 2023 uitgevoerd beleid. Het jaarverslag en jaarrekening 2023 zijn, conform hetgeen door het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is voorgeschreven, opgebouwd overeenkomstig de programmabegroting 2023.

In dit hoofdstuk wordt het financiële overzicht weergegeven en wordt uw raad voorgesteld een aantal budgetten die in 2023 niet tot besteding zijn gekomen middels bestemming van resultaat over te hevelen naar begrotingsjaar 2024.

Bij onderdeel programma's wordt per begrotingsprogramma verslag gedaan over de resultaten in 2023. Per programma worden daarin de volgende onderdelen behandeld:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Waaraan kunnen we zien wat we hebben bereikt?
- Wat heeft het gekost?

Auditcommissie

Overeenkomstig de bepalingen in de gemeentewet moet de gemeenteraad jaarlijks vóór 15 juli het jaarverslag en de jaarrekening vaststellen. Voor de behandeling in de gemeenteraad zal de auditcommissie de jaarstukken in haar vergadering op technische aspecten bespreken. De commissie rapporteert voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken over zijn bevindingen aan uw raad.

Hoofdlijnen financieel resultaat

Bedragen *€1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-28.835	-30.493	-30.866	-374
Baten	28.229	28.974	31.458	2.484
Saldo lasten / baten	**-606**	**-1.518**	**592**	**2.110**
Toevoeging reserves	350	350	0	-350
Onttrekking reserves	266	709	632	-77
Saldo reserves	**616**	**1.059**	**632**	**-427**
Resultaat	**9**	**-460**	**1.224**	**1.683**

Toelichting toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de begroting 2023 van de gemeente Landsmeer zijn onttrekkingen aan reserves abusievelijk gepresenteerd als toevoegingen. Het bedrag onder toevoegingen had opgeteld moeten zijn bij onttrekkingen. In de jaarrekening 2023 is deze fout gecorrigeerd.

In bovenstaand tabel is er verschil te zien tussen de primaire begroting (616) en de begroting na wijziging (1.059). Het verschil ad € 443 wordt verklaard door de resultaatbestemming over het boekjaar 2022.

Afwijkingen

De jaarrekening 2023 laat een positief resultaat zien van € 1,224 miljoen. Dat is € 1,683 miljoen hoger dan het verwachte begrotingsresultaat bij Berap II 2023. In onderstaande tabel zijn de materiële afwijkingen (> 50K) opgenomen die van invloed zijn op het financiële resultaat. Mutaties die een budget neutraal effect hebben zijn **niet** in dit overzicht opgenomen, omdat deze geen effect hebben op het resultaat. Dit betreft voornamelijk mutaties die uit een reserve worden gedekt. Daarnaast zijn er uitgaven voor de energietoeslag in programma Sociaal domein waartegenover baten in programma Financiën staan welke gedekt worden uit de algemene uitkering. In de toelichting bij de programmaverantwoording wordt bij elk programma onder "Wat heeft het gekost?" alle afwijkingen ten opzichte van de begroting verder toegelicht. Deze samenvatting is bedoeld om uw Raad een Quick scan van het resultaat te bieden.

Hierbij nog opgemerkt dat de salarislasten van de gemeente Landsmeer moeten worden gezien in samenhang met verschillende posten in onze begroting. Zo zijn er binnen onze begroting verschillende lasten, denk o.a. w.w.-uitkeringen die wij als eigen risicodrager moeten betalen, stagiaires, reis- en thuiswerkvergoedingen en natuurlijk inhuur die afgezet moeten worden tegen de onderuitputting (dit zijn baten) op onze salarislasten. Deze blijven onder de € 50K, en daarom niet in onderstaande tabel opgenomen.

Programma	Afwijkingen in jaarrekening tov stand Berap II > 50K	x € 1000	I / S*
	Voordelig:		
Algemeen Bestuur	Meer externe advisering Raad en College	-147	I
Ruimtelijk Domein	Hogere vergoedingen infrastructuur	77	I
Ruimtelijk Domein	Omgevingsvisie (spreiding activiteiten)	89	I
Ruimtelijk Domein	Duurzaamheid (spreiding activiteiten)	282	I
Ruimtelijk Domein	Uitgesteld onderhoud wegen nav aanleg nutsvoorzieningen	119	I
Ruimtelijk Domein	Omgevingswet (spreiding activiteiten)	192	I
Ruimtelijk Domein	Ontwikkellocatie Violiersweg (spreiding activiteiten)	71	I
Sociaal Domein	Uitstroom WSW	109	I
Sociaal Domein	Meer inwoners met loonkostensubsidie	-87	I/S
Sociaal Domein	Jeudzorg (toename aantal jongeren en kosten per jongere)	-413	I/S
Sociaal Domein	WMO (kst huish hulp / aantal WMO-begeleiding / woningaanp)	-263	I/S
Financiën	Saldo op salarislasten en inhuur (alle programma's)**	-40	I
Financiën	Gas en elektra (alle programma's)**	-285	I/S
Financiën	Post onvoorzien (niet aangewend)	94	I

Financiën	Wet Open Overheid (spreiding activiteiten)	109	I
Financiën	Afwikkeling OZB oude jaren	107	I
Financiën	Extra bijdrage Vervoersregio knooppunt Ijdoornlaan	213	I
Financiën	Zaaksysteem (activeren ipv eenmalige uitgave)	145	I
Financiën	Rente- en afschrijvingslasten	115	I
Financiën	Algemene uitkering	96	I
	Saldo op toevoegingen en onttrekkingen reserves	427	I
	Overige verschillen <50K	673	I
	Totaal	**1.683**	

I=incidenteel en S=structureel, exclusief budget neutrale verschillen

* Het rekeningresultaat wordt vooral beïnvloed door incidentele meevallers. Daartegenover staan enkele tegenvallers zoals Jeugd, WMO, gas en elektra waar we nauwelijks invloed op hebben en dat zet het financiële perspectief verder onder druk.

** Voor salarislasten, inhuur, gas en elektra geldt dat deze lasten verspreid binnen alle programma's zijn opgenomen. Voor deze tabel zijn deze samengenomen maar bij de programma's worden de afwijkingen afzonderlijke toegelicht.

Verder merken we op dat wanneer er een extra bijdrage van het Rijk ontvangen is waar ook extra lasten c.q. een reservering van deze lasten (voor latere jaren of terugbetalingsverplichting is opgenomen) zijn deze niet in de onderstaande tabel opgenomen maar wel als toelichting bij de financiële tabel van het betreffende programma. Daarbij treft u ook een nadere toelichting van de posten uit bovenstaande tabel aan evenals een toelichting op de overige afwijkingen (< 50K).

Resultaatbestemming

Van een aantal producten en activiteiten is het door uw raad beschikbaar gestelde budget niet of gedeeltelijk besteed. Om deze activiteiten in 2024 alsnog uit te kunnen voeren of voort te zetten, wordt voorgesteld om de volgende budgetten in 2024 beschikbaar te stellen, dan wel bedragen (terug) te storten in de daarvoor bestaande bestemmingsreserve.

Programma	Onderwerp	x € 1.000	
	Resultaat jaarrekening 2023		**1.224**
Ruimtelijk Domein	Nutsvoorzieningen	-100	
Ruimtelijk Domein	Voetbalkooi	-18	
Ruimtelijk Domein	Begraafplaatsen	-30	
Ruimtelijk Domein	Ontwikkellocatie Violierweg	-71	
Sociaal Domein	Bestrijding eenzaamheid	-3	
Sociaal Domein	Armoedebeleid kinderen	-8	
Sociaal Domein	Energie toeslag	-29	
Sociaal Domein	ESF middelen	-32	
	Totaal over te hevelen budget naar volgend boekjaar		**-291**
Algemeen bestuur	Budget bestuurlijke toekomst (storting in bestemmingsreserve)	-17	
Ruimtelijk Domein	Bestemmingsplannen (storting in bestemmingsreserve)	-89	
Ruimtelijk Domein	Onderzoeken RO (storting in bestemmingsreserve)	-50	
Ruimtelijk Domein	Uitvoeringsprogramma Omgevingswet (storting in bestemmingsreserve)	-192	
Sociaal Domein	Blokhuisgelden (storting in bestemmingsreserve)	-32	
Sociaal Domein	Sociaal Domein Meerjarenplan (storting in bestemmingsreserve)	-249	
Financiën	Woo (storting in bestemmingsreserve)	-109	
	Totaal te storten in een bestemmingsreserve		**-738**
	Algemene reserve		**195**

Toelichting resultaatbestemming

Budget Bestuurlijke toekomst: (storting in bestemmingsreserve)
De bestuurlijke toekomst is inmiddels niet alleen meer in Landsmeer actueel, maar ook de in buurgemeenten. Daarom verwachten wij de komende jaren concrete stappen te kunnen zetten in dit proces. Derhalve stelt het college een bestemmingsreserve voor, waaruit deze stappen de komende jaren kunnen worden gefinancierd. Het overgebleven budget van 2023 en 2024 wordt in deze bestemmingsreserve gestort zodat het college middelen heeft om stappen te kunnen blijven zetten.

Bestemmingsplannen: (storting in bestemmingsreserve)
Het proces van de omgevingsvisie loopt over meerdere kalenderjaren. Het is dan ook moeilijk te plannen wanneer de kosten precies gemaakt worden, hetgeen ook de reden is waarom er een bestemmingsreserve voor dit onderwerp is. In 2023 is er een bedrag van 89 duizend euro niet besteed, er wordt dan ook voorgesteld om dit bedrag terug te storten in de bestemmingsreserve, om dit bedrag voor de toekomst te kunnen blijven gebruiken.

Nutsvoorzieningen:
Vanwege de aanleg van nutsvoorzieningen moet er extra onderhoud aan de wegen worden uitgevoerd. In 2023 is ingezet op regulier onderhoud en de herinrichtingsprojecten. Het extra onderhoud aan de wegen vanwege de nutsvoorzieningen zal echter nog uitgevoerd moeten worden, dit heeft in 2023 dus nog niet plaatsgevonden. In 2023 is er 109 duizend euro daarom niet besteed. Voorgesteld wordt dan ook om 100 duizend euro over te hevelen naar 2024 om te voorkomen dat er achterstanden ontstaan in het wegenonderhoud.

Voetbalkooi :
Vanuit de jaarrekening 2022 was er een bedrag van € 18K overgeheveld voor de verplaatsing van de voetbalkooi. Er is een alternatieve locatie gevonden maar de sloop van de oude voetbalkooi en de plaatsing van een nieuwe multifunctionele kooi heeft nog niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt dan ook om dit bedrag wederom over te hevelen (naar 2024).

Begraafplaatsen:
Dit budget is bestemd voor een herinrichting van de begraafplaats zodat een strooiveld kan worden gerealiseerd. Dit budget wordt dan ook voorgesteld om over te hevelen. Inmiddels is een onderzoek uitgevoerd naar hoe de begraafplaats kan worden ingericht alsmede hoe de administratie kan worden geprofessionaliseerd.

Ontwikkellocatie Violierweg:
Op het budget, bestemd voor een gebiedsvisie en stedenbouwkundig ontwerp van het gebied aan de Violierweg, is er een bedrag van 71 duizend euro niet besteed. Dit geld is in 2024 nog benodigd om hier verder uitvoering aan te geven. De verwachting is dat in het 4de kwartaal de stedenbouwkundige uitgangspunten aan de raad kunnen worden voorgelegd. Voorgesteld wordt dan ook om dit budget over te hevelen naar 2024.

Onderzoeken RO : (storting in bestemmingsreserve)
Binnen het ruimtelijk domein zijn er af en toe kleine onderzoeken benodigd waarvoor er geen budget beschikbaar is. Om te voorkomen dat er een structureel budget wordt gevraagd, waarvan we van tevoren niet weten hoe hoog dit structurele budget per jaar dient te zijn, stellen wij voor om 50 duizend euro vanuit het resultaat in de bestemmingsreserve Visies en Onderzoek te storten om deze kosten in de toekomst te kunnen dekken.

Uitvoeringsprogramma Omgevingswet: (storting in bestemmingsreserve)
Het project invoering Omgevingswet is nog niet afgerond. In 2023 is er 192 duizend euro niet besteed, welke weer in de bestemmingsreserve Omgevingswet terug gestort kan worden. In 2024 moeten er nog kosten voor gemaakt worden. Mocht er dan nog budget over zijn dan zal worden voorgesteld om dit budget te storten in de bestemmingsreserve voor de omgevingsvisie. Na de omgevingsvisie zal er immers ook een omgevingsplan voor het grondgebied van de gehele gemeente moeten worden opgesteld.

Bestrijding eenzaamheid:
In 2023 is een deel van de Brede SPUK-gelden van het thema Versterken sociale basis aangewend om kosten met betrekking tot het onderwerp eenzaamheid te betalen. Hierdoor is het budget van 2023 niet volledig opgebruikt. Met de begroting van 2024 kunnen wij de geplande activiteiten voor 2024 bekostigen. Het over te hevelen bedrag van 2023 willen wij gebruiken om hierop aanvullend een Sociale kaart eenzaamheid te ontwikkelen in de vorm van een folder. Deze zal zowel met inwoners als met professionals gedeeld worden. De inhoud zal opgesteld worden vanuit het thema eenzaamheid, de daadwerkelijk titel zullen wij te zijner tijd met afdeling communicatie afstemmen zodat wij een zo groot mogelijke doelgroep aanspreken.

Armoedebeleid kinderen:
Met het Jeugdfonds Sport & Cultuur zijn aanvullende afspraken gemaakt. Zo is sinds 2023 het maximumbedrag losgelaten en is het voor kinderen mogelijk om naast een sport/cultuur-deelname ook zwemles te volgen. Dit is in 2023 bekostigd vanuit een reserve bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur zelf. Deze reserve is op. De verwachting is dat het resterende budget van 2023 nodig is om deze aanvullende kosten in 2024 te kunnen betalen.

Energie toeslag:
De wet Energietoeslag 2023 is pas laat in 2023 vastgesteld door het Rijk. Het is zodoende niet gelukt om alle aanvragen energietoeslag in het jaar 2023 af te handelen. In 2024 worden nog 101 aanvragen energietoeslag 2023 afgehandeld.

Blokhuisgelden: (storting in bestemmingsreserve)
Vanuit de verschillende circulaires is zijn er geoormerkte gelden ter beschikking gesteld vanuit het Rijk voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Dat geld hebben we niet volledig uitgegeven. Onduidelijk is of er een terugvordering van de resterende middelen vanuit het Rijk plaats gaat vinden. Er wordt verzocht om dit bedrag te storten in de bestemmingsreserve Meerjaren Sociaal Domein (MJD).

ESF middelen:
Deze rijksmiddelen (zogeheten ESF subsidie) zijn door de regio niet volledig ingezet. Centrumgemeente Zaanstad heeft het overschot van deze middelen verdeeld en een bedrag van euro 32.339,20 in november 2023, aan de gemeente Landsmeer overgemaakt.
Wij willen deze extra middelen inzetten t.b.v. lokale jongeren met een (mogelijke) economische achterstand. Op dit moment zijn er 2 trajecten gestart met jongeren die een werk- scholingstraject volgen. Aan de hand van onze leerplicht gegevens zijn wij de doelgroep actief aan het benaderen zodat er (indien nodig) nog meer trajecten kunnen worden ingezet.

Sociaal Domein Meerjarenplan: (storting in bestemmingsreserve)
Naar aanleiding van de analyse van de jaarrekening, aanhoudende hogere kosten binnen het sociaal domein, stellen we voor het restant rekeningresultaat te storten in de bestemmingsreserve sociaal domein.

Woo : (storting in bestemmingsreserve)
Voor de invoering en de werkzaamheden voortvloeiend uit de Wet open overheid (Woo) is er een jaarlijks budget beschikbaar (vanuit de mei circulaire 2022). Het beschikbare jaarlijkse budget bestaat uit een structureel en incidenteel deel tot en met 2027, en vanaf 2028 is enkel een structureel budget beschikbaar. In het jaar 2022, maar ook 2023 hebben wij hier nagenoeg geen uitvoering aan gegeven. Vanaf 2024 gaan we inzetten op de implementatie Woo, richting 2027. De niet besteedde gelden uit 2022 hebben wij bij de jaarrekening 2022 in een bestemmingsreserve gestort en voor het niet besteedde deel over 2023 (€ 109.000) verzoeken wij hetzelfde, dus een storting in de bestemmingsreserve Woo. Door de storting in de bestemmingsreserve kunnen we het budget voor de toekomst aframen, zodat enkel het structurele budget beschikbaar blijft. Het incidentele budget ramen we dan af in de PPN 2025 en Begroting 2025 voor de komende jaren, mochten we dan incidenteel geld nodig hebben de komende jaren dan kunnen we dit dekken uit deze bestemmingsreserve.

Ontwerp-raadsbesluit
In het ontwerp-raadsbesluit worden bedragen voluit genoteerd, derhalve niet in duizendtallen. Dit ter exacte aansluiting op de financiële administratie.
Het voorstel voor de bestemming van het resultaat uit 2023 ter verwerking in 2024 ziet er dan als volgt uit:
- Het resultaat van de jaarrekening vast te stellen op € 1.224 duizend voordelig;
- Conform voorstel resultaatbestemming, het niet bestede budget in 2024 weer beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 291.000, en van de € 489.000 een bedrag van € € 472.000 te storten in de 5 bestaande bestemmingsreserves;
- Het instellen van een bestemmingsreserve bestuurlijke toekomst en daarin conform voorstel resultaatbestemming van de € 489.000 een bedrag van € 17.000 te storten;
- Een bedrag van € 249.000 toe te voegen aan de bestaande bestemmingsreserve Sociaal Domein Meerjarenplan;
- Het restant van het rekeningresultaat ad € 195.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Leeswijzer

De gemeentelijke jaarrekening en het gemeentelijke jaarverslag zijn samengevoegd tot de Jaarstukken 2023. Door de digitalisering van de P&C stukken is gekozen voor een andere indeling. Op de nieuw gekozen manier is het makkelijker om te navigeren door de website. Zo is bijvoorbeeld gekozen om de programmaverantwoording en de paragrafen apart aan te bieden op de website. Zij vormen het jaarverslag. De jaarrekening valt onder 'jaarrekening 2023'. Hierna volgen de bijlagen.

Afkortingen

De genoemde afkortingen in de tekst staan verklaard in de bijlage Afkortingen en begrippen.

Afrondingen in financiële overzichten

Doordat in onze P&C producten alles in duizend wordt weergegeven, kan het zijn dat de tabellen afrondingsverschillen bevatten. Dit is een gevolg van afronding naar duizend. Bijvoorbeeld een bedrag van € 600 wordt dan weergegeven als duizend. Twee bedragen van € 600 (in een tabel dan twee keer duizend) zijn dan in onze boekhouding € 1.200 (het systeem rond dit ook af naar duizend) en daarmee in een optelling in een tabel kan 2 keer duizend (2 keer € 600) worden getoond als duizend (1 keer € 1.200). Dat is de reden waarom sommige tabellen op duizenden niet lijken aan te sluiten. Dat doen zij dus wel, echter vanwege afronding lijkt dit anders.

Financiële cijfers

De financiële cijfers in tabellen staan altijd weergegeven in hele euro's tenzij anders vermeld. Lasten staan negatief weergegeven en baten positief. Staat er bij de verschillenkolom een negatief bedrag dan is dat nadelig (meer uitgegeven of minder ontvangen).
In de verschillenkolommen wordt het resultaat getoond als 'Begroting -/- Rekening'.

Samenvatting

In de samenvatting worden op hoofdlijnen de behaalde resultaten benoemd en wordt het financiële resultaat kort toegelicht.

Programma's

In de programma's wordt ingegaan op de financiële- en beleidsmatige resultaten per programma.

Per beleidsprogramma is het volgende opgenomen:

- *Algemeen:* bestaat uit de portefeuillehouder en de missie van het programma
- *Verantwoording:* Hierin worden de punten die zijn opgenomen in de begroting (wat wilden we bereiken?) toegelicht aan de hand van de vragen 'wat hebben we bereikt?' en 'wat hebben we daarvoor gedaan?'
- *Financiën:* Hierin vindt u een mutatie overzicht van financiële cijfers op programmaniveau. Hier worden ook de ontwikkelingen op de bij de programma's behorende reserves gegeven. Grote afwijkingen van de begroting ten opzichte van realisatie worden toegelicht.
- *Beleidsindicatoren:* Hierin wordt de realisatie weergegeven van de in de begroting gestelde beleidsindicatoren.
- *Beleidsstukken:* Onder dit kopje staan de huidig geldende beleidsstukken behorende bij het programma.

- *Verbonden partijen:* Hier vindt u de informatie over de verbonden partijen behorende bij het programma.

Stoplichten methodiek speerpunten

Door de jaren heen hebben we gezien dat er wisselend wordt omgegaan met de stoplichten methodiek in de P&C Producten. Er is behoeft aan een eenduidige lijn voor het rapporteren over de doelen die gesteld zijn in de begroting.

Het college bepaalt in haar collegeprogramma wat zij de komende 4 jaren wil bereiken. Dit vertaalt zich in speerpunten waar het college zich op wilt richten. Deze speerpunten zijn de uitgangspunten voor het invullen van de Doelenboom. Elk jaar wordt het “wat gaan we daar voor doen” aangepast voor het komende jaar in de begroting. In de jaarrekening kijken we terug naar “wat hebben we er voor gedaan” op de vraag “wat wilden we bereiken”. Kortom, een goed instrument om te rapporteren over de speerpunten van het college richting de raad.
Het is daarom van belang dat er eenduidig wordt gerapporteerd, zodat de raad door het jaar heen meegenomen wordt door het college.

Aan de hand van de doelenbomen met de prestaties geven we met de kleuren van de stoplichten aan in hoeverre de uitvoering van de prestaties op schema ligt:

Stoplicht	Betekenis
• Groen	Prestatie wordt of is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
• Oranje	Er is een risico dat de prestatie niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit wordt gerealiseerd. Hierop is bijsturing nodig.
• Rood	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de voortgangsrapportage in ieder geval een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

Paragrafen

In paragrafen staan onder meer de door het BBV verplicht gestelde paragrafen. Deze paragrafen geven een gebundelde verantwoording over bepaalde thema's. Deze zouden anders te gefragmenteerd aan de orde komen. Deze informatie is van belang om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Het betreft de paragrafen; lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Jaarrekening 2023

De jaarrekening zoals voorgeschreven in titel 4.4 en 4.5 van het BBV, bestaat uit de volgende onderdelen:

- Overzicht van baten en lasten (per programma).
- Toelichting baten en lasten op hoofdlijnen.
- Begrotingsrechtsmatigheid
- Balans (inclusief vergelijkend cijfer).
- Toelichting op de balans.

Bijlagen

Het laatste deel van het jaarverslag toont de bijlagen. Hierin wordt onder andere inzicht gegeven in de taakvelden, waarderingsgrondslagen, sociaal domein en subsidies.

Jaarverslag programma's

Algemeen bestuur

Portefeuillehouder

Burgemeester L. de Lange
Wethouder J. van Boeijen (Participatie)

Missie

Binnen het bestuurlijk stelsel vervullen de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders hun rol. De rekenkamer en ombudsman leveren een bijdrage aan de verbetering van het openbaar bestuur en de dorpen. Dit door respectievelijk kritisch mee te kijken naar het beleid van de gemeentelijke organisatie en aanspreekbaar te zijn bij klachten hierover.

Het programma Algemeen Bestuur gaat over het samenspel tussen inwoners, ondernemers en de gemeente. Binnen dit programma zijn dan ook de belangrijkste thema's dienstverlening, communicatie/participatie en samenwerking.

De gemeente gaat over de dienstverlening. Het organiseren van de gemeentelijke dienstverlening aan inwoners en ondernemers stemmen we dan ook zoveel mogelijk af op de gebruikers. Goede voorbeelden hiervan zijn de digitalisering van de dienstverlening en het gebruiken van digitale communicatiekanalen.

Bij het opstellen en uitvoeren van beleid, projecten blijft de hoofdvraag wat de inwoners en ondernemers belangrijk vinden en welke bijdrage zij kunnen leveren aan de realisatie van hun (ideale) leefomgeving. Hiervoor wordt de term participatie veelal gebruikt.

Waar gemeenten elkaar nodig hebben zoeken ze de samenwerking. Dit vindt plaats in de Metropoolregio Amsterdam en de regio Zaanstreek-Waterland. Daarnaast zoekt Landsmeer de samenwerking met andere gemeenten om de bestuurskracht te verbeteren. Dit is het bestuurlijke toekomst vraagstuk.

Wat wilden we bereiken?

Dit programma richtte zich in 2023 op meerdere speerpunten. De toelichting hierop vindt u onder de kop 'Verantwoording' links in de balk.

Bestuurlijke toekomst

Wat wilden we bereiken?	
We willen in 2023 komen tot een raadsbesluit waarbij richting wordt gegeven op welke mogelijke fusiepartners het college zich moet richten.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
De inwoners zullen actief worden betrokken (infomeren, consulteren, participeren) door de gemeenteraad en het college, voordat een nieuw raadsbesluit zal worden genomen.	
Toelichting:	
In februari 2023 zijn, na een participatieproces met bewoners-bijeenkomsten en een online enquête, de kernkwaliteiten definitief vastgesteld door de gemeenteraad. Aangezien in 2023 geen nieuw raadsbesluit wordt genomen, is verdere participatie van inwoners niet noodzakelijk geweest.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
De kernkwaliteiten van de gemeente Landsmeer zijn in beeld gebracht en de inwoners blijven informeren over de stand van zaken bestuurlijke toekomst.	
Toelichting:	
Op 23 februari 2023 heeft de gemeenteraad de kernkwaliteiten definitief vastgesteld. Inwoners kunnen via landsmeer.nl/bestuurlijketoekomst op de hoogte blijven over verdere ontwikkelingen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
De raad vragen een keuze te maken met betrekking tot de richting van (bestuurlijke) fusie, waarbij het beschikbare instrumentarium, zoals bijvoorbeeld een draagvlak onderzoek of referendum, als sluitstuk voor een eventuele fusie niet uitgesloten wordt.	
Toelichting:	
In 2023 zijn de kernkwaliteiten Landsmeer vastgesteld en heeft de raad besloten tot het instellen van een regiegroep bestuurlijke toekomst. Naast de verschillende gesprekken in de regio op college niveau, heeft de gemeenteraad in december een motie aangenomen waarin de raden van Landsmeer, Oostzaan en Wormerland met elkaar gesprekken gaan voeren over de mogelijkheden van een verregaande samenwerking. In diezelfde motie wordt het college verzocht om positieve medewerking te blijven verlenen aan verzoeken mbt onderzoeken van de bestuurlijke toekomst van de omliggende gemeenten.	

IBP

Wat wilden we bereiken?	
De ambities uit het IBP (Interbestuurlijk Programma) koppelen aan bestaande ambities uit het collegeprogramma om zodoende een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In de andere programma's zijn de speerpunten verwerkt. Indien in de andere programma's ambities worden bijgesteld, zoals bijvoorbeeld duurzaamheid en jeugdzorg, dan kan dat een effect hebben op het behalen van de ambities van het IBP. Of dat daadwerkelijk het geval zal zijn, is afhankelijk van de (neerwaartse) bijstelling. In het verlengde van de speerpunten in het IBP, staan de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Noord-Holland Noord (NHN) voor dezelfde grote opgaven op het gebied van het Klimaatakkoord (reductie CO2) en de omslag naar een nieuwe, duurzame economie.	
Toelichting:	
In de verschillende programma's wordt hier nader op in gegaan.	

Participatie

Wat wilden we bereiken?	
We willen de participatie van inwoners, bedrijven en organisaties stimuleren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We willen binnen de organisatie iemand verantwoordelijk maken voor participatiebeleid.	
Toelichting:	
De ingestelde klankbordgroep heeft, samen met het MT, de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor dit onderwerp gehad in 2023. Zij zijn de sturende factor richting de ingeschakelde externe partij geweest en blijven dit totdat het beleidskader is opgesteld. Aangezien er geen formatie beschikbaar is voor dit onderwerp, zullen hier in 2024, wanneer het beleidskader voor ligt, keuzes in gemaakt moeten worden. Het participatiebeleid zal in het 2e kwartaal 2024 aan de raad worden voorgelegd.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We willen de participatie stimuleren door waar mogelijk de dialoog en het open gesprek aan te gaan. De invoering van de Omgevingswet is een voorbeeld daarvan.	
Toelichting:	
Daar waar de capaciteit dit toelaat, gaan wij de dialoog en het open gesprek aan. Dit gebeurt dan binnen de huidige formatie.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We willen in de 2023 komen tot een beleidskader hoe wij binnen de gemeente Landsmeer omgaan met Participatie.	
Toelichting:	

De externe partij heeft inmiddels alle stakeholders gesproken en meerdere sessies belegd, om tot een beleidskader te komen voor de gemeente Landsmeer. De organisatie, het bestuur, de raad en uiteraard de inwoners en belanghebbenden zijn in verschillende sessies meegenomen. Begin 2024 heeft de laatste sessie met inwoners, ambtenaren en afsluitend met een aantal raadsleden plaatsgevonden. In het eerste kwartaal van 2024 zal het beleidskader de bestuurlijke route in gaan en vervolgens ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd. Daarbij worden ook keuzes voorgelegd om dit beleidskader vervolgens tot uitvoering te kunnen brengen.

Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?	
De dienstverlening van onze gemeente is toegankelijk voor al onze inwoners.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Er zal in 2023 worden onderzocht of het huidige Dienstverleningsplan (DvP 2020) en de daarin opgenomen (geldende) uitgangspunten/richtlijnen nog in lijn is met wat de inwoners mogen verwachten.	
Toelichting:	
Het Dienstverleningsplan (DvP 2020) ziet op digitalisering van processen en digitale dienstverlening. De digitale dienstverlening is eind 2023 verder onder de loep genomen om te bekijken waar we een betere aansluiting kunnen vinden bij de wensen van de inwoners. In 2024 wordt dit verder uitgewerkt in een Plan van Aanpak om de dienstverlening naar een hoger niveau te kunnen brengen in 2024.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We blijven een focus houden op het digitaliseren van de dienstverlening, waarbij we ook rekening houden met inwoners die niet digitaal-vaardig zijn.	
Toelichting:	
De bestaande webformulieren zijn, waar van toepassing, geactualiseerd en er zijn nieuwe webformulieren ontwikkeld. Dit is een continue proces. Daarnaast zijn alle huidige formulieren nieuw gebouwd in verband met het nieuwe zaaksysteem, zodat de service voor de inwoners en bedrijven van Landsmeer gecontinueerd kan worden. Voor onze inwoners die digitaal niet vaardig zijn, kunnen zij ons uiteraard per fysieke post of telefonisch bereiken. Verder kunnen inwoners een afspraak maken om fysiek iemand te kunnen spreken.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We monitoren nieuwe technologie die de dienstverlening kunnen verbeteren en sturen bij waar mogelijk binnen de financiële middelen.	
Toelichting:	
In 2023 is een begin gemaakt met inventarisatie voor PvA Dienstverlening en welke technologieën in gezet kunnen worden om de dienstverlening te kunnen verbeteren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zorgen er voor dat inwoners hun vragen op een efficiënte en effectieve wijze kunnen indienen/stellen.	
Toelichting:	

Dit is een continue proces van verbeteren van processen. Daarnaast wordt ingespeeld op de veranderende wet- en regelgeving en wordt geprobeerd hierbij de inwoner zoveel mogelijk mee te nemen. In 2023 lag de nadruk op de overgang naar het nieuwe zaaksysteem met de bijbehorende nieuwe webformulieren.

Regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?	
In samenwerking realiseren van de resultaten die zijn afgesproken in de MRA-agenda en de samenwerkingsagenda / propositie Zaanstreek-Waterland.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Op ambtelijk niveau wordt samengewerkt met de regiogemeenten op velerlei onderwerpen waaronder: ruimte & landschap, mobiliteit/bereikbaarheid, duurzaamheid, opvang vluchtelingen en economie & toerisme. We zullen zoveel mogelijk deelnemen op ambtelijk en bestuurlijk niveau aan de overleggen. Door capaciteitsgebrek zal er ook in 2023 een beperkte ambtelijke inzet zijn, waardoor we geen leidende regionale rol kunnen invullen. Binnen de thema's economie en opvang vluchtelingen wordt op ambtelijk niveau nauw samengewerkt in de regio. We zijn blij en dankbaar dat de grotere ZaWa gemeenten ambtelijke ondersteuning kunnen leveren op alle thema's, zodat de belangrijke en ingewikkelde opgaven in Zaanstreek-Waterland en de MRA-regio goed doorgang kunnen vinden.	
Toelichting:	
Wij nemen onze rol in de regio en wij werken samen op de onderwerpen met de regiogemeenten. Het bestuur van onze gemeente neemt hierin nadrukkelijk haar rol, en zit daar waar het moet aan tafel.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-2.434	-2.504	-2.360	145
Baten	153	153	166	13
Saldo voor mutaties reserves	**-2.281**	**-2.352**	**-2.194**	**158**
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	12	12	12	1
Saldo reserves	**12**	**12**	**12**	**1**
Saldo na mutaties reserves	**-2.269**	**-2.340**	**-2.182**	**159**

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

ALGEMEEN BESTUUR		
Lasten x € 1.000	**Bedrag**	**Toelichting**
Salarissen	272	Als gevolg van het vertrek van personeel is er een onderuitputting op de salarislasten binnen dit domein. De personeelslasten cq personeelsbegroting van de gemeente Landsmeer dient in zijn geheel te worden afgezet tegen de overschrijding op verschillende posten (zoals inhuur vacatureruimte (organisatiebreed), stagaires, uitkeringen WW, enz).
Advisering door derden/inhuur	-147	De post Advisering door derden/inhuur is binnen dit programma, een budget voor de raad als voor het college en de burgemeester. De budgetten zijn bedoeld voor inhuur van derden ter advisering op specifieke onderwerpen. Voor het budget van het college geldt nog dat hier ook de inhuur van secretaris van de bezwaarschriftencommissie, alsmede leden van de bezwaarschriftencommissie op worden geboekt. Bij de Begroting 2024 is dit budget voor het college (o.a. als gevolg van de middelen t.b.v. bezwarencommissie) opgehoogd met 43 duizend euro, als gevolg van niet eerdere bijstelling van dit budget. Binnen het budget van de raad zien we een overschrijding van 26 duizend euro, welke overschrijding een gevolg is van het inwinnen van juridisch advies op juridische geschillen die in 2023 hebben gelopen. Voor het college zien we een overschrijding van 121 duizend euro, waarbij opgemerkt dat de 43 duizend euro ophoging (pas bij Begroting 2024 verhoogd) voor 2023 nog niet gold. Feitelijk zien we daar dus een overschrijding van 78 duizend euro voor ingehuurde ondersteuning/advisering op verschillende kwesties die begin 2023 liepen bijvoorbeeld advisering op integriteit. Voor het begeleiden van een nieuw collegeprogramma is ook een derde ingehuurd.
Overige verschillen	20	Over het gehele programma Algemeen Bestuur zijn er verschillende overschrijdingen en onderschrijdingen van budgetten (allemaal onder de tolerantiegrens van € 25.000) die gesaldeerd een positief bedrag van 45 duizend laten zien.
Saldo lasten	**145**	**Voordelig**

Baten x € 1.000		
Secretarieleges	13	De secretarieleges geven een gesaldeerd overschot van 14 duizend euro.
Saldo baten	**13**	**Voordelig**
Saldo	**158**	**Voordelig**

Reserves

Op programma Algemeen Bestuur is de volgende bestemmingsreserve van toepassing:

Reserve Interbestuurlijk programma

Reserve Viering 700jr Landsmeer

Toevoegingen: Geen gewijzigde toevoegingen

Onttrekkingen: Geen gewijzigde onttrekkingen

Beleidsindicatoren

Dit programma heeft op basis van de BBV geen verplichte basisset beleidsindicatoren.

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Coalitieprogramma gemeente Landsmeer 2022-2026 'De gemeenteraad van Landsmeer komt tot de kern(en)!'.
- MRA-Agenda 2020-2024
- Zaanstreek-Waterland: Een gezamenlijke visie & samenwerkingsagenda
  Propositie Zaanstreek-Waterland: Hollandser dan Hollands

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Waterlands Archief
- Metropoolregio Amsterdam
- Ombudsman metropoolregio

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Integrale veiligheid

Portefeuillehouder

Burgemeester L. de Lange

Missie

Veiligheid is niet alleen een overheidstaak. Samen met inwoners en ondernemers zorgen we dagelijks voor een veiligere leefomgeving. De werkwijze is beschreven in het meerjaren integraal veiligheidsbeleid 2019-2023. De prioriteiten en projecten zijn beschreven in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma Openbare orde en veiligheid.

Grotere thema's die landelijke aandacht krijgen, zoals bestrijding van drugspanden, ondermijning, krijgen ook in Landsmeer aandacht. We spreken hier van een grotere overheidsopgave, waarbij alle (veiligheids)partners samenwerken ter bevordering van een veiligere samenleving.

Wat wilden we bereiken?

Dit programma richtte zich in 2023 op meerdere speerpunten. De toelichting hierop vindt u onder de kop 'Verantwoording' links in de balk.

Openbare orde & Veiligheid

Wat wilden we bereiken?	
Een goede inzet van middelen om op de veiligheidsthema's, die in Landsmeer spelen, de gemeentelijke rol volledig te vervullen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In 2023 wordt in samenwerking met de partners in het veiligheidsdomein een nieuw meerjaren integraal veiligheidsbeleid opgesteld en aan de raad voorgelegd. We betrekken daarbij de veiligheidsanalyse 2018-2022. De prioriteiten en projecten worden beschreven in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Om alle taken adequaat te verrichten, is uitbreiding van de formatie noodzakelijk.	
Toelichting:	
Voor het Integraal Veiligheidsplan zijn gesprekken gevoerd met inwoners en betrokken partijen. Het Integraal Veiligheidsplan is in het vierde kwartaal vastgesteld, waarna het uitvoeringsplan door het college is vastgesteld. In het uitvoeringsplan zijn de concrete activiteiten van gemeente en partners voor de komende jaren uitgewerkt. De formatie voor Openbare Orde en Veiligheid is uitgebreid met 1 FTE.	
Wat wilden we bereiken?	
Minder woninginbraken dan de voorgaande jaren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Buurtpreventie stimuleren door bijvoorbeeld het gebruik te maken van "Whatsapp buurtgroepen" met als doel de hele gemeente te dekken.	
Toelichting:	
Aan publiekscampagnes op dit gebied is, als gevolg van onderbezetting, geen aandacht besteed.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het voorkomen van woninginbraken is in de week van de veiligheid het thema waar aandacht voor wordt gevraagd via verschillende activiteiten.	
Toelichting:	
In 2023 was het thema van de Week van de Veiligheid: Agressie & Geweld tegen ondernemers. We hebben daarom geen aandacht gevraagd voor woninginbraken in die week. We hebben wel aandacht gevraagd voor woninginbraken in de zomer via de sociale media kanalen en de nieuwsbrief. Deze campagne was bedoeld om inbraken in de zomerperiode te voorkomen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Inwoners worden voorgelicht met als doel het aantal woninginbraken, babbeltrucs, Whatsapp fraude of phishing te verlagen via de gemeentelijke communicatiekanalen zoals; Facebook, Kompas en de gemeentelijke website.	
Toelichting:	
De Waterlandgemeenten zijn met een projectgroep Digitale Veiligheid gestart. Er worden campagnes georganiseerd om bewustwording te creëren onder de inwoners. De campagnes worden gedeeld op sociale media en in de nieuwsbrief. In oktober is een bewustwordingsmoment georganiseerd met de politie over digitale veiligheid. Bewoners konden vragen stellen aan de politie en kregen advies om slachtofferschap van online fraude te voorkomen. In 2024 gaat de werkgroep digitale veiligheid door en plannen de regiogemeenten gezamenlijk acties.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Politie werkt gebiedsgericht. Dit betekent dat zogenaamde ‘hotspots’ tijdens de surveillance vaker worden bezocht. Gemeentelijke handhaving kan hierbij ondersteunen.	
Toelichting:	
De samenwerking met de wijkagenten en de politie verloopt op dit moment goed. In de zomerperiode zijn de hotspots door alle partijen bezocht.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Politie zet in op de aanpak van mobiel banditisme (rondtrekkende criminele bendes) en op het versterken van de heterdaadkracht (het vermogen om kort na het delict de dader te pakken).	
Toelichting:	
De politie is op dit punt primair zelfstandig actief en werkt samen met gemeente indien nodig.	
Wat wilden we bereiken?	
Samenwerking en evenredige deelname als partner binnen de veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Een medewerker inzetten als verbindende schakel met de VRZW en als deelnemer aan de pool van medewerkers uit de regio, die gezamenlijk de crisisorganisatie bemensen.	
Toelichting:	
De gemeente Landsmeer neemt deel aan de overleggen van de crisisorganisatie. Eind 2023 zijn een aantal andere medewerkers met hun opleiding voor een rol binnen de crisisorganisatie gestart.	

Wat wilden we bereiken?	
Verminderen van overlast door het hinderlijk samenkomen in de openbare ruimte.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Beleid voor een persoonsgerichte aanpak wordt ontwikkeld en uitgevoerd.	
Toelichting:	
We merken dat er meer overlast in de woonomgeving wordt ervaren door personen, die onbegrepen gedrag vertonen. De aanpak is complex. Met collega's, de politie, corporaties en andere partners wordt op casusniveau overlegd. Mocht een casus multidisciplinair en complex zijn dan kan de casus worden opgeschaald naar het Zorg- en Veiligheidshuis. Informatie kan dan gedeeld worden met alle betrokken partners in een integraal overleg.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Bevorderen van de zichtbaarheid van boa's en het uitvoeren van handhavingsacties wanneer de overlast blijft toenemen.	
Toelichting:	
De zichtbaarheid van de boa's is op sterkte. Op het water zijn een aantal geslaagde handhavingsacties georganiseerd om vaaroverlast tegen te gaan. Wat betreft jeugdoverlast heeft handhaving een integrale aanpak met Openbare Orde en Veiligheid.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Bevorderen van de zichtbaarheid van jongerenwerkers en het jongerenwerk dusdanig positioneren dat zij goed contact met de Landsmeerse jeugd hebben.	
Toelichting:	
Het contact met jongerenwerk is goed en de samenwerking met boa's groeit.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Communiceren op welke wijze inwoners jeugdoverlast kunnen melden.	
Toelichting:	
Overlast kan via de mail en telefonisch worden gemeld. Meldingen worden de boa's opgepakt. De meldingen komen ook bij Openbare Orde en Veiligheid terecht, zodat de meldingen ook gecommuniceerd worden met de politie en jongerenwerk en de inzet effectief kan worden ingezet. Openbare Orde en Veiligheid kan op deze wijze ook in overleg beoordelen of er mogelijk maatregelen nodig zijn.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het Jeugd Netwerk Overleg (JNO) gebruiken om signalen te delen met de veiligheidspartners en een gezamenlijke aanpak op te stellen.	
Toelichting:	
Het JNO is ingericht en wordt gebruikt om aanpak te organiseren. Voor de jeugdaanpak wordt een convenant opgesteld om informatie te kunnen delen binnen de organisatie, politie en jongerenwerk, zodat persoonsgericht gewerkt kan worden.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het stimuleren van samenwerking met de politie, de inwoners en welzijnsorganisaties.	

Toelichting:	
Signalen van inwoners worden opgepakt door politie, handhaving en jongerenwerk. Als andere partijen, zoals corporaties, een rol hebben worden zij er bij betrokken door OOV.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Samenwerking met sociaal domein en politie in kader van zorg en veiligheid ten aanzien van personen met verstorend gedrag.	
Toelichting:	
De samenwerking loopt goed, de aanpak moet zorgvuldig verlopen, is vaak complex en gaat minder snel dan alle partijen wensen.	

Ondermijning

Wat wilden we bereiken?	
We willen ondermijnende activiteiten voorkomen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Actualiseren van het Bibob beleid	
Toelichting:	
In het in oktober 2023 door de raad vastgesteld Integraal Veiligheidsplan (IVP) is opgenomen dat we het Bibob beleid in 2024 zullen actualiseren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Adequate deelname als partner aan de samenwerking in “Noord Holland Samen Veilig” voor de regionale, integrale aanpak van ondermijning	
Toelichting:	
Aan het projectteam Ondermijning wordt deelgenomen. In het signalen overleg Ondermijning worden signalen gedeeld met de politie en het RIEC. De burgemeester is binnen de regio Zaanstreek Waterland portefeuillehouder ondermijning.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In regionaal verband een meerjaren beleidsplan integrale veiligheid 2023-2027 opstellen	
Toelichting:	
Het regionaal vastgestelde Integraal Meerjaren Veiligheidsplan (IMV) is in het najaar aan de raad aangeboden	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Inwoners stimuleren om verdachte situaties te melden.	
Toelichting:	
In de media worden inwoners gestimuleerd om verdachte situaties te melden. Hier is aandacht voor gevraagd na het aantreffen van een hennepkwekerij en na de controle op illegale bewoning.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Uitvoering geven aan het vastgestelde Bibob beleid.	
Toelichting:	
Het beleid is vorig jaar toegepast.	

Handhaving

Wat wilden we bereiken?	
Een schone en veilige 'buitenruimte' voor de inwoners van Landsmeer.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Afhandelen van de klachten en meldingen van inwoners inzake de openbare ruimte.	
Toelichting:	
Het BOA team heeft sinds Q1 van 2023 meer meldingen en klachten opgepakt. Het meldproces en de afhandeling van zaken worden op beleidsniveau vereenvoudigd. Dit versnelt het afhandelingsproces en maakt het melden van incidenten toegankelijker voor burgers. In de resterende periode van 2023 is dit verder ontwikkeld samen met collega's van communicatie en informatiebeheer.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Beleid ontwikkelen om vaaroverlast te bestrijden.	
Toelichting:	
Door onderbezetting is voor het beleid een praktische insteek gekozen. Er is een publiekscampagne gestart. In overleg met de politie en handhavers vanuit het Landschap Noord Holland is toezicht georganiseerd. Onze BOA's beschikken over hun vaarbewijs, en de gemeente heeft een boot aangeschaft die werd gebruikt door de BOA's en de politie. In Q4 was een projectmatige aanpak om bootwrakken uit het openbare water te halen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Ontwikkelen van een integraal toezicht en handhavingsbeleid, met een uitvoeringsplan en sanctiebeleid, waarin een afweging van prioriteiten en kosten door de raad kan plaatsvinden. De gemeentelijke rol ten aanzien van overlast (van jongeren), het voorkomen (van herhaling) en het terugdringen van (georganiseerde) (drugs)criminaliteit en ondermijning alsmede parkeren en verkeer worden meegenomen. Ook oneigenlijk gebruik, illegale bebouwing en verloedering worden daarin betrokken. Een daarbij passende invulling van de ambtelijke organisatie wordt daarna ingevuld.Voor het opstellen van beleid en plan wordt budget aangewend dat van het rijk is ontvangen voor versterking van handhaving. Omdat het budget voor 2023 niet toereikend is voor deze kosten, zullen wij u bij de jaarrekening over 2022 voorstellen het restant van het budget voor 2022 over te hevelen naar 2023.	
Toelichting:	
In Q3 is gestart met het opstellen van een meerjarenplan om handhaving in de openbare ruimte beter in te richten. Daarmee worden de uitgangspunten en prioriteiten voor de boa-inzet bepaald. Het budget uit 2023 is beschikbaar gesteld. Een adviesbureau ondersteunt bij het opstellen van formatieberekeningen. In de begroting is opgenomen dat naast een meerjarenplan voor toezicht en handhaving, ook oneigenlijk gebruik en illegale bebouwing worden meegenomen. Uitvorering op dit gebied is overgedragen aan de Ondernemingsdienst IJmond.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Projectmatige aanpak vaaroverlast, hierbij wordt zowel het vaargedrag op het water als de wildgroei van bootjes en bootwrakken in het openbare water aangepakt.	
Toelichting:	
Met de politie en het Landschap Noord Holland is toezicht op vaaroverlast opgepakt. Via communicatie en een gerichte inzet van de toezichthouders is vaargedrag onder de aandacht gebracht. Er is een aanlegplaats voor het vaarseizoen gerealiseerd op het terrein van het Landschap Noord Holland.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Vernielingen en overlast van zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers en graffiti aanpakken, waarbij de kosten, zo mogelijk, worden verhaald op de veroorzaker.	
Toelichting:	
Het aantal klachten op dit gebied is niet groot, wanneer er klachten zijn worden deze opgepakt.	

Wat wilden we bereiken?	
Veilige evenementen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Nu weer meer evenementen worden georganiseerd, is goede voorbereiding voor een veilige uitvoering noodzakelijk. Om inwoners en organisaties hierin te faciliteren wordt pro-actief contact onderhouden. Om het proces te verankeren voor alle partijen wordt het evenementenbeleid aangepast.	
Toelichting:	
Koningsdag is goed verlopen en andere evenementen worden tijdig afgestemd tussen alle partijen. Na afloop van een evenement wordt een evaluatiegesprek georganiseerd met alle belanghebbenden om de successen te benoemen en verbeterpunten te bespreken.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-1.529	-1.566	-1.298	268
Baten	105	105	84	-22
Saldo voor mutaties reserves	**-1.424**	**-1.461**	**-1.214**	**247**
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Saldo reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo na mutaties reserves	**-1.424**	**-1.461**	**-1.214**	**247**

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

INTEGRALE VEILIGHEID		
Lasten x € 1.000	**Bedrag**	**Toelichting**
Salarislasten	136	Als gevolg van het vertrek van personeel is er een onderuitputting op de salarislasten binnen dit domein. De personeelslasten c.q. personeelsbegroting van de gemeente Landsmeer dient in zijn geheel te worden afgezet tegen de overschrijding op verschillende posten (zoals inhuur vacatureruimte (organisatiebreed), stagiaires, uitkeringen WW, enz).
OOV	90	In de begroting 2023 is er een extra formatie OOV opgenomen. Dat bedrag is voor 2023 in dit betreffende budget geboekt. Dit bedrag is ter dekking van de personele lasten voor deze formatie in 2023. Dit bedrag is in de personeelsbegroting 2024 (zie begroting 2024) opgenomen, maar voor 2023 betreft dit dus nog een aparte boeking. Dit schijnbare overschot op dit budget is dus ter dekking van de personeelslasten en moet ook in die samenhang bezien worden.
Overige verschillen	42	Kleinere afwijkingen bij elkaar gesaldeerd
Saldo lasten	**268**	**Voordelig**
Baten x € 1.000		
Overige verschillen	-22	Gelet op de jaren 2021, 2022 en 2023 is er een trend te zien dat er minder ontheffingen worden aangevraagd dan begroot. Ook in 2023 zijn er door een een kleiner aantal ontheffingen minder leges ontvangen. De verwachting is echter dat het aantal en dus ook de inkomsten in 2024 zal toenemen vanwege de werkzaamheden aan de A7.
Saldo baten	**-22**	**Nadelig**
Saldo	**247**	**Voordelig**

Reserves

Op dit programma zijn geen reserves van toepassing.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Nederland
Verwijzingen Halt (in de leeftijd van 12-17 jaar)	Aantal per 10.000 jongeren	2022	Bureau Halt	5	Nederland	8
Het aantal verwijzigingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.						
Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	2023	Politie data	76,04	Nederland	25,18
Het aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners.						
Misdrijven	Aantal per 10.000 inwoners	2023	Politie data	418,62	Nederland	450,97
Het aantal geweldmismisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).						
Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	2023	Politie data	12,86	Nederland	12,74
Het aantal diefstallen uit woningen per 10.000 inwoners.						
Diefstallen uit box/garage/schuur	Aantal per 10.000 inwoners	3 kwartalen 2023	Politie data	7,7	Nederland	4,67
Het aantal diefstallen uit boxen/garages/ schuren per 10.000 inwoners.						
Vernielingen in openbare ruimte	Aantal per 10.000 inwoners	2023	Politie data	36,74	Nederland	39,32
Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde.						

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

Algemene Plaatselijke Verordening

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Landsmeer 2022
- Evenementenbeleid gemeente Landsmeer 2020
- Beleid verwijderen objecten uit de openbare ruimte 2019
- Standplaatsenbeleid 2012

Drank- en Horecawet

- Drank- en Horecaverordening gemeente Landsmeer 2022

Weekmarkt

- Marktverordening gemeente Landsmeer 2019
- Marktreglement gemeente Landsmeer 2019

Openbare orde en veiligheid:

- Beleidslijn Bibob gemeente Landsmeer 2019
- Uitvoeringsprogramma APV & Bijzondere wetten en Openbare orde en veiligheid 2021
- Uitvoeringsprogramma Wabo 2022
- Nota integrale handhaving gemeente Landsmeer 2020
- Damoclesbeleid gemeente Landsmeer 2022

Verbonden partijen

Bij dit programma hoort de verbonden partij:

- Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partij, zie de paragraaf verbonden partijen.

Ruimtelijk Domein

Portefeuillehouder

Wethouder N. Bonenkamp
Wethouder J. van Boeijen
Wethouder B. ten Have

Missie

Investeren in een robuuste, aantrekkelijke en duurzame leefomgeving

We investeren in een leefomgeving, waar het voor inwoners, maatschappelijk organisaties en bedrijven goed is om te wonen, werken en recreëren. We verbeteren het woon- en vestigingsklimaat in onze gemeente, ontwikkelen en benutten de kernkwaliteiten van onze gemeente en (her)gebruiken grondstoffen efficiënt. We bieden mensen ruimte om zelf invulling te geven aan hun directe leefomgeving.

Bij de investeringen in het ruimtelijk domein spelen verschillende ontwikkelingen een rol. Hiervan springt de komst van de nieuwe Omgevingswet het meest in het oog. Deze nieuwe wet vraagt een andere rol van het gemeentebestuur. De nieuwe Omgevingswet benadert de fysieke leefomgeving integraal. De wet moet de afwegingsruimte van het bestuur vergroten en besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving versnellen en verbeteren. Daarnaast maakt de wet het omgevingsrecht makkelijker. We bereiden ons momenteel voor op de komst van de Omgevingswet en laten de implementatie de komende jaren aansluiten bij alle lopende initiatieven in onze organisatie.

Wat wilden we bereiken?

Milieu en duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?	
De afvalinzameling en -verwerking organiseren op een efficiënte en duurzame wijze waarbij getracht wordt de kostenstijging voor de inwoner te beperken en de last op het milieu te verminderen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De aanbesteding afronden voor de bovengrondse afvalcontainers.	
Toelichting:	
De aanbesteding is in grote lijnen afgerond. Alleen de overeenkomsten dienen nog ondertekend te worden. De verwachting is dat dit project in Q1 2024 is afgerond.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De milieustraat op efficiënte wijze (laten) beheren.	
Toelichting:	
Op de milieustraat is, sinds de aanbesteding, een externe expert (van Remondis) aanwezig om de gemeente te ondersteunen bij het efficiënt beheren.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
De specifieke doelen voor de komende vijf jaar uit het afvalbeleidsplan dichterbij brengen, namelijk: - Jaarlijkse afvalbeheerkosten in 2026 zijn maximaal € 1,31 miljoen per jaar.- Na 2026 lopen de jaarlijkse afvalbeheerkosten niet verder op. Waardoor het niet nodig moet zijn om de ASH (substantieel) te verhogen. - Reduceren van de hoeveelheid restafval die meetelt voor de VANG-doelstelling met 35% ten opzichten van de 243 kilogram in 2019. In 2026 is de hoeveelheid restafval maximaal 158 kilogram per inwoner. - Het scheidingspercentage voor huishoudelijk afval is in 2026 tenminste 66%.- Tenminste 85% van de gescheiden ingezamelde afvalstromen wordt aangebonden voor recycling of hergebruik.- Tenminste 90% van de inwoners is in 2026 bewust bezig met (eigen) afvalscheiding.	
Toelichting:	
De eerste resultaten van de nieuwe manier van afval inzamelen zijn goed. Evaluatie volgt in 2024.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Goede voorlichting aan inwoners die ondersteunend is aan de doelstellingen.	
Toelichting:	
Nadat de bovenstaande aanbesteding is afgerond, verspreiden we informatie om inwoners voor te lichten over de nieuwe wijze van afvalinzameling.	
Wat wilden we bereiken?	
Doelmatige inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van afvalwater, hemelwater (regenwater) en grondwater.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Het inspecteren en onderhouden van de riolering, sloten en beschoeiingen.	
Toelichting:	
Dit is een doorlopend traject binnen onze dienstverlening en wordt in samenspraak met HHNK opgepakt.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Het tijdig vervangen van riolering en beschoeiingen en baggeren van sloten (conform MIP en beheerplannen).	
Toelichting:	
In samenspraak met HHNK is dit een doorlopend onderdeel van onze dienstverlening en lopen wij op schema (conform MIP en beheerplannen).	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
In 2023 wordt het stedelijk water overgedragen aan het HHNK. Inzet is om zoveel mogelijk wateren (niet alleen stedelijk) over te dragen aan het HHNK.	
Toelichting:	
De overeenkomst van de overdracht stedelijk water is inmiddels getekend. De huidige diepte van het over te dragen water wordt nog bepaald en op die uitkomsten wordt de afkoop betaald. Deze kosten zijn begroot.	

Wat wilden we bereiken?	
Hernieuwbare energie produceren voor het net.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Gesprekken voeren om de oprichting van een energiecoöperatie te faciliteren.	
Toelichting:	
In de eerste 3 maanden van 2023 stond de vacature voor beleidsmedewerker duurzaamheid open, deze is inmiddels ingevuld.	
Wat wilden we bereiken?	
Particuliere woningbouw moet in 2030 50% en in 2050 100% energie neutraal zijn..	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We maken een nieuwsbrief en een website die informatie en inspiratie biedt om je huis en omgeving te verduurzamen.	
Toelichting:	
Gelet op wat er al speelt op het gebied van duurzaamheid, wordt deze ambitie later uitgevoerd. Het budget voor de nieuwsbrief en website wordt overgeheveld naar 2024.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We richten een duurzaamheidsfonds op dat voorziet in subsidies en leningen om een eigen huis te kunnen isoleren	
Toelichting:	
In de eerste 3 maanden van 2023 stond de vacature voor beleidsmedewerker duurzaamheid open, deze is inmiddels ingevuld en de beleidsmedewerker houdt zich nu o.a. bezig met het opzetten van een duurzaamheidsfonds.	

Veilig en toegankelijk openbaar gebied

Wat wilden we bereiken?	
Een aantrekkelijke groene buitenruimte	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Uitvoering geven aan het nieuwe Beleidsplan Groenbeheer (vastgesteld november 2021). Het vasthouden van de huidige beeldkwaliteit staat daarbij centraal.	
Toelichting:	

De achterstanden in de uitvoering van het Beleidsplan Groenbeheer worden langzaam maar gestaag ingelopen. De storm Poly heeft wat dat betreft voor veel extra werk gezorgd. Er wordt – conform het Beleidsplan – gestreefd naar een onderhoudsniveau B-C voor groen, maar in de praktijk is een onderhoudsniveau C vooralsnog maximaal haalbaar. Begin 2023 is een beleidsmedewerker in dienst genomen die zich bezighoudt met de uitvoering van het Beleidsplan Groenbeheer. Dit heeft er onder andere toe geleid dat criteria zijn opgesteld voor 'waardevolle houtopstanden en uitwerken van compensatie', het vaststellen van de waardevolle bomenlijst en het uitwerken van een protocol rond zelfbeheer en spelregels voor adoptie en vergroenen. Ook is er meer focus op het snel afwikkelen en terugkoppeling geven aan meldingen in de Fixie app en het opzetten van een planning om het groenonderhoud beter te structureren.- Opstellen criteria en actualisatie lijst "Waardevolle houtopstanden en uitwerken compensatie".- Uitwerken protocol participatiebeleid, spelregels voor vergroenen en adoptie van groen.

Wat wilden we bereiken?

Stimuleren van buitenspelen door kinderen een aantrekkelijke speelruimte te bieden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Uitvoeren van het Beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen 2017-2022 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma.	

Toelichting:

Er wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van het Beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen (2017-2022). De wens is om het thema 'spelen' verder te integreren met 'sport'. Dit wordt meegenomen in het nieuw op te stellen Spelenbeleidsplan.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We bekijken welke mogelijkheden er zijn om het Rietland terug te kopen en er een sport- en speelplaats van te maken.	

Toelichting:

Het Rietland wordt niet aangekocht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We realiseren voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten, en nemen dit mee in de uitvoeringsplannen van de gemeente op het gebied van speelbeleidsplan.	

Toelichting:

Er wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van het Beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen (2017-2022). De wens is om het thema 'spelen' verder te integreren met 'sport'. Dit wordt meegenomen in het nieuw op te stellen Spelenbeleidsplan.

Wat wilden we bereiken?

We willen een toegankelijk en veilig openbaar gebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We inventariseren op welke plaatsen de toegankelijkheid en veiligheid van trottoirs en fietspaden moet worden verbeterd en legt de raad een plan van aanpak voor.	

Toelichting:

In het najaar heeft er een verkeersschouw langs het Lint plaatsgevonden waar dit thema een onderdeel van was. Kort daarna is de vacature verkeer & mobiliteit openbaar gemaakt. In 2023 is het helaas niet gelukt om deze vacature in te vullen. Inmiddels is dit wel het geval en is per 1 april een nieuwe beleidsmedewerker gestart.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zorgen voor goede openbare verlichting en het verduurzamen hiervan.	
Toelichting:	
Dit betreft een langlopend proces verspreid over meerdere jaren. We hebben inzichtelijk waar de armaturen moeten worden verled. We blijven doorgaan met het verledden van steeds meer gebieden in de gemeente, conform het beleidsplan openbare verlichting.	

We willen tempo maken met bouwen

Wat wilden we bereiken?	
We willen binnenstedelijk verdichten.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Bekijken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot het bijstellen of afhalen van het Bijzonder Provinciaal Landschap en het voeren van een continu lobby richting Provinciale en Gedeputeerde Staten over Bijzonder Provinciaal Landschap, het Masterplan Wonen en de notitie Lintbeschouwing om te komen tot meer woningbouw.	
Toelichting:	
Wij voeren regelmatig het gesprek met de Provincie Noord-Holland. Het Provinciale coalitie-akkoord ‘Verbindend vooruit’ biedt meer ruimte voor ontwikkeling aan de randen van dorpen en kernen, langs dorpslinten en in landelijk gebied. Op 8 mei 2024 heeft de provincie ons per brief geïnformeerd over de gewilde richting die meer mogelijkheden biedt voor woningbouw dan de huidige vigerende provinciale verordening.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Bekijken welke mogelijkheden er zijn om bedrijfsruimten of andere locaties te benutten met behoud van kwalitatief hoogwaardig groen.	
Toelichting:	
Voor Den Ilp 187a/188 is een ontheffing bij de provincie aangevraagd zodat de bedrijfsruimte omgezet kan worden naar woningbouw. Ook is voor Kanaaldijk 44 een (postzegel)bestemmingsplan in procedure gebracht. Door dit bestemmingsplan kan een Bed & Breakfast worden gerealiseerd in de bestaande opstallen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Een positieve grondhouding innemen tegenover projectontwikkeling door private partijen en woningcorporaties (en daarbij denken aan opties als collectief particulier opdrachtgeverschap, stichtingsvormen en andere vormen) alsmede tegenover creatieve, alternatieve woonoplossingen en woonvormen.	
Toelichting:	
Ons uitgangspunt is altijd “ja, mits”. Of er meegewerkt kan worden is afhankelijk van locatie en plan, alsmede van bestaande wet- en regelgeving en de door uw raad gestelde lokale kaders. In het afgelopen jaar zijn er gesprekken gevoerd met ruim vijfentwintig private en twee publieke partijen. Ook is er een brainstrom georganiseerd om te kijken wat projectontwikkelaars zowel commercieel als maatschappelijk (woningbouwcorporaties) als knelpunten ervaren en welke kansen zij zien bij ruimtelijke ontwikkelingen in Landsmeer.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Handelen in de geest van de Omgevingswet, waarbij we voor het hele gebied werken met de onbekende toekomstprocedure.	
Toelichting:	
We handelen in de geest van de Omgevingswet, welke op 1 januari 2024 in werking is getreden. Hierbij is gewerkt met de onbekende toekomstprocedure, ook bekend als het vooroverleg onder de Omgevingswet.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
In kaart brengen waar gemeentegrond in eigendom is genomen en of deze grond kan worden verkocht.we willen bouwen in de kernen van onze gemeente en daarvoor willen we zowel transformatie van gebouwen als herbestemming mogelijk maken en buitenstedelijk willen we ruimte voor ruimte, transformatie en herbestemming toestaan.	
Toelichting:	
We hebben in beeld wat het gemeentelijk grondbezit is. Verschillende stukken rest- en/of snippergroen zijn verkocht aan particulieren (o.a. adres Den Ilp 23). Daar waar mogelijk zijn we bezig met planvorming voor woningbouw (Dorpshuis Purmerland en Violierweg).	
Wat wilden we bereiken?	
We willen de wachtlijsten voor sociale woningbouw terugdringen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Bekijken welke mogelijkheden er zijn om de ‘wachtlijsten’ op te schonen.	
Toelichting:	
Vanaf 16 januari 2023 hebben wij een nieuw woonruimteverdeelsysteem. Dit systeem is gebaseerd op het verdienen van punten in plaats van inschrijfduur. Dit maakt dat de wachtlijst dynamischer wordt, aangezien mogelijke huurders zelf ook invloed hebben op het verdienen van punten.	
Wat wilden we bereiken?	
We willen een omgevingsvisie, een gebiedsvisie en ook een integraal plan voor de gronden tussen de wijk Luijendijk-Zuid en de Ringweg A10 en de gronden tussen Zuideinde en het Amsterdamse Pad.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Met toepassing van de “onbekende toekomst” procedure wordt de kans vergroot op het tot stand komen van particuliere binnenstedelijke ontwikkelingen.Het ontwikkelen van een omgevingsvisie voor de gemeente Landsmeer, een gebiedsvisie en ook integraal plan (incl. aandacht voor infrastructuur een ontsluiting), voor de gronden tussen de wijk Luijendijk-Zuid en de Ringweg A10 en de gronden tussen het Zuideinde en het Amsterdamse Pad.	
Toelichting:	
Het college heeft op 5 september 2023 het ‘plan van aanpak Omgevingsvisie’ vastgesteld. Dit plan van aanpak is toegevoegd aan een raadsinformatiebrief die naar uw raad is toegezonden. Het plan van aanpak beschrijft de processtappen. In 2024 gaan wij een definitieve Omgevingsvisie aan uw raad voorleggen. Na vaststelling van de omgevingsvisie gaat voor de entree van Landsmeer de visie worden uitgewerkt in een gedetailleerdere gebiedsvisie. Deze gebiedsvisie dient ook door uw raad te worden vastgesteld.	
Wat wilden we bereiken?	
We willen een passende woning voor iedereen.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Actualiseren van de woonbehoefte in Landsmeer en in kaart brengen van de plancapaciteit en bekende en op dit moment nog onbekende in- en uitbreidingslocaties.	
Toelichting:	
De plancapaciteit is in kaart gebracht en in samenspraak met het college wordt gekeken hoe aansluiting kan worden gevonden bij de woonbehoefte die speelt binnen Landsmeer. Middels een ander traject, Wonen in de Metropoolregio Amsterdam (WIMRA), wordt ook de woonbehoefte binnen Landsmeer onderzocht. Dit traject is begin 2023 uitgevoerd en de resultaten worden op 11 juli 2024 verwacht.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het opstellen van een nieuwe woonvisie, die als kader dient voor de te sluiten prestatieafspraken.	
Toelichting:	
Op 6 juni 2023 is uw raad geïnformeerd over het proces dat moet leiden tot een nieuwe woonvisie en waarom dit pas in 2024 wordt gestart. Ondertussen wordt er gewerkt aan een plan van aanpak om te komen tot een woonvisie.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Maken van heldere prestatieafspraken en afspraken met betrekking tot monitoring/bijsturing.	
Toelichting:	
Het traject om te komen tot het maken en aanpassen van de bestaande prestatieafspraken met de woningcorporaties is in gang gezet. Met Rochdale is in samenspraak besloten om de prestatieafspraken van 2023 te verlengen tot 2024 in afwachting van een nieuwe woonvisie. Met Eigen Haard wordt er gewerkt aan de actualisatie van de prestatieafspraken van 2023. Deze afspraken worden grondig geactualiseerd in verband met mogelijke sloop/nieuwbouwplannen op twee locaties binnen de gemeente. De nieuwe prestatieafspraken zijn op 1 mei 2024 getekend.	

Een schone, hele en veilige openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?
Een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Bij alle projecten openbare ruimte wordt afgewogen of en hoe een bijdrage geleverd kan worden aan een vlotte en veilige afwikkeling.	
Toelichting:	
Bij elk project in de openbare ruimte wordt gekeken naar het effect op het gebied van verkeer en mobiliteit. Het uitgangspunt hierbij is een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer.	

Wat wilden we bereiken?
Onderhoud van de openbare ruimte conform het ambitieniveau A-B voor wegen en B-C voor groen en B-C voor straatreiniging.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang

Bomen en heesters worden in beginsel herplant.	
Toelichting:	
In 2023 is een deel van de eerdere bezuinigingsopgave op het beleidsveld “Groen” teruggedraaid. Daarmee is een begin gemaakt om dit voornemen uit te voeren. Afgelopen jaar zijn (aantal) bomen en (aantal) struiken, herplant.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Het openbaar groen wordt onderhouden conform het vastgestelde beleidsplan.	
Toelichting:	
Naast de eerder genoemde bezuinigingen is ook door recente stormen (zoals Poly), door de vele omgewaaide en beschadigde bomen een achterstand ontstaan. Het openbaar groen wordt op dit moment onderhouden op het niveau C, terwijl de opgenomen ambitie in het Beleidsplan B-C is.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Uitvoeren van onderhoud in openbare ruimte conform de vastgestelde planning en norm.	
Toelichting:	
Het onderhoud wordt uitgevoerd. Zo is er een zonering van het groenonderhoud ingesteld en is de snoei-achterstand aan met name de knotwilgen eind 2023 grotendeels ingelopen. Ook zijn er kleinschalige initiatieven als test opgestart om de groenbeleving te verbeteren zoals het bloemenrijk inzaaien van een berm bij de entree van Landsmeer. Verder is een begin gemaakt met het verbeteren van de aansturing van de externe uitvoerders.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Vervanging en uitbreiding van areaal in de openbare ruimte conform het MIP 2022-2025.	
Toelichting:	
Het areaal in de openbare ruimte is vervangen conform het MIP 2022-2025.	

Landsmeer is economisch krachtig en toeristisch aantrekkelijk

Wat wilden we bereiken?	
Behoud en groei van werkgelegenheid.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Individueel contact met bedrijven (door middel van bedrijfsbezoeken).	
Toelichting:	
De beleidsmedewerker staat in contact met de BedrijvenVereniging Landsmeer (BVL), het Ondernemersfonds Winkelierscentrum Landsmeer en individuele ondernemers. Daarnaast zijn in 2023 de bedrijfsbezoeken opgezet. Portefeuillehouder Economische Zaken gaat elke twee weken bij Landsmeerse ondernemers langs om meer te weten te komen over hun bedrijf en de verbinding tussen ondernemers en de gemeente te versterken.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Op de gemeentelijke website is relevante informatie voor ondernemers te vinden, zoals een verwijzing naar het digitale Startersloket.	

Toelichting:
Op de gemeentelijke website kom je via "wonen, werken en leven" op de pagina "ondernemen in Landsmeer", aldaar staat informatie voor ondernemers alsmede een verwijzing naar het Startersloket. In oktober 2023 is een folder ontwikkeld met handige informatie voor ondernemers. De tekst op de pagina “ondernemen in Landsmeer” is aangepast op de inhoud van deze folder.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Samenwerking tussen gemeenten en bedrijven in regio Zaanstreek-Waterland.	

Toelichting:
Op dit punt is de gemeente Landsmeer goed aangesloten bij regionale overleggen. Indien er regionale initiatieven zijn dan worden deze beoordeeld op de meerwaarde voor onze gemeente. De gemeente Landsmeer was aanwezig bij Waterland Werkt op 8 oktober 2023. Op de Dag van de Ondernemer op 17 november 2023 werd een activiteit georganiseerd voor lokale ondernemers, namelijk een ondernemersontbijt. Er is actief gewerkt aan een informatieve folder/campagne over ondernemen in Landsmeer.

Wat wilden we bereiken?
Bevorderen groei van recreatie en toerisme.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Vergroten samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme binnen MRA en regio Zaanstreek-Waterland.	

Toelichting:
Op dit punt is onze gemeente goed vertegenwoordigd binnen de regio. Naast de vertegenwoordiging zijn wij lid van Bureau Toerisme Laag Holland

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Versterking van het netwerk van ondernemers in recreatie en toerisme lokaal en regionaal.	

Toelichting:
Hiertoe werken we onder andere samen met Bureau Toerisme Laag-Holland en organiseren we lokale en haken aan op regionale initiatieven zoals de Fiets-/vaarexcursie, Voedsel verbindt, de Streekproductencampagne.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We hanteren 1 aanspreekpunt binnen de ambtelijke organisatie voor ondernemers.	

Toelichting:
De beleidsmedewerker economie, recreatie en toerisme is het aanspreekpunt voor ondernemers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We ondersteunen initiatieven die het toeristische en recreatieve profiel van onze gemeente vergroten op voorwaarde dat de plannen passen binnen de omgeving en binnen de ruimtelijke en stedenbouwkundige visie.	

Toelichting:
Wij ondersteunen deze initiatieven, mits deze passend zijn binnen wet- en regelgeving alsmede de door uw raad vastgestelde beleidskaders, en wanneer deze een meerwaarde hebben voor onze gemeente.

Wat wilden we bereiken?	
Groei van het aantal zelfstandigen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Bijeenkomsten organiseren voor starters en zelfstandigen.	
Toelichting:	
In het eerste halfjaar van 2023 hebben wij ons vooral gericht op het uitbreiden van de BIZ (bedrijfsinvesteringszone). De banden met de Bedrijvenvereniging Landsmeer zijn aangehaald. De gemeente Landsmeer doet mee aan Waterland Werkt op 8 oktober. Op de Dag van de Ondernemer op 17 november wordt een activiteit georganiseerd voor lokale ondernemers. En er wordt actief gewerkt aan een informatieve folder/campagne over ondernemen in Landsmeer.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-7.335	-7.986	-7.061	925
Baten	3.931	4.397	4.717	320
Saldo voor mutaties reserves	**-3.404**	**-3.589**	**-2.344**	**1.244**
Toevoeging reserves	150	150	0	-150
Onttrekking reserves	194	194	344	150
Saldo reserves	**344**	**344**	**344**	**0**
Saldo na mutaties reserves	**-3.060**	**-3.245**	**-2.000**	**1.244**

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

RUIMTELIJK DOMEIN		
Lasten x € 1.000	**Bedrag**	**Toelichting**
Salarislasten	386	Als gevolg van het vertrek van personeel is er een onderuitputting op de salarislasten binnen dit domein. De personeelslasten c.q. personeelsbegroting van de gemeente Landsmeer dient in zijn geheel te worden afgezet tegen de overschrijding op verschillende posten (zoals inhuur vacatureruimte (organisatiebreed), stagiaires, uitkeringen WW, enz).
Afval	-173	Deze post moet in samenhang worden gezien met de baten kant van post Afvalstoffenheffing. Afval is een gesloten systeem waarbij de kosten gedekt worden door de afvalstoffenheffing. De kosten zijn in 2024 te laag begroot maar dat wordt gedekt door hogere inkomsten.
Begraafplaatsen	30	Dit budget is bestemd voor een herinrichting van de begraafplaats zodat een strooiveld kan worden gerealiseerd. Dit budget wordt dan ook voorgesteld om over te hevelen. Inmiddels is een onderzoek uitgevoerd naar hoe de begraafplaats kan worden ingericht alsmede hoe de administratie kan worden geprofessionaliseerd.
Bestemmingsplannen	89	Dit budget is bestemd en benodigd voor de omgevingsvisie. Het proces van de omgevingsvisie loopt over meerdere kalenderjaren. Het is dan ook moeilijk te plannen wanneer de kosten precies gemaakt worden. Hierom is er een bestemmingsreserve aan deze post gekoppeld. Dit budget dient dan ook naar de reserve terug te vloeien zodat het ingezet kan worden voor de realisatie van de omgevingsvisie.

Duurzaamheid	159	Bij invoering van de CDOKE subsisidie werd al door het Rijk verwacht dat gemeentes meer tijd nodig zouden hebben om het geld uit te geven. Vandaar dat het jaarlijks toegekende budget over 2 jaar moet worden uitgegeven in plaats van in 1 jaar. Inmiddels zijn de plannen gemaakt en is de verwachting dat alle toegekende subsidie wordt besteed aan hetgeen de subsidie voor bedoeld is. Hiervan is 90K ter dekking van de personele lasten die ten behoeve van de uitvoering van deze subsidie zijn. Daarnaast was er 44K aan inhuur begroot waar geen behoefte voor is geweest omdat hier personeel voor is ingezet, derhalve is de 44K ter dekking van de personele lasten. Tot slot is er nog 25K minder uitgegeven aan de duurzaamheidstaken vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en wisselingen.
Reserve duurzaamheid	44	Betreft onttrekking aan de reserve duurzaamheid, is per saldo 0 met de -44K van de batenkant.
Grond Luijendijk-zuid	60	Vanwege het onderzoek naar de geluidsscherm zijn er extra kosten gemaakt. De overdracht van het onderhoud van bestaande geluidscherm aan Rijkswaterstaat moet nog plaats vinden. In de Grex is nog budget beschikbaar om dit te realiseren. Met welk saldo de Grex uiteindelijk sluit is afhankelijk van de gesprekken met Rijkswaterstaat en afhankelijk of er een nieuw geluidscherm komt.
OD Ijmond	-41	In 2023 is er bij de OD Ijmond extra ingehuurd op het gebied van juridische handhaving en bouw en woningtoezicht. Dit heeft geleid tot deze overschrijding.
Nutsvoorzieningen	119	Vanwege de aanleg van nutsvoorzieningen moet er extra onderhoud aan de wegen worden uitgevoerd. In 2023 is echter ingezet op regulier onderhoud en de herinrichtingsprojecten. Het extra onderhoud aan de wegen vanwege de nutsvoorzieningen zal echter nog wel uitgvoerd moeten worden. Voorgesteld wordt dan ook om 100k over te hevelen naar 2024 om te voorkomen dat er buiten achterstanden ontstaan in het wegenonderhoud.
Omgevingsvergunningen bouwen	40	Deze post is bestemd om extra kosten voor het behandelen van omgevingsvergunningen bouwen te dekken. Gebleken is dat deze post zowel in 2023 als 2022 niet wordt gebuikt. Ook is de behandeling van de bouwv omgevingsvergunningen per 1-1-2024 uitbesteed aan de ODijmond. In de PPN wordt dan ook voorgesteld om dit budget te laten vervallen.

Omgevingswet uitv.prg(uit res)	88	Het project invoering omgevingswet is nog niet afgerond. In 2024 moeten er nog kosten voor gemaakt worden. Mocht er dan nog budget over zijn dan zal worden voorgesteld om dit budget te storten in de bestemmingsreserve voor de omgevingsvisie. Na de omgevingsvisie zal er immers ook een omgevingsplan voor het grondgebied van de gehele gemeente moeten worden opgesteld.
Ontwikkellocatie Violiersweg	71	Dit budget is bestemd voor een gebiedsvisie en stedenbouwkundig ontwerp van het gebied aan de Violierweg. De verwachting is dat in het 4de kwartaal de stedenbouwkundige uitgnagspunten aan de raad kunnen worden voorgelegd. Voorgesteld wordt dan ook om dit budget over te hevelen naar 2024.
Overige verschillen	53	Kleinere afwijkingen bij elkaar gesaldeerd
Saldo lasten	**925**	**Voordelig**
Baten x € 1.000		
Afvalstoffenheffing	290	Deze post moet in samenhang worden gezien met de baten kant van post Afvalstoffenheffing. Afval is een gesloten systeem waarbij de kosten gedekt worden door de afvalstoffenheffing. De kosten zijn in 2024 te laag begroot maar dat wordt gedekt door hogere inkomsten.
Bouwleges	92	Er zijn meer bouwleges ontvangen dan geraamd.
Grond Luijendijk-zuid	-60	Vanwege het onderzoek naar de geluidsscherm zijn er extra kosten gemaakt. De overdracht van het onderhoud van bestaande geluidscherm aan Rijkswaterstaat moet nog plaats vinden. In de Grex is nog budget beschikbaar om dit te realiseren.
Reserve duurzaamheid	-44	Betreft de begrote onttrekking, deze valt weg tegen de kostenkant
Bijdrage van derden	-47	Er is minder bijdrage van derden voor de pontveer dan begroot.
vergoed derden infrastructuur - nutsvoorzieningen	77	Er zijn meer werkzaamheden door derden uitgeveord dan ingeschat. Hierdoor moeten deze derden ook meer vergoedingen betalen aan Landsmeer.
Verkeervoorzieningen + maatregelen	32	Dit zijn (incidentele) reclameopbrengsten. Er zijn meer reclameopbrengsten (Abri's) opgehaald dan verwacht.
Overige verschillen	-20	Kleinere afwijkingen bij elkaar gesaldeerd
Saldo baten	**320**	**Voordelig**
Saldo	**1.244**	**Voordelig**

Reserves

Op programma Ruimtelijk domein zijn de volgende bestemmingsreserves van toepassing:

Reserve Omgevingswet
Reserve Slok gelden
Reserve Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid
Reserve Bestemmingsplannen
Reserve Onderhoud wegen
Reserve Uitvoeringsprogramma Mobiliteit
Reserve Visies en onderzoek

Toevoegingen: Geen gewijzigde toevoegingen

Onttrekkingen: Geen gewijzigde onttrekkingen

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Nederland
Functiemenging	%	2022	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	45	Nederland	53,8
De functie-mengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen						
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2022	LISA	263,6	Nederland	174,1
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar						
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2022	CBS	198	Nederland	148
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)						
Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	RWS	22,4	Nederland	40,9
Hernieuwbare elektriciteit is de elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa						

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Beleidsuitgangspunten Wegbeheer gemeente Landsmeer (beleidsvisie op wegbeheer; raadsbesluit 18 mei 2017)
- Beheerplan Wegen 2018-2022.
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2028.
- Mobiliteitsvisie 2018-2022.
- Parkeernota 2021-2025
- Waterplan Landsmeer 2016-2026.
- Beschoeiingenbeheerplan.
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2023 "Samen water ruimte geven".
- Verordening aansluitvoorwaarden riolering Landsmeer 2012.
- Verordening afvoer hemelwater en grondwater Landsmeer.
- Algemene Begraafplaats Beheerverordening 2023.
- Beleidskader VTH en VTH-strategie.
- Toekomstvisie 2025.
- Economische Visie Zaanstreek-Waterland 2018-2022.
- Groenbeleidsplan 2021-2031.
- Speelbeleidsplan Samen Beter Buiten Spelen 2017-2022.
- Diverse bestemmingsplannen voor gehele grondgebied.
- Woonvisie Landsmeer 2016-2024.
- Huisvestingsverordening Landsmeer 2023.
- Notitie Beleidskaders Woningbouwprogramma 2021.
- Monumentenbeleid Landsmeer 2013-2015 (vigerend).
- Verordening Starterleningen 2017.
- Welstandsnota 2012.
- Wabobeleidsplan 2020.
- Bouwverordening 2012.
- MJOP (Meerjarenonderhoudsplan) gemeentelijke gebouwen 2022-2025.
- Archeologie beleid 2011.
- Erfgoedverordening 2010.
- Verordening op de monumentencommissie 2005.
- Duurzaamheidsvisie 2018-2024.
- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2026.
- Standplaatsenbeleid 2012.
- Marktverordening / marktreglement 2019.
- Verordening Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Landsmeer 2022.

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Recreatieschap het Twiske-Waterland
- Vervoerregio Amsterdam
- Omgevingsdienst IJmond

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Sociaal Domein

Portefeuillehouder

Wethouder J. van Boeijen
Wethouder B. ten Have (Werk & inkomen en Volksgezondheid)
Wethouder N. Bonenkamp (Sport & Cultuur)

Missie

Het sociaal domein faciliteert de sociale basisvoorzieningen. Ook biedt het, als een inwoner niet (meer) zelfredzaam is en het ook met het eigen informele netwerk niet mogelijk is, ondersteuning op diverse levensgebieden. De gemeente zet zich er samen met andere organisaties voor in dat kinderen zich ontwikkelen tot gezonde jongeren en zelfstandige volwassenen, dat volwassenen zelfstandig kunnen functioneren en senioren vitaal en zelfredzaam blijven.

Onder het programma sociaal domein vallen alle onderwerpen die voorheen onder de volgende 3 programma's vielen:

- Werk en Inkomen
- Onderwijs
- Welzijn en volksgezondheid

Wat wilden we bereiken?

Dit programma richtte zich in 2023 op meerdere speerpunten. De toelichting hierop vindt u onder de kop 'Verantwoording' links in de balk.

Sport en Cultuur

Wat wilden we bereiken?	
Landsmeer heeft een gevarieerd, samenhangend, herkenbaar en goed toegankelijk cultuuraanbod.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het Cultuurplatform ontwikkelt een cultuurgids welke huis-aan-huis verspreid wordt. Dit biedt een uitgebreid overzicht van het cultuuraanbod in Landsmeer. Het Cultuurplatform wordt in het najaar van 2022 geëvalueerd.	
Toelichting:	
De Cultuurgids is uitgebracht en huis-aan-huis verspreidt. De cultuurgids is goed ontvangen en biedt een mooi naslagwerk van alle culturele verenigingen en anderszins culturele betrokkenen in gemeente Landsmeer. De evaluatie van het Cultuur Platform heeft plaats gevonden. In de Raadinformatiebrief 24294-2022 Evaluatie Cultuur Platform bent u hierover geïnformeerd.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We gaan verkennen op welke manier het Grietje Tump museum en de gallery van Petra Heyboer (voorheen Anton Heyboer Art Gallery) behouden kan blijven voor de toekomst.	
Toelichting:	

Dit is geen speerpunt in het huidige collegeprogramma 2023-2026. Wel wordt hiervoor aandacht gevraagd op het raakvlak van de cultuurportefeuille en erfgoed-/monumentenbeleid; onder andere binnen de op te stellen Omgevingsvisie.
Wat wilden we bereiken?
Landsmeerders maken optimaal gebruik van het sportaanbod.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Naast het Sportakkoord wordt er ook een Preventieakkoord voorbereid door NOC*NSF waarin het verbeteren van de gezondheid centraal staat. Samen met het kernteam, de sportadviesraad en de sportaanbieders wordt hiervoor een plan uitgewerkt.	
Toelichting:	
Met de gelden van het preventieakkoord heeft de gemeente in 2023 een eenmalige extra impuls gekregen om in te zetten op roken en alcoholgebruik. Met deze gelden is in 2023 een sportcafé met sportverenigingen over de Gezonde Kantine georganiseerd, is extra aandacht besteed aan de campagne Stoptober, zijn bij alle speelplekken en speeltuinen tegels voor een Rookvrije Generatie gelegd en is extra ingezet op promotie van de campagne IkPas in het kader van alcoholpreventie. Ook zijn op de basisscholen workshops over gezonde voeding gegeven.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Op dit moment werkt NOC*NSF en de directie sport van VWS aan het Sportakkoord 2.0. Deze geldt voor 2023-2026. De grootste winst van het Sportakkoord zit in het netwerk dat onstaat. Een netwerk bestaande uit sport- en beweegaanbieders, zorg, welzijn en onderwijs.	
Toelichting:	
Met de inzichten die zijn opgedaan in het Sportakkoord I wordt voortgeborduurd in het Sportakkoord II. De afspraken zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord. Het Hoofdlijnen Sportakkoord II staat in het teken van samenwerking en meer integraal werken. Lokaal de verbindingen leggen tussen de domeinen zorg, sport en bewegen, onderwijs en gezondheid. Voorbeelden van activiteiten in de gemeente Landsmeer zijn; de Sport- en Spelmix in de meivakantie waarbij diverse partijen met elkaar samenwerken; cognitieve fitness; een sportcafé georganiseerd met als thema “de gezonde sportkantine’; activiteiten georganiseerd voor ouderen, vluchtelingen/ nieuwkomers; het Calisthenics-veldje in het sportpark; jeugd en jongeren te stimuleren meer te bewegen door middel van JouwSportPas (JSP); een beweegspeurtocht voor jongeren met verschillende sportclinics. Het hoofddoel binnen het Sportakkoord is om meer mensen de kracht en het plezier van sporten te laten ervaren.	

Onderwijs en jeugd

Wat wilden we bereiken?
Een doorgaande leer- en ontwikkel lijn voor kinderen en jongeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zetten verder in op een goede verbinding tussen kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en andere partners.	
Toelichting:	

Er is vaste bezetting en er is structureel overleg met de scholen en Kinderdagverblijven over de doorlopende leerlijn en overige onderwijs gerelateerde onderwerpen. Daarnaast vindt er ook monitoring plaats met de GGD en Schoolmaatschappelijk Werk over (de inhoud van) hun werkzaamheden rondom de Vroeg- en Voorschoolse Educatie-indicaties en preventieve jeugdhulp op de basisscholen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We zorgen er voor dat zo min mogelijk leerlingen de school verlaten zonder startkwalificatie.	
Toelichting:	
De leerplichtambtenaar van Landsmeer houdt zicht op de jongeren die scholing volgen op het VO in de regio. Alle meldingen van verzuim of uitval komen direct bij haar binnen en pakt zij op middels gesprekken met de jongere (en eventueel de ouders) om het probleem achter de melding te verhelpen met als doel de schoolgang weer voort te zetten en de startkwalificatie te behalen.	
Wat wilden we bereiken?	
Gemeenten hebben een zorgplicht t.a.v. huisvesting van scholen. We hebben inzicht in de kwaliteit en duurzaamheid van de schoolgebouwen in Landsmeer.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Bij huisvesting en onderhoud van scholen is een stabiele, meerjarige financiering van belang. Er wordt in 2023 een Integraal Huisvestingsplan (IHP) uitgewerkt om noodzakelijke investeringen in onderwijsgebouwen voor de kortere en langere termijn in beeld te brengen en te borgen.	
Toelichting:	
Het IHP is in oktober 2023 door de raad vastgesteld. De eerste afstemming heeft inmiddels plaatsgevonden over de te nemen stappen en de onderzoeken die gedaan moeten worden.	
Wat wilden we bereiken?	
Jeugdigen en ouders maken gebruik van ons lokale preventieve aanbod, teneinde beruik van specialistische maatwerkvoorzieningen te voorkomen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We zorgen voor een breed en gedifferentieerd aanbod van preventieve voorzieningen waarmee op verschillende behoeften wordt ingezet.	
Toelichting:	
In samenwerking met (externe) partners, zoals jongerenwerk, kinderdagverblijven en scholen, worden laagdrempelige voorzieningen opgezet voor jongeren en jongvolwassenen. Zo zijn in 2023 in de schoolvakanties twee keer sport- en spelmiddagen georganiseerd in samenwerking met de kinderdagverblijven om jongeren extra spel en beweging aan te bieden. Jongerenwerk heeft ondersteuning geboden bij diverse activiteiten, die op verzoek van jongeren zelf zijn opgezet, zoals het zeer goed bezochte lasergamen.	
Wat wilden we bereiken?	
Kinderen en ouders in Landsmeer laten weten wat nodig is om gezond te leven en de kans krijgen om gezond te leven in een omgeving die hen daartoe stimuleert. Kinderen, jongeren en ouders in de kinderopvang of het onderwijs die extra hulp nodig hebben om gezond te leven krijgen snel de juiste hulp die in samenhang wordt aangeboden.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We zetten ons samen met partners in de kinderopvang, het onderwijs en de GGD in om de	

gezondheidsverschillen te verminderen. We onderzoeken de inzet van een preventie-akkoord waarbij we gezamenlijk roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht terugdringen.	
Toelichting:	
De focus van het preventieakkoord ligt bij de aanpak van roken en alcoholgebruik in de gemeente Landsmeer. In samenwerking met externe partijen zijn activiteiten georganiseerd om alcoholgebruik en roken terug te dringen, zoals inzetten op de gezonde sportkantine en diverse campagnes zoals Stoptober, Rookvrije Generatie en IkPas. Met de gelden van het preventieakkoord heeft de gemeente in 2023 een eenmalige extra impuls gekregen om in te zetten op roken en alcoholgebruik. Met deze gelden is in 2023 een sportcafé met sportverenigingen over de Gezonde Kantine georganiseerd, is extra aandacht besteed aan de campagne Stoptober, zijn bij alle speelplekken en speeltuinen tegels voor een Rookvrije Generatie gelegd en is extra ingezet op promotie van de campagne IkPas in het kader van alcoholpreventie. Ook zijn op de basisscholen workshops over gezonde voeding gegeven.	
Wat wilden we bereiken?	
We willen een laagdrempelige opvoedondersteuning.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We gaan (telefonische) consulten, cursussen en trainingen aanbieden rondom opvoeding en (v)echtscheiding aan ouders die daar behoefte aan hebben.	
Toelichting:	
Ook in 2023 zijn meerdere thema-avonden rond opvoedkwesties georganiseerd. Het opvoedkundig spreekuur biedt (telefonische) consulten aan, die goed bezocht worden. Voor de begeleiding bij scheidingen wordt zowel voor ouders als voor jongeren ondersteuning aangeboden.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We gaan inzetten op het versterken van de pedagogische basiscompetenties van (mede)opvoeders door vanuit het Middelpunt samen te werken met scholen, kinderopvang, peuterspeelzalen en schoolmaatschappelijk werk.	
Toelichting:	
De samenwerking met externe partners verloopt goed.	

Basis maatschappelijke ondersteuning

Wat wilden we bereiken?	
Het taboe op eenzaamheid doorbreken. Meer bewustwording over eenzaamheid en het herkennen van de signalen. Meer inwoners van Landsmeer doen mee in de samenleving en hebben het gevoel ertoe te doen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
De gemeente Landsmeer blijft haar aanpak toetsen aan het landelijk actieprogramma Eén tegen eenzaamheid, waarbij we ons in 2019 hebben aangesloten.	
Toelichting:	
De werkgroep Eenzaamheid blijft haar aanpak toetsen aan het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. Hierbij wordt ondersteuning gegeven middels een externe projectleider.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**

In de werkgroep Eén tegen eenzaamheid werken we samen met partners aan initiatieven om eenzaamheid te verminderen, het taboe op eenzaamheid te doorbreken en het vanzelfsprekend omzien naar elkaar als "nieuw normaal". hierbij is aandacht voor iedereen, van jong tot oud en van vitaal tot kwetsbaar.	
Toelichting:	
De werkgroep Eén tegen eenzaamheid blijft zich inzetten om activiteiten te ontplooien voor verschillende doelgroepen die te maken kunnen krijgen met eenzaamheidsgevoelens. Hierbij is oa ook ingezet op het onder de aandacht brengen van dit onderwerp bij ondernemers en (sport)verengingen. Via een flyer is informatie over het signaleren van eenzaamheid en contactinformatie van betrokken organisaties gedeeld. Daarnaast is in samenwerking met de BVL een lunch georganiseerd rond de Week van Eenzaamheid	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We maken het onderwerp Eenzaamheid bespreekbaar. Het kan ons allemaal overkomen.	
Toelichting:	
Eenzaamheid blijft een thema in onze netwerkoverleggen, waarbij wij ketenpartners alert maken op het belang van het tijdig signaleren van eenzaamheid. Ook blijven wij ervaringsverhalen delen in Nieuwsblad Landsmeer.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We verhelderen de behoeften op het gebied van vrijwilligersbeleid door in gesprek te gaan met partners. Aan de orde komen de waardering van vrijwilligerswerk en het stimuleren van vrijwilligerswerk.	
Toelichting:	
Wegens niet beschikbare capaciteit heeft dit onderzoek niet plaatsgevonden. We zetten we nog steeds vrijwilligers jaarlijks in het Zonnetje. Daarnaast zetten we de Vrijwilligerscentrale Amsterdam in om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Sinds jaar en dag heeft de gemeente een vrijwilligersverzekering en zijn daarmee alle vrijwilligers en mantelzorgers in onze gemeente tegen de meest voorkomende schades verzekerd. We zijn voornemens om een beleidskader Sociale Basis aan het einde van 2024 aan de raad voor te leggen. Daarin komt de rol van vrijwilligers ook aan de orde. Daarnaast zijn we de mogelijkheden van een sportbeleid aan het onderzoeken. Ook daarin zal de rol van vrijwilligers aan de orde komen.	
Wat wilden we bereiken?	
Mogelijk maken dat mensen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Regionaal werken we samen om inwoners die aangewezen zijn op beschermd wonen, maar lang moeten wachten op een geschikte woning, de noodzakelijke ondersteuning te bieden.	
Toelichting:	
In maart 2023 heeft uw raad ingestemd met de regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. We zijn gestart met de acties die voortkomen uit de regiovisie.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We streven naar meer bekendheid over het omgaan met dementie voor zowel inwoners als medewerkers en vrijwilligers.	
Toelichting:	

Dit jaar is er een lotgenotengroep gestart in samenwerking met de gemeente Oostzaan. De voorbereiding voor het starten van een Alzheimer café is in volle gang. In de nieuwsbrief van de gemeente besteden aan dit onderwerp regelmatig aandacht.
Wat wilden we bereiken?
We streven er naar dat meer en ook jonge mantelzorgers de weg weten te vinden naar ondersteuning, dat minder mantelzorgers zich overbelast voelen en dat de ondersteuning is aangepast aan de behoeften van de mantelzorger.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In 2023 blijven we actief zoeken naar mantelzorgers die ondersteuning nodig hebben.	✓

Toelichting:
De SMD is het aanspreekpunt voor mantelzorgers en biedt ondersteuning aan de mantelzorgers. Gedurende het jaar komen er mantelzorgers bij en stopt de mantelzorg. Op 1 januari 2023 stonden er 120 mantelzorgers op de lijst, op 31 december 2023 zijn dit 109 mantelzorgers, waaronder 8 jonge mantelzorgers. De afname van mantelzorgers is door sterfte van naasten of verhuizing naar een andere gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We volgen de ontwikkelingen op het gebied respijtzorg. Respijtzorg is een gedeelde ontwikkeling van zorgverzekeraars en de gemeente.	✓

Toelichting:
Respijtzorg, het ontlasten van mantelzorgers door -maximaal 3 weken per jaar per cliënt- de zorg over te nemen, pakken we samen met de regio Zaanstraak-Waterland aan. Het Buitenhuis is daar het resultaat van en loopt goed. Daarnaast is er een pilot ‘coffee and care’ in het Buitenhuis gestart. De pilot omvat een laagdrempelig dagverblijf met als doel ontmoeting en ontspanning voor de gast en het ontzorgen van de mantelzorger.

Armoede en schulden

Wat wilden we bereiken?
Iedereen naar vermogen mee laten doen aan de samenleving, ook de mensen met een laag inkomen en/of schulden. We zetten in op preventie en vroeg signalering om problematische schulden te voorkomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We bieden diverse minimaregelingen aan om inwoners met een laag inkomen te ondersteunen.	✓

Toelichting:
De minimaregelingen zijn uitgebreid met een aantal regelingen specifiek in het kader van energiearmoede. In de Raadinformatiebrieven Plan van aanpak middelen energiearmoede en Voortgang armoedebestrijding en schuldhulpverlening bent u hierover geïnformeerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We gaan mensen sneller helpen en problematische schulden voorkomen, met de inzet op preventie en vroeg signalering.	✓

Toelichting:

Inwoners die vanuit vroegsignalering bij ons worden aangemeld, worden telefonisch, per post of met een huisbezoek gewezen op hulpaanbod. In 2023 is er een stijging van het aantal meldingen ten opzichte van 2022. Het gemiddeld aantal meldingen in 2023 is 41 per maand. Het aantal mensen dat hulp wil,is ongeveer gelijk gebleven. Het bereik is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zoeken mensen op die niet in staat zijn om zelf naar ons toe te komen.	
Toelichting:	
Inwoners die niet in staat komen om naar de gemeente te komen worden thuis bezocht. Vroegsignalering is uitgebreid met huisbezoeken.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zorgen dat er voldoende gebruik gemaakt wordt van de regelingen door de doelgroep. We geven bekendheid aan onze dienstverlening met o.a. huis-aan-huis folder, via de website, de gemeente nieuwsbrief en de ketenpartners.	
Toelichting:	
Wij proberen de drempels om gebruik te maken van regelingen zoveel mogelijk weg te nemen. Ook blijven wij aandacht besteden aan onze regelingen via nieuwsbrief, social media, ketenpartners en zijn wij aangesloten bij de websites Geldfit.nl en Berekenuwrecht.nl	

Werk en inkomen

Wat wilden we bereiken?	
Bijstandsgerechtigden begeleiden naar werk of sociale activering.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Gemeenten zullen in samenwerking met het UWV en overige sociale partners gezamenlijk alle kansen moeten grijpen om mensen zonder werk te begeleiden naar (het behouden van) werk. Het gaat dan niet alleen om mensen die werk zoeken in loondienst maar ook om zelfstandigen. Verder heeft de regio vanuit het Rijk een nieuwe verantwoordelijkheid erbij gekregen namelijk dienstverlening op het gebied van werk naar werk. Hiervoor is het versterken van de regionale samenwerking binnen het arbeidsmarktbeleid hard nodig. Vanuit dit kader werken we verder aan een intensievere regionale samenwerking.	
Toelichting:	
Er wordt hard gewerkt aan het realiseren van deze (nieuwe) doelstellingen. Dit wordt bereikt door lokale- en regionale samenwerking met diverse sociale partners en het WerkgeversServicePunt.	

Wat wilden we bereiken?	
We gaan nieuwkomers begeleiden naar werk of studie en ondertussen inburgeren (o.a. de Nederlandse taal leren).	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We gaan verdere uitvoering geven aan de Wet Inburgering. Vanaf 1 januari 2022 is de	

gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. In het nieuwe inburgeringsstelsel geldt een hogere norm voor het taalniveau dan voorheen en worden taallessen gecombineerd met (vrijwilligers)werk of stage. Naast de taaltrajecten gaan alle statushouders actiever kennismaken met de lokale arbeidsmarkt.	
Toelichting:	
Dit jaar zijn we gestart met inburgeraars die begeleid worden volgens de nieuwe wet en regelgeving. We gaan het vastgestelde beleid nog verder vorm geven. Er zijn nieuwe overeenkomsten afgesloten en we zijn op regionaal- en lokaal niveau bezig om monitoring in te richten.	

Toegang en maatwerkvoorzieningen

Wat wilden we bereiken?	
De inwoners van Landsmeer laten weten bij een (hulp)vraag of zorgbehoefte waar en wanneer ze terecht kunnen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We zorgen dat de informatievoorziening op de geactualiseerde website van de gemeente Landsmeer up to date blijft. Er is een communicatieplan om de bekendheid van het Middelpunt bij zowel de inwoners als de partners vast te houden en te vergroten.	
Toelichting:	
We blijven werken aan de bekendheid van het Middelpunt. Gezien het aantal meldingen wat binnenkomt weten de inwoners ons goed te vinden.	
Wat wilden we bereiken?	
Inwoners ondersteuning op maat bieden als het niet meer zelf of met het netwerk lukt, zodat een inwoner nog zoveel mogelijk kan meedoen aan de samenleving. We willen dit voor de gemeente Landsmeer betaalbaar houden.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
Onze zorgregisseurs houden de uitgaven voor WMO-maatwerkvoorzieningen op individueel niveau zoveel mogelijk beheersbaar. Daarnaast volgen we de landelijke ontwikkelingen en onderzoeken we in regionaal verband de mogelijkheden.	
Toelichting:	
Er wordt in regionaal verband met alle zorgpartijen aan een aanpak gewerkt om te kijken hoe we de trends en ontwikkelingen op het gebied van preventie kunnen implementeren in ons huidige beleid. Ook wordt vanuit het IZA/GALA akkoord ingezet op preventie.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	**Voortgang**
We blijven investeren in een sterk lokaal jeugdteam, zodat we minder jeugdigen en hun opvoeders hoeven door te sturen naar specialistische hulp.	
Toelichting:	
In het jeugdteam zitten niet alleen zorgregisseurs van de gemeente Landsmeer, maar ook professionals die betrokken zijn bij jeugdigen zoals schoolmaatschappelijk werk en jeugdbescherming. Ze komen elke twee weken bij elkaar.	

Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We geven uitvoering aan de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het Rijk op 2 juni 2021 over de jeugdhulp hebben gemaakt. Deze agenda moet leiden tot verbetering van de hulpverlening en een financieel beheersbaar en duurzaam jeugdstelsel.	
Toelichting:	
Het regionale implementatieplan van de Hervormingsagenda is in ontwikkeling.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We willen de uitgaven voor Jeugd-maatwerkvoorzieningen beheersbaar houden. We laten zorgregisseurs op individueel niveau bewaken dat de ondersteuning zo betaalbaar mogelijk blijft. Daarnaast volgen we de landelijke ontwikkelingen en kijken in regionaal verband naar de mogelijkheden.	
Toelichting:	
Wordt nog steeds uitgevoerd en heeft voortdurend aandacht. Wij zijn in dit opzicht in grote mate afhankelijk van landelijke wetgeving en de individuele problematiek die niet altijd voorkomen kan worden.	

Zorg en Veiligheid

Wat wilden we bereiken?	
Er is een regionaal vangnet voor mensen met complexe problemen op het snijvlak van zorg en veiligheid.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In het lokale preventief veiligheidsoverleg jeugd, werken zorg, jongerenwerk en veiligheidspartners samen aan het opstellen van een convenant om jongeren die mogelijk afglijden voortijdig in beeld te krijgen.	
Toelichting:	
Het convenant is opgesteld en zal later verder voorgelegd worden.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Met een integrale, domein overstijgende aanpak (zorg, veiligheid en sociaal domein) willen we , door de inzet van Veilig Thuis en het Zorg- en Veiligheidshuis, de veiligheid (structureel) herstellen en snellere en passende zorg verlenen aan kwetsbare inwoners. Hierdoor krijgen personen weer grip op hun leven en het risico van terugval/onveiligheid wordt verkleind.	
Toelichting:	
Als kinderen zich bevinden in een onveilige situatie, hebben we goede afspraken over wie er aan zet is om de veiligheid te herstellen. Bij inwoners zonder kinderen is dit soms lastiger, ook omdat er minder wettelijke dwangmiddelen zijn.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We proberen onze inwoners zoveel mogelijk vanuit het Middelpunt te helpen. Soms is het nodig om bij complexe problematiek gebruik te maken van regionale voorzieningen en partners, zoals de Beschermingstafel en het Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg (MABZ).	

Toelichting:
Vanuit het Middelpunt proberen wij de (complexe) vraag van onze inwoner op te lossen. Dat is niet altijd gemakkelijk en kunnen we ook niet als gemeente alleen. Wanneer nodig wordt ondersteuning gevraagd bij interne en externe partners.

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-11.949	-12.693	-13.100	-406
Baten	2.423	2.749	3.215	466
Saldo voor mutaties reserves	**-9.527**	**-9.944**	**-9.885**	**60**
Toevoeging reserves	200	200	0	-200
Onttrekking reserves	0	0	223	223
Saldo reserves	**200**	**200**	**223**	**23**
Saldo na mutaties reserves	**-9.327**	**-9.744**	**-9.662**	**83**

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

SOCIAAL DOMEIN		
Lasten x € 1.000	**Bedrag**	**Toelichting**
Salarissen	105	Als gevolg van het vertrek van personeel is er een onderuitputting op de salarislasten binnen dit domein. De personeelslasten c.q. personeelsbegroting van de gemeente Landsmeer dient in zijn geheel te worden afgezet tegen de overschrijding op verschillende posten (zoals inhuur vacatureruimte (organisatie breed), stagiaires, uitkeringen WW, enz).d
Salaris ex WSW	109	Er heeft uitstroom plaatsgevonden binnen de doelgroep Wsw (Wet sociale werkvoorziening).
reintegr trajecten(v/h W'land)	27	Het overtollig budget van 2022 (60k) is overgeheveld naar 2023.Er is ruim 30k boven het reguliere budget uitgegeven, maar desondanks nog 27k over.
Loonkostensubsidie	-87	Er zijn meer inwoners op basis van een loonkostensubsidie aan het werk gegaan.
uitgaven krediethypotheek	26	Door de aflossing van eerder verleende kredieten geeft het een positief saldo op deze post. Er zijn geen nieuwe kredieten verleend.
Integratie nieuwkomers-wettelijke taak inburgering	95	Geoormerkte bijdrage van het Rijk. Een eventueel overschot moet retour.

Bijdrage Stg Vluchtelingenwerk	30	Er heeft minder maatschappelijke begeleiding plaatsgevonden. Dit is inherent aan het aantal statushouders. Maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk duurt 2 jaar.
SPUK gelden	191	Door een late publicatie van de spelregels is het niet gelukt om tijdig deze geoormerkte bijdrage van het Rijk in zijn geheel uit te geven.
Aanpak energiearmoede	58	Dit betreft de lasten aanpak energiearmoede (zie onder "Rijksbijdrage aanpassing energiearmoede". De bijdrage van het Rijk is geoormerkt en kan nog tot 2026 worden uitgegeven.
Energie toeslag	-365	Betreft uitgaven energietoeslag 2023. De wet energietoeslag 2023 is pas in het najaar 2023 in werking getreden. Een deel van de aanvragen wordt in 2024 afgehandeld, wat nog (uitvoerings)kosten met zich mee brengt. Niet benutte bedragen moeten na afhandeling hiervan retour naar het Rijk. Betreft verdeling budget energietoeslag 2023 via een decentralisatie-uitkering. De uitkering decembercirculaire is niet in de begroting verwerkt omdat deze na vaststelling van Berap II 2023 is gepubliceerd. Het betreft een toelage van 443K. Het effect hiervan (voordelige baten) is terug te vinden in het programma financiën waar het bruto-effect van de decembercirculaire is verwerkt.
Jeugdzorg	-413	De kosten voor jeugdhulp in 2023 zijn hoger dan de verwacht. Deze toename is o.a. als volgt te verklaren: - Toename door indexatie van de tarieven met 5,29% per 1 januari 2023; - Toename van het aantal unieke jeugdigen met een indicatie voor jeugdzorg; - Toename door een verdere groei van de zorgkosten per cliënt. De zorg wordt gemiddeld genomen duurder/intensiever. Aan jeugdbescherming hebben we minder uitgegeven dan verwacht omdat er minder gezinnen via de Gecertificeerde Instellingen (GI's) worden geholpen. Het is een landelijke ontwikkeling dat de minder zware casuïstiek niet meer bij de jeugdbescherming komt, maar meer via het lokale team wordt ondersteund.
ICT kosten 3D	34	ICT kosten voor het Middelpunt zijn minder hoog dan verwacht.

Regio kosten 3D	44	Dit betreft de regionale samenwerking rond de inkoop van jeugdzorg. Er was bij de begroting rekening gehouden met een flinke kostenpost (32K) die uiteindelijk ten laste van de jaarrekening 2022 is gekomen. Daarnaast zijn nog een aantal facturen foutief op andere posten geboekt en zijn de kosten voor het regionale jeugdzorgprogramma lager uitgevallen. Dit komt onder meer doordat we van het Bovenregionaal Expertise Netwerk een financiële bijdrage hebben ontvangen. Daarnaast hebben we minder uitgegeven aan externe inhuur dan was voorzien.
Veilig thuis	36	Dit budget had vanaf 2024 opgehoogd moeten zijn maar is in 2023 al opgehoogd.
Nationaal Programma Onderwijs uitgaven	83	Deze bijdrage van het Rijk is geoormerkt. Uitgaven kunnen tot en met het schooljaar 2024 - 2025.Met de scholen zijn afspraken gemaakt over de verdere besteding van dit budget.
Doorlopende leerlijn	49	Door afwezigheid beleidsmedewerker niet voldoende ingezet. Een nieuw uitvoeringsprogramma wordt nu gemaakt.
Opvang ontheemden Oekraïne	-255	Hier staan rijksbijdragen tegenover, zie hieronder bij baten.
WMO	-263	Stijging wordt veroorzaakt door: - de kostenstijgingen (en niet zo zeer het aantal gebruikers) van huishoudelijke hulp; - meer inwoners maken gebruik van wmo-begeleiding: - meer kostbare woningaanpassingen dan verwacht.
Overige verschillen	90	Kleinere afwijkingen bij elkaar gesaldeerd
Saldo lasten	**-406**	**Nadelig**
Baten x € 1.000		
Bijstandsverlening (WWB)	60	Het budget wordt gedurende het jaar door het Rijk bijgesteld
bijdrage rijk Bbz (declarabel)	-30	Het budget wordt gedurende het jaar door het Rijk bijgesteld
Rijksbijdragen	235	Geoormerkte bijdrage van het Rijk, zie ook hierboven de lasten van energiearmoede, overige spukgelden en nationaal programma onderwijs.
Opvang ontheemden Oekraïne	254	Geoormerkte bijdrage van het Rijk, zie ook lasten van -255K hierboven.
Overige verschillen	-53	Kleinere afwijkingen bij elkaar gesaldeerd
Saldo baten	**466**	**Voordelig**
Saldo	**60**	**Voordelig**

Reserves

Op het programma Sociaal domein zijn de volgende bestemmingsreserves van toepassing:

Sociaal Domein Meerjarenplan

Basisregistraties

Inburgering

Ontheemden Oekraïne

Toevoegingen: Geen gewijzigde toevoegingen

Onttrekkingen: € 23.000 aan de reserve Ontheemden Oekraïne conform Berap II 2023.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Nederland
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	DUO	1,8	Nederland	1,8
Hiervan is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht.						
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	DUO	30	27	
Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.						
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2023	Ingrado	1,6	Nederland	2,4
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder de startkwalificatie, het onderwijs verlaat.						
Niet-sporters	%	2022	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	40	Nederland	46,4
Het percentage t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.						
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2022	LISA	578	Nederland	825
Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.						

Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2021	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1	Nederland	1
Het percentage jongeren (12 - 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.						
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2022	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	4	Nederland	6
Het percentage kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin .						
Netto arbeids-participatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2023	CBS	73,2	Nederland	73,1
% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.						
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2020	CBS	2	Nederland	2
Het percentage jongeren van 16 t/m 22 jaar dat werkloos is ten opzichte van het totaal aantal jongeren van 16 t/m 22 jaar.						
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2023	CBS	162	Nederland	344
Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen.						
Lopende re-integratie voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2023	CBS	57,2	Nederland	191,5
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.						
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	CBS	12,3	Nederland	13,5

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.						
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	CBS	0,5	Nederland	1,1
Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.						
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	CBS	0	Nederland	0,3
Het percentage jongeren van 12 tot 23 jaar met een jeugdreclasseringssmaatregel ten opzichte van alle jongeren van 12 tot 23 jaar.						
Cliënten met een maatwerk arrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2023	GMSD	530	Nederland	700
Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentie-gemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemee						

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Meerjarenbeleidplan sociaal domein (2019-2023)
- Nota Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (2017)
- Beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulp (2021-2024)
- Uitvoering Participatiewet Landsmeer (2016)
- Beleidsnotitie Nieuwe Wet Inburgering (2022)

Verordeningen participatie:

- Re-integratieverordening/gewijzigde re-integratieverordening (2018)
- Verordening individuele studietoeslag Participatiewet (2022)
- Verordening individuele inkomenstoeslag (2015)
- Verordening tegenprestatie (2015)
- Verordening loonkostensubsidie (2018)
- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening (2019)
- Verordening verhoging vermogensnorm kwijtschelding belastingen gemeente Landsmeer (2023)

Verordeningen jeugd & onderwijs:

- Verordening leerlingenvervoer (2014)
- Verordening onderwijshuisvesting (2017)
- Verordening jeugdhulp gemeente Landsmeer (2022)

Verordeningen WMO:

- Verordening maatschappelijke ondersteuning (2020)

Overige verordeningen:

- Algemene Subsidieverordening gemeente Landsmeer (2021)
- Verordening adviesraad sociaal domein (2022)

Verbonden partijen

Bij dit programma hoort de volgende verbonden partij:

- GGD Zaanstreek-Waterland

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partij, zie de paragraaf verbonden partijen.

Financiën

Portefeuillehouder

Wethouder B. ten Have

Missie

Het programma financiën en algemene dekkingsmiddelen is het laatste programma van de programmabegroting. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Naast de algemene dekkingsmiddelen worden in dit programma baten en lasten verantwoord welke niet zijn onder te brengen in andere programma's. Voor het grootste deel bestaat dit programma uit belastingen (lokale heffingen) waarvan de besteding niet gebonden is, uitkering uit het gemeentefonds en overige baten en lasten. Naast 'Treasury' wordt in dit programma ook het door het BBV verplicht onderdeel 'Overhead' verantwoord. Onder overhead wordt dat deel van de personeelsbegroting verstaan wat aan door BBV gedefinieerde overheadtaken toe moet worden gerekend.

Wat wilden we bereiken?

Dit programma heeft geen speerpunten.

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-5.588	-5.742	-7.048	-1.306
Baten	21.617	21.570	23.276	1.706
Saldo voor mutaties reserves	**16.029**	**15.828**	**16.228**	**401**
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	60	503	53	-450
Saldo reserves	**60**	**503**	**53**	**-450**
Saldo na mutaties reserves	**16.089**	**16.331**	**16.281**	**-49**

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

FINANCIËN		
Lasten x € 1.000	**Bedrag**	**Toelichting**
Salarissen	247	Binnen het programma Financien is er een onderschrijding op de personeelslasten welke als overhead worden gekwalificeerd. Dus dat deel van de totale personeelslasten binnen de gehele organisatie die tot de overheadkosten worden gerekend.
Inhuur vacaturegelden	-1.553	Deze overschrijding betreft de inhuur binnen de gehele organisatie. De totale kosten van inhuur binnen de gemeente worden afgezet tegen de totale onderuitputting op de salarislasten, en overige personeelsbudgetten (WW, stagiaires, enz).
WAO uitkering UWV	79	Betreft vergoedingen vanuit het UWV voor medewerkers in de ziekte of met zwangerschapsverlof. Dit is op voorhand niet te begroten en moet gezien worden in relatie tot salarissen.
Rente aangegane leningen	-29	Als gevolg van de snellere stijgingen in het rentepercentage voor in 2023 aangegane leningen zijn de rentelasten hoger dan begroot.
ICT	-42	De kosten voor ICT zijn in 2023 hoger dan begroot, waarbij er elders in het programma minder is uitgegeven op verschillende budgetten, wordt deze overschrijding binnen het programma gedekt.
Overige verzekeringen	-63	Er zijn binnen de gemeente Landsmeer vele verzekeringen welke budgetten door de gehele organisatie verspreid liggen, waarop niet geboekt is. Op veel van die budgetten is een onderschrijding zichtbaar zodat het geheel van de kosten van de verschillende verzekeringen wordt gedekt over de programma's heen.
Brand- en stormverzekering	-43	De dekking voor deze verzekering ligt in budgetten binnen verschillende andere programma’s. Deze verzekering is voor al onze gemeentelijke objecten, echter wordt op 1 post geboekt waardoor het lijkt alsof hier een overschrijding is, echter dit moet in het geheel van de (onderschrijding op) meerdere budgetten bezien worden.

Woo (Wet Open Overheid)	109	Er is geen capaciteit om invulling te geven aan de implementatie van de Wet Open Overheid. Gemeenten hebben tot en met 2027 de tijd om hier invulling aan te geven. Vanaf 2024 zullen we hier op in zetten, middels externe expertise die ingehuurd wordt op dit budget. Het budget wat overblijft in 2023 willen we overhevelen naar de bestemmingsreserve Woo om richting 2027 voldoende financiele ruimte te hebben om tot implementatie te komen.
Stelpost Onvoorzien	94	De stelpost onvoorzien is in 2023 niet benodigd gebleken en valt daarmee vrij in het resultaat.
Gas en Electra	-101	De begrote stijging van de prijzen van gas- en elektra is achtergebleven bij het daadwerkelijke verbruik van alle objecten van de gemeente. Daarmee is er een overschrijding op dit budget.
Overige posten	-4	Saldering van meerdere budgetten.
Saldo lasten	**-1.306**	**Nadelig**
Baten x € 1.000		
Dividend	30	In 2023 is er meer dividend ontvangen dan begroot, voornamelijk dividend op de aandelen van de BNG.
Opbrengsten OZB voorgaande jaren	107	Er zijn nog OZB opbrengsten uit voorgaande jaren ontvangen.
Toeristenbelasting	-45	De inning van het ophogen van de toeristenbelasting in de begroting 2022 is niet haalbaar gebleken. In de 1e Berap 2024 is dit budget ook structureel bijgesteld.
Bruto effect september en decembercirculaire	939	Ten tijde van de Berap II 2023 waren de september en decembercirculaire nog niet gepubliceerd en derhalve niet meegenomen in onze begroting. De betaling van de algemene uitkeringen heeft natuurlijk wel plaatsgevonden. De septembercirculaire had een bruto effect van 474K en de decembercirculaire 464K.
Bijdrage van derden	213	Incidenteel hogere bijdrage van derden ontvangen dan begroot. Dit betreft een extra bijdrage vanuit de Vervoersregio voor de werkzaamheden aan het knooppunt IJdoornlaan.
Activeren software	145	Het budget voor de implentatie van het nieuwe zaaksysteem was in de begroting 2023 als budget opgenomen. Conform ons activabeleid moet hier op afgeschreven worden en derhalve is deze investering conform nota activabeleid geactiveerd. Dit heeft tot gevolg dat dit incidentele budget voor 2023 niet benut is, nu deze investering is geactiveerd.

Rentebaten kapitaallasten	146	Op de kapitaallasten zien we nog een positief resultaat (de rentebaten) als gevolg van leningen uit het verleden die aangegaan zijn met een negatieve rente. Inmiddels zijn in 2023 de rentetarieven gestegen en daarmee zijn dit incidentele rentebaten in 2023.
Algemene uitkering	96	Hogere algemene uitkering over 2023 vanuit de decembercirculaire 2023.
Huuropbrengsten	25	Hogere huuropbrengsten dan begroot. Bij de volgende begroting wordt hier rekening mee gehouden.
Overige verschillen	50	Kleinere afwijkingen bij elkaar gesaldeerd.
Saldo baten	**1.706**	**Voordelig**
Saldo	**401**	**Voordelig**

Reserves

Op het programma Financiën zijn de volgende reserves van toepassing:

Weerstandsvermogen

Dekking kapitaallasten

Wet open overheid (Woo)

Toevoegingen: Geen gewijzigde toevoegingen

Onttrekkingen: Het verschil wordt verklaard doordat er € 7K minder onttrokken is aan reserve dekking kapitaallasten. Het resterend verschil van € 443K heeft betrekking op de verwerking van de resultaatbestemming over het boekjaar 2022.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Nederland
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2023	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	580	Nederland	368
De gemiddelde WOZ waarde van woningen.						
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2022	Basisregistratie adressen en gebouwen	0,2	Nederland	9,3
Het aantal nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen.						
Demografische druk	%	2023	CBS - bevolkings-statistiek	84,9	Nederland	70,3
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.						
Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	In Euro’s	2023	COELO	1.224	Nederland	860
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	In Euro’s	2023	COELO	1.346	Nederland	942
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Financiële verordening 2017
- Nota Activabeleid 2019
- Treasury Statuut 2019
- Controle protocol 2021-2024

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Alliander N.V.
- BNG

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden als waarvan de besteding ongebonden is. De belangrijkste heffingen van de gemeente zijn onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De lokale heffingen, die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen (ongebonden heffingen), zijn de roerende en onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er heffingen die niet tot de algemene dekkingsmiddelen horen (gebonden heffingen). De belangrijkste daarvan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Gerealiseerde inkomsten

Bedragen * € 1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Afvalstoffenheffing	1.960	1.960	2.250	290
Leges burgerzaken	152	152	166	14
Leges omgevingsvergunningen	183	183	275	92
Marktgelden	10	10	10	0
Onroerende zaakbelasting	3.252	3.252	3.418	166
Precariobelasting	30	30	19	-11
Rioolheffing	1.234	1.234	1.343	109
Roerende zaakbelasting	3	3	0	-3
Toeristenbelasting	72	72	27	-45
Saldo	**6.895**	**6.895**	**7.509**	**614**

Kostendekkendheid

Uitgangspunten tarievenbeleid

Het streven is om tot 100% kostendekkendheid voor alle leges en heffingen te komen. Dit met uitzondering van de lijkbezorgingsrechten en marktgelden, waarbij de raad heeft aangegeven niet te streven naar 100% kostendekkendheid. Het uitgangspunt voor de overige heffingen is dat deze trendmatig worden opgehoogd.

Afvalstoffenheffing	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	1.960	2.250
Onttrekking voorziening	-	-
Uitgaven	1.456	1.349
Storting voorziening	100	400
Compensabele BTW	262	244
Toegerekende overhead	280	260
Dekkingspercentage excl. Storting	**98%**	**121%**
Dekkingspercentage incl. Storting	**93%**	**100%**

Bij het opstellen van de begroting 2023 zijn fouten gemaakt bij het opstellen van bovenstaand tabel. Hierdoor zijn de bedragen voor de begroting na wijziging en het dekkingspercentage onjuist weergegeven. Om de juistheid en transparantie van de financiële rapportage te waarborgen, zijn de bedragen voor de begroting na wijziging aangepast. Deze correctie zorgt ervoor dat de tabel nu een accurate weergave biedt van de financiële situatie en de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

Rioolheffing	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	1.234	1.343
Onttrekking voorziening	296	-
Uitgaven	1.281	871
Storting voorziening	-	140
Compensabele BTW	247	164
Toegerekende overhead	247	168
Dekkingspercentage excl. Storting	**86%**	**112%**
Dekkingspercentage incl. Storting	**86%**	**100%**

Bij het opstellen van de begroting 2023 zijn fouten gemaakt bij opstellen van bovenstaand tabel. Hierdoor zijn de bedragen voor de begroting na wijziging en het dekkingspercentage onjuist weergegeven. Om de juistheid en transparantie van de financiële rapportage te waarborgen, zijn de bedragen voor de begroting na wijziging aangepast. Deze correctie zorgt ervoor dat de tabel nu een accurate weergave biedt van de financiële situatie en de kostendekkendheid van de rioolheffing.

Lijkbezorgingsrechten	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	153	144
Onttrekking voorziening	-	-
Uitgaven	175	136
Storting voorziening	2	2
Toegerekende overhead	34	26
Dekkingspercentage excl. Storting	**73%**	**89%**
Dekkingspercentage incl. Storting	**73%**	**88%**

Bij het opstellen van de begroting 2023 zijn fouten gemaakt bij het opstellen van bovenstaand tabel. Hierdoor zijn de bedragen voor de begroting na wijziging onjuist weergegeven. Om de juistheid en transparantie van de financiële rapportage te waarborgen, zijn de bedragen voor de begroting na wijziging aangepast. Deze correctie zorgt ervoor dat de tabel nu een accurate weergave biedt van de financiële situatie van de lijkbezorgingsrechten.

Leges algemene dienstverlening	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	257	250
Uitgaven	923	739
Toegerekende overhead	178	142
Dekkingspercentage	**23%**	**28%**

Bij het opstellen van de begroting 2023 zijn fouten gemaakt bij het opstellen van bovenstaand tabel. Hierdoor zijn de bedragen voor de begroting na wijziging onjuist weergegeven. Om de juistheid en transparantie van de financiële rapportage te waarborgen, zijn de bedragen voor de begroting na wijziging aangepast. Deze correctie zorgt ervoor dat de tabel nu een accurate weergave biedt van de financiële situatie van de leges algemene dienstverlening.

Dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	214	289
Uitgaven	647	483
Toegerekende overhead	125	93
Dekkingspercentage	**28%**	**50%**

Bij het opstellen van de begroting 2023 zijn fouten gemaakt bij het opstellen van bovenstaand tabel. Hierdoor zijn de bedragen voor de begroting na wijziging onjuist weergegeven. Om de juistheid en transparantie van de financiële rapportage te waarborgen, zijn de bedragen voor de begroting na wijziging aangepast. Deze correctie zorgt ervoor dat de tabel nu een accurate weergave biedt van de financiële situatie van de leges algemene dienstverlening.

Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	2	3
Uitgaven	7	5
Toegerekende overhead	1	1
Dekkingspercentage	**24%**	**50%**

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk is voor een meerpersoonshuishouden berekend.

Hieronder treft u een tabel aan, waarmee u het verschil kunt zien met de daadwerkelijk gemiddelde woningwaarde 2022 en 2023, zodat u een goed vergelijking kunt maken op grond van de daadwerkelijke gemiddelde woningwaarde in de gemeente Landsmeer.

Woonlasten per huishouden		
Omschrijving	**2022**	**2023**
Gemiddelde woningwaarde	492.000	580.000
OZB eigenaren	497	534
Afvalstoffenheffing	462	485
Rioolheffing	234	246
Totaal	**1193**	**1265**

Kwijtscheldingsbeleid

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Dit is het geval als aan de voorwaarden voor kwijtschelding van de Invorderingswet is voldaan.

Kwijtschelding	Begroting na wijziging	Rekening
Gemeentelijke belastingen	54.007	44.955

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht overheden tot een risicomanagementbeleid waarin de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit een rol spelen. De beschikbare weerstandscapaciteit is het geheel van middelen en mogelijkheden om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. De belangrijkste bron voor beschikbare weerstandscapaciteit is de Algemene Reserve.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door het resterend risico. Dat is het risico waaraan de gemeente na het treffen van beheersmaatregelen nog is blootgesteld en dat redelijkerwijs niet in de programmabegrotingen kan worden opgevangen.

Voor het resterend risico moet binnen de gemeentebegroting dekking aanwezig zijn.

De hoogte van de dekking komt tot uiting in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen:

- De beschikbare weerstandscapaciteit waarmee de financiële gevolgen van resterende risico's op het jaarrekeningresultaat gedekt kunnen worden;
- De benodigde weerstandscapaciteit voor resterende risico's waarvoor dekking niet meer redelijkerwijs binnen de programmabegroting is op te nemen.

Op grond van het risicomanagementbeleid moet de Algemene Reserve voldoende zijn om negatieve jaarrekeningresultaten als gevolg van resterende risico's te dekken.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Landsmeer in kaart te brengen is in samenwerking met de teammanagers een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van een workshop ondersteund door NARIS. In totaal zijn 38 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht vindt u de tien belangrijkste risico's die de grootste bijdrage leveren aan de berekende benodigde weerstandscapaciteit.

Invloed op weerstands-vermogen	Risicogebeurtenis	Kans optreden	Maximum financieel gevolg
30,00%	Onverwachte (extra) overschrijding van budget voor inhuur, calamiteit of andere kortlopende taken die de gemeente krijgt	50%	€ 500.000
18,00%	Breeck resort project gaat niet door en voorbereidingskosten worden niet gedekt	50%	€ 300.000
18,00%	Cybercriminaliteit; hacking en gijzeling	10%	€ 1.500.000
7,00%	Extra noodvoorzieningen door uitstel/afstel onderhoud en vervangingsinvesteringen kapitaalgoederen openbare ruimte	15%	€ 500.000
5,00%	Als gevolg van (extreme) weersomstandigheden meer dan geplande werkzaamheden in de openbare ruimte moeten uitvoeren	50%	€ 100.000

4,00%	Hoger aantal personen jeugdhulpverlening (duurdere verblijfstrajecten) dan geraamd	20%	€ 200.000
4,00%	Extra kosten bodemsanering bij uitvoering gemeentelijke projecten en projecten derden (nutsvoorzieningen) of waar gemeente verantwoordelijk wordt gesteld	20%	€ 200.000
3,00%	Extra voorzieningen WMO (incidentele grote en dure voorzieningen)	25%	€ 100.000
2,00%	Niet (volledig) realiseren van de geraamde grondopbrengsten voor het Breekproject	5%	€ 600.000
2,00%	Omvallen van zorgpartij in het netwerk waardoor reddingsplan en extra bijdrage via tarief/subsidie/anders noodzakelijk is	25%	€ 50.000

De nodige weerstandscapaciteit wordt berekend op basis van een risicomodel. Met dit model maken we schattingen van de negatieve financiële gevolgen van risico's. Met deze schattingen wordt bepaald welke weerstandscapaciteit nodig is om het resterend risico op te kunnen vangen, zonder daarbij 100% garantie na te streven.

Het zekerheidspercentage voor het te vormen weerstandsvermogen is 90%. Het bedrag dat hieraan is gekoppeld bedraagt € 828.183, zoals u in onderstaande tabel kunt zien. Dit bedrag is met een waarschijnlijkheid van 90% voldoende om voor een periode van twee jaar de financiële gevolgen van het resterend risico te dragen. Daarbij is er een kans van 10% dat dit bedrag toch tekortschiet.

Weerstandscapaciteit + ratio

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Landsmeer bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Voor een aantal elementen staat hier dat deze niet van toepassing zijn. Zo zijn bestemmingsreserves waar relevant al verrekend met de risico's (bijvoorbeeld sociaal domein en diverse vereveningsreserves), is verzilvering van stille reserves niet aan de orde tot het moment dat hier een expliciet raadsbesluit over genomen is en geldt dit laatste ook voor de onbenutte belastingcapaciteit.

De financiële verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. De onroerende zaakbelastingen (OZB)
2. De rioolheffingen;
3. De afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Omdat de rioolheffing en afvalstoffenheffing maximaal kostendekkend zijn, wordt bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit alleen naar de OZB gekeken.

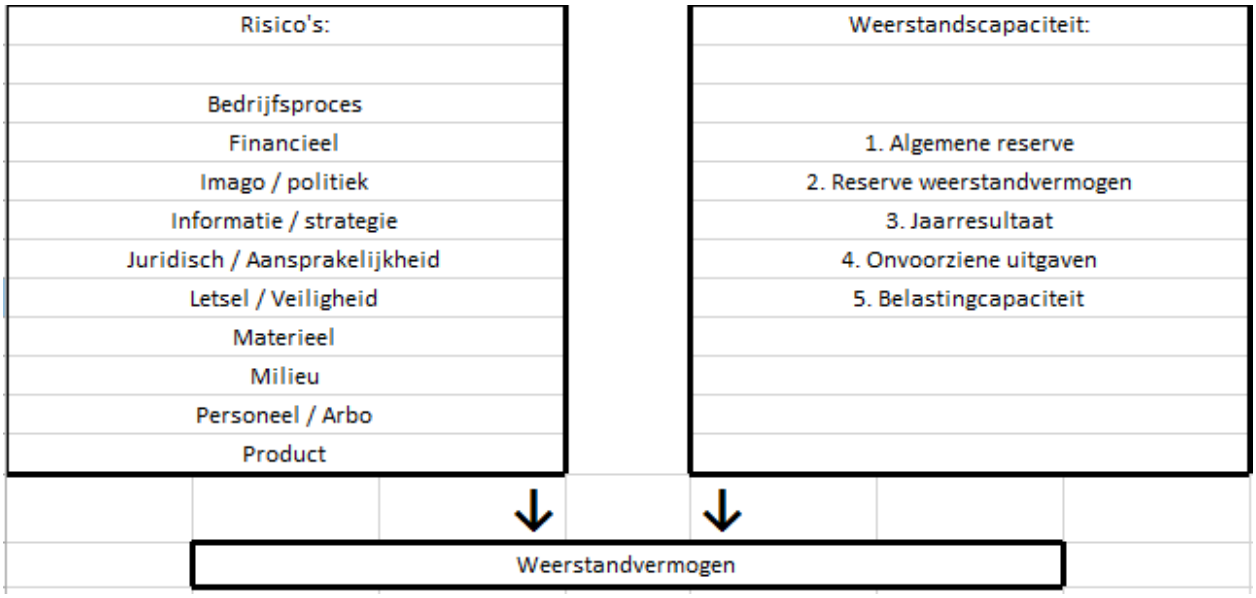
Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2023 (redelijk peil OZB) is vastgesteld op 0,1729 (bron mei circulaire gemeentefonds 2022).

	Totaal WOZ waarde in €	**Percentage redelijk peil 2022**	**Redelijk peil in €**
Niet-woningen eigenaren	155.255.000	0,1729%	268.436
Niet-woningen gebruikers	147.428.000	0,1729%	254.903
Woningen eigenaren	2.836.294.000	0,1729%	4.903.852
Totaal			**5.427.291**
Opbrengst OZB 2023			3.418.143
Kwijtschelding 2023			44.955
Onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door het totaal te verminderen met de opbrengsten OZB 2023 en daar de kwijtschelding over 2023 bij op te tellen.			2.054.103

Omschrijving	**Bedrag**
Algemene reserve	2.543.922
Reserve weerstandvermogen	1.225.360
Jaarresultaat	1.223.889
Post onvoorzien	50.000
Onbenutte belastingcapaciteit	2.054.103
Totale weerstandscapaciteit	**7.097.274**

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

		7.097.274		
Ratio weerstandsvermogen	**=**	**828.183**	**=**	**8,57**

De ratio van de gemeente Landsmeer valt in klasse A. Het weerstandsvermogen is met een ratio van 8,57 daarom als “uitstekend” te kwalificeren.

Weerstandsnorm		
Waarderings-cijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Kengetallen

Kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	57%	75%	53%
Netto schuldquote voor verstrekte leningen	57%	75%	54%
Solvabiliteit	17%	10%	17%
Structurele exploitatieruimte	-2%	3%	4%
Grondexploitatie	3%	3%	3%
Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)	137%	123%	134%

Kengetallen geven vooral in onderlinge samenhang waardevolle informatie. Het is belangrijk om te kijken naar ontwikkelingen en trends over een langere periode, evenals naar het onderliggende risicoprofiel. Op basis van de cijfers uit het Jaarverslag 2023 kunnen we concluderen dat de gemeente Landsmeer in 2023 voldoet aan de gestelde normen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), met uitzondering van de solvabiliteitsratio. Ten opzichte van 2022 is de schuldquote en de belastingcapaciteit licht gedaald, en is de grondexploitatie en de solvabiliteitsratio gelijk gebleven.

Netto schuldquote

De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) te delen door het begrotingstotaal. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. In de VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën wordt een schuld lager dan 100% van het begrotingstotaal als voldoende bestempeld en een schuld hoger dan 130% van het begrotingstotaal als onvoldoende. De netto schuldquote van de gemeente Landsmeer voor 2023 is met 53% volgens de VNG-norm voldoende.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De solvabiliteitsratio is een maatstaf voor kredietwaardigheid. De VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën bestempelt een solvabiliteitsratio hoger dan 30% als voldoende en lager dan 20% als onvoldoende. Met een ratio van 17% scoort de gemeente Landsmeer een onvoldoende op basis van de VNG-norm.

Structurele exploitatieruimte

Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten. Een negatief percentage betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Grondexploitatie

Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) en Bouwgronden in exploitatie (BIE) in verhouding tot de totale gemeentelijke baten. Er is geen VNG-norm voor de hoogte van deze ratio. In de regel geldt: hoe lager de ratio des te minder investeringen in grondexploitaties er hoeven te worden terugverdiend en daarmee hoe lager het financiële risico voor de gemeente.

Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)

De belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de hoogte van de gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden voor OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Deze indicator geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten. Ze kan zo vergeleken worden met eerdere jaren en andere gemeenten. De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden (met eigen woning) in Landsmeer zijn met € 26 gestegen van € 1.240 in 2022 naar € 1.265 in 2023 (Bron : COELO). De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden (met een eigen woning) in Nederland zijn in 2023 ten opzichte van 2022 gestegen met € 40 van € 904 naar € 944 (Bron : COELO). Dit betekent dat we in 2023 circa 34% boven het landelijk gemiddelde zaten qua lastendruk, terwijl we op grond van deze cijfers in 2022 circa 37% boven het landelijk gemiddelde zaten.

(N.B. : Dit kengetal (belastingcapaciteit) is dus niet te verwarren met de onbenutte belastingcapaciteit OZB, deze laatste geeft aan hoeveel een gemeente zijn inkomsten nog kan verhogen.)

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft het onderhoudsniveau van onze kapitaalgoederen en de financiële gevolgen van het gevoerde beheerniveau. Dit volgens artikel 9 en 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Ook geven we aan of er sprake van achterstallig onderhoud is. Kapitaalgoederen vormen het gezicht van de gemeente. Het zijn goederen die regelmatig onderhoud nodig hebben. Met onderhoud bedoelen we: uitvoeren van preventieve of correctieve maatregelen om een object binnen de levensduur in goede staat te houden of te brengen. Die goede staat is een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau. Bij de onderhoudskosten onderscheiden we:

- Klein onderhoud (ook wel dagelijks onderhoud genoemd);
- Groot onderhoud.

Bij klein onderhoud gaat het om nodige periodieke kosten om het object in goede staat te houden binnen een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau. Voorbeelden zijn reinigen van rioolstelsels en periodiek onderhoud aan elektrische installaties. Kosten van groot onderhoud ontstaan na een langere gebruiksperiode van een object. Ze zijn vaak ingrijpend en gaan om een groot of belangrijk deel van het object.

Ten behoeve van het onderhoud en vervanging van de verschillende soorten kapitaalgoederen gelden onderstaande beleidsnota's:

Beleidsnota / beheersplan	Periode	Vastgesteld door de raad	Actualisatie
Riolering	Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2018-2023	21-12-17	2024
Water, oevers & beschoeiingen	Waterplan 2016-2026	21-12-16	2026
	Beheersplan oevers 2008-2018	30-09-08	2025
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2020-2028	18-06-20	2028
Groen	Beleidsplan Groenbeheer Landsmeer 2021-2031	25-11-21	2031
Kunstwerken	Beheerplan bruggen 2014-2018	19-03-15	2025
Gebouwen	Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2022-2025	17-02-22	2025
Spelen	Beleidsplan spelen 2017-2022	20-04-17	2025
Wegen	Beheerplan wegen 2018-2022	18-05-17	2024

De gemeente Landsmeer beschikt over beheerprogramma's voor het onderhoud van riolering, wegen, openbare verlichting, speelplaatsen, bomen, gemeentelijke gebouwen, kunstwerken, water, beschoeiingen en groen. Gegevensbestanden worden doorlopend bijgewerkt met de laatste revisies, inspectiegegevens, beoordelingen en maatregelen om tot goede planningen te komen. De ramingen voor het onderhoud in de begroting zijn verschillen op sommige posten aan de bedragen van de desbetreffende jaarschijf van de onderhoudsplannen. Daar waar meer is uitgegeven op bepaalde

posten is aan de andere kant minder uitgegeven bij bepaalde posten, zodat we ruim binnen de marges van de onderhoudsplanning zijn gebleven.

Jaarlijks wordt er op basis van de vastgestelde Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen (het MJOP 2022-2025) jaarlijks een bedrag gedoteerd en dient de voorziening de schommelingen in de verschillende jaarschijven op te vangen. Gebouwenbeheer houdt dit nauwlettend in de gaten en maakt de overwegingen voor het onderhoud op basis van dit MJOP 2022-2025. Daar waar, door onvoorziene omstandigheden, meer moet worden uitgegeven wordt getracht om dit elders te besparen. Hierbij wordt vanuit kennis en expertise een keuze gemaakt in het uit te voeren onderhoud om zo er voor te zorgen, zonder in te boeten op noodzakelijk onderhoud, binnen de (financiële) kaders te blijven. Tevens houden wij hierbij in de gaten dat onderhoud wat nog niet noodzakelijk was in 2022 en daarmee opgeschoven kon worden, in de komende jaren geen negatieve invloed heeft. Gezien de hoge prijsstijgingen voor onderhoud houden wij dit nauwlettend in de gaten en zullen wij het MJOP 2022-2025 indexeren wanneer wij zien dat dit uit de pas gaat lopen.

Wegen

Voor het beheer en onderhoud van het gemeentelijke wegennet is het beheerplan in 2017 geactualiseerd. Voor o.a. het wegbeheer beschikt de gemeente sinds 2014 over beheersysteem Kikker, waarin weg inspecties kunnen worden ingelezen en het beheer kan worden gepland en actueel gehouden. Door 2-jaarlijks inspecties uit te voeren, is er actueel inzicht in de kwaliteit van het areaal. In 2022 is gestart met het proces om te komen tot een nieuw beheerplan wegen. Planning was dat dit beheerplan in 2023 vastgesteld zou worden maar vanwege personele wisselingen is dit doorgeschoven naar 2024.

De kunstwerken worden conform het beheerplan kunstwerken onderhouden en beheerd. Alhoewel de looptijd van het beleidsplan inmiddels verstreken is, biedt het voldoende basis voor het uit te voeren onderhoud. Prioriteit heeft het beheerplan wegen gekregen en na afronding zal het beheerplan kunstwerken worden geactualiseerd.

In het 2020 opgestarte, op initiatief van het HHNK, project om de wegen buiten de bebouwde kom over te dragen naar de gemeente Landsmeer heeft in 2023 een vervolg gekregen. De uitgangspunten voor de op te stellen business case zijn o.a. vastgesteld. Gelet op de mogelijk grote procentuele uitbreiding van het areaal is dit een langdurig traject waarbij alle risico’s vooraf in kaart moeten zijn gebracht.

Voor de openbare verlichting is het in 2020 vastgestelde beleidsplan Openbare verlichting het kader. Belangrijk onderdeel uit dit plan is het verledden. Momenteel wordt verledden samen met een herinrichtingsproject opgepakt. In de nog niet verledde verlichting is een toename te zien van het aantal storingen. Door het verledden is de verwachting dat het aantal storingen weer zal afnemen.

Riolering

Eind 2017 is het “verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2023” voor een beleidsperiode van 6 jaar vastgesteld. In dit plan is geanticipeerd op de gevolgen van de klimatologische veranderingen voor het rioleringsbeheer van de gemeente. Meer neerslag en zwaardere extreme buien moeten worden verwacht en de gemeente moet zich daarop voorbereiden. Dientengevolge zal in de komende beleidsperiode de inrichting van de openbare ruimte nadrukkelijker worden betrokken bij het rioleringsbeheer. De inrichting van de openbare ruimte zal, waar nodig, aangepast moeten worden om de gevolgen van de toenemende neerslag in de toekomst het hoofd te bieden. Op grond van het rioleringsplan 2018-2023 is de rioolheffing vastgesteld evenals het riool aansluittarief.

In het verbreed GRP 2018-2023 is beschreven wat rioolbeheer in de toekomst gaat betekenen voor Landsmeer en welke kosten te verwachten zijn bij de ambities die in het plan zijn vastgesteld. Het onderhoud en het doen van nieuwe investeringen evenals renovatie- en vervangingsinvesteringen zullen jaarlijks conform de kaders van het GRP plaatsvinden. In het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP) worden bedragen opgenomen om het GRP uit te voeren. Elk jaar wordt opnieuw afgewogen welke maatregelen getroffen moeten worden en wat de consequenties zijn van de te maken keuzes. Daar worden investeringen in aanpassingen van de openbare ruimte nadrukkelijk bij betrokken. In 2023 is de opvolger van het vigerende GRP; het Water en Rioleringsprogramma (WRP) voorbereid. De verwachting is dat het WRP in het tweede kwartaal van 2024 kan worden vastgesteld.

Samen met de regio Zaanstreek is een regionale uitvoeringsagenda klimaat adaptie Zaanstreek Waterland opgesteld. Deze is samen met de lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie voor de gemeente Landsmeer in april 2021 door de raad vastgesteld. Maatregelen uit de uitvoeringsagenda zijn meegenomen bij de herinrichting van Havenzathe door het benutten van o.a. groen en verharding voor waterberging en het toepassen van drainagetransport-riolering.

Verder is beleid verankerd in het vastgestelde groenbeleidsplan.

Ook is het convenant Intentieovereenkomst Klimaatbestendige Nieuwbouw in MRA en Noord-Holland in 2021 opgesteld en begin 2022 door Landsmeer ondertekend. Dat betekent dat voor alle plannen voor nieuwbouwwoningen een klimaatbestendige inrichting wordt meegenomen als criterium. En dat deze woningen en hun omgeving zijn aangepast aan de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte of wateroverlast, natuurinclusiviteit en biodiversiteit.

Water

In december 2016 heeft de raad een nieuw Waterplan Landsmeer vastgesteld dat is opgesteld i.s.m. het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier (HHNK). Dit plan is vastgesteld voor een uitvoeringsperiode van 10 jaar (tot en met 2026). Tevens wordt uitgegaan van het oeverbeheerplan 2008-2018.

De gemeente moet depotcapaciteit voor bagger beschikbaar stellen of tot nieuwe afspraken komen met het hoogheemraadschap en de provincie Noord-Holland voor de afzet van gemeentelijke bagger. In 2023 is gezocht naar een geschikte locatie. De verwachting is dat er in 2024 duidelijkheid is of en waar in Landsmeer een geschikte locatie aanwezig is

Op 28 april 2014 is een intentieovereenkomst getekend tussen de gemeente en HHNK voor overname van het beheer van het stedelijke oppervlaktewater door HHNK. De opgave is met wederzijdse instemming gesplitst in een overeenkomst voor het deel binnen de bebouwde kom en het deel buiten de bebouwde kom. Met HHNK is in 2023 gewerkt aan de definitieve overdracht van het beheer van het stedelijk-oppervlaktewater naar HHNK. Het project is losgekoppeld van de eventuele overdracht van wegen buiten de bebouwde kom van het HHNK naar de gemeente. De verwachting is dat de overdracht van het beheer van het stedelijk-oppervlaktewater naar HHNK in 2024 wordt afgerond.

Groen

In 2021 is het nieuwe Beleidsplan groenbeheer vastgesteld. Dit plan biedt een toekomstvisie op het openbaar groen van Landsmeer maar stelt ook kaders voor het huidige onderhoud van het groenareaal. Bij de Berap II 2022 is het budget voor groen verhoogd waardoor na het kappen van bomen er weer nieuwe bomen teruggeplaatst kunnen worden.

In 2023 zijn voor gekapte bomen dan ook nieuwe bomen geplaatst. Opgemerkt wordt wel dat vanwege stormschade er relatief veel kosten zijn gemaakt op het gebied van bomen.

Met betrekking tot een planmatige aanpak van onderhoud en financiële planning van de speelvoorzieningen heeft de gemeente in april 2017 een speelruimte beleidsplan en het uitvoeringsplan vastgesteld. Het beleidsplan geeft invulling aan de visie op spelen en de verdeling van (formele) speelruimte over de gemeente. Het uitvoeringsplan geeft invulling aan het beheer en onderhoud van de speelruimte en de bijbehorende kosten. De vervanging van speeltoestellen loopt waar het kan wel samen met herinrichtingsprojecten.

Gebouwen

Het MJOP heeft betrekking op het bouwkundige binnen- en buitenonderhoud, het terreinonderhoud en het onderhoud van de gebouw gebonden installaties. Ten behoeve van de planning van het onderhoud wordt een onderscheid gemaakt naar verschillende intensiteiten die elk een eigen frequentie hebben. Daarbij is een bundeling gemaakt van activiteiten die bij elkaar horen om te voorkomen dat er een veelheid van kleine, afzonderlijke activiteiten moet worden uitgevoerd. Beheer en onderhoud worden bij de gemeentelijke objecten uitgevoerd volgens de onderhoudsplanning van het MJOP.

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen heeft de gemeente Landsmeer een Meer Jaren Onderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Het MJOP is op 17 februari 2022 voor 4 jaar door de raad vastgesteld. Voor de periode 2022-2025 zijn de werkzaamheden bepaald, mede in relatie tot het actuele gebruik en eventuele toekomstige ontwikkelingen.

In 2023 stond in het MJOP behoorlijk veel onderhoud gepland, hieronder een aantal van de belangrijkste werkzaamheden.

Zwembad de Breek

In 2023 is na een grondig onderzoek het recreatie bad van het zwembad de Breek gerenoveerd. Het betreffende bad is hierbij volledig gestraald zodat alle coating verwijderd was en scheuren en beschadigingen aan de betonconstructie goed zichtbaar werden.

Uit het onderzoek was gebleken dat met het betonnen bordes rondom het bad een belangrijke oorzaak is van de scheurvorming. Het zand onder het bordes zakt weg waardoor het bordes aan de betonnen bak gaat “hangen”, hierdoor ontstaat er veel stress in de constructie, om deze reden is het bordes geheel verwijderd.

De scheuren en beschadigingen in de betonnen bak zijn op een specialistische wijze gerepareerd en vervolgens zijn de vloer en de wanden aangesmeerd met reparatie mortel zodat deze weer mooi egaal zijn. De gehele betonnen bak is daarna voorzien van meerdere lagen coating en is er een nieuwe dilatatievoeg aangebracht. Waar het bordes heeft gezeten is het opgevuld met zand en is het straatwerk doorgelegd tot aan de badrand, tevens zijn er direct diverse oneffenheden in het straatwerk op het terrein aangepakt zodat het straatwerk er weer netjes en strak uitziet en de veiligheid ten goede komt. Verder is er aan het houtwerk van de gebouwen op het terrein herstelwerkzaamheden uitgevoerd, houtwerk wat in slechte staat verkeerde is hersteld of vervangen en groot deel van het houtwerk is voorzien van een nieuwe laklaag. Het houtwerk wat nog goed in de lak stond, is gereinigd en waar nodig bijgewerkt.

Tot slot is de warmtewisselaar vervangen van de verwarmingsinstallatie van de baden, de oude warmtewisselaar was oud en aan vervanging toe. Naast dat hiermee de installatie bedrijfszekerder is geworden, is de installatie ook energiezuiniger geworden.

Voor begin 2024 stonden de werkzaamheden voor het sportbad gepland, de betonconstructie van het bad verkeerd in goede staat maar de voegen van het tegelwerk worden slecht, evenals de kitranden in het bad en de coating van het bovenste deel van het bad is verweerd. De werkzaamheden stonden gepland vanaf februari tot eind maart 2024. Echter door de vele regenval in de voorgaande periode is het grondwaterpeil extreem hoog, hierdoor is het onverantwoord om het sportbad leeg te halen en twee maanden leeg te houden tijdens de werkzaamheden. Het lege bad zou door de hoge opwaartse druk van het grondwater omhoog gedrukt kunnen worden, dit kan dermate veel schade veroorzaken dat de gehele betonconstructie vervangen zou moeten worden. Omdat dit een onaanvaardbaar risico is en geen technische noodzaak is om de werkzaamheden voor het nieuwe seizoen 2024 uit te voeren, zijn de werkzaamheden uitgesteld. Dit alles is besproken met het bestuur van het zwembad, uiteraard zijn zij akkoord met het uitstellen van de werkzaamheden. Tevens is het probleem voorgelegd aan het bestuur van het zwembad, dat de tijd om dergelijke werkzaamheden uit te kunnen voeren steeds korter wordt. Het bestuur van het zwembad wil het zwembad open vanaf 1 april t/m 1 oktober. Om de werkzaamheden uit te voeren is er droog weer nodig en een minimum temperatuur van 12 graden, het tijdvak waarin de omstandigheden voldoen aan deze voorwaarden is aanzienlijk korter geworden door de verruiming van het zwemseizoen. Zeker nu het voor- en najaar steeds natter lijkt te worden. Het bestuur van het zwembad erkend dit probleem en gaat intern overleggen over een mogelijke oplossing. Een oplossing zou kunnen zijn dat we het bad begin september sluiten en de werkzaamheden gaan uitvoeren of de werkzaamheden door te schuiven naar volgend voorjaar, uiteraard blijven beide oplossingen afhankelijk van de weersomstandigheden.

Sporthal ICL

In 2023 was het herinrichten van kleed/doucheruimten opgenomen in het MJOP. De doucheruimten waren gedateerd, het tegelwerk in slechte staat, diverse douches werkte niet naar behoren en de tegelvloeren van de kleed- en doucheruimten zijn slechte staat. In de werkzaamheden is van de

wanden het tegelwerk verwijderd en zijn wanden hersteld, omdat de wanden nu open lagen is direct de bedrading van doucheknoppen en legionella spoelsysteem vervangen en zijn defecte doucheknoppen vervangen voor nieuwe. Verder zijn de oude toiletpotten vervangen voor nieuwe zwevende exemplaren, zijn de betreffende ruimten opnieuw betegeld en waar nodig het plafond hersteld. Ook de vloeren in die ruimten stonden voor 2023 op de planning, echter deze zijn verschoven naar de zomervakantie 2024. Dit is gelegen in het feit dat de vloeren 3 weken niet begaanbaar zijn en daarmee dit alleen kan worden opgepakt wanneer de sporthal niet in gebruik is.

Bij de werkzaamheden worden de tegelvloeren vervangen voor een troffelvloer. Deze troffelvloer heeft het grote voordeel dat deze kras- en slijtvast is, geheel egaal is, dus geen voegen heeft en daarmee gemakkelijk is schoon te houden en onderhoudsvrij is. De werkzaamheden staan reeds ingepland vanaf 29 juli 2024 en nemen dus ongeveer 3 weken in beslag.

Kinderopvang Partou Zonnedauwstraat

Voor de locatie van Kinderopvang Partou aan de Zonnedauwstraat stonden voor 2023 de cv-installatie en de afzuigventilators op de rol om vervangen te worden. Beide installaties waren aan het einde van hun levensduur. De cv-installatie is vervangen evenals de appendages van de installatie, in het kader van duurzaamheid is gekozen voor een energiezuinig exemplaar. Dit geldt ook voor de afzuigventilators, de drie ventilatoren zijn vervangen voor energiezuinige ventilatoren. Naast dat de installaties weer bedrijfszeker zijn, verbruiken de installaties ook een stuk minder energie.

Opvanglocatie Violierweg

In 2023 is de nieuwe opvanglocatie aan de Violierweg gerealiseerd en in gebruik genomen. De locatie op de Violierweg valt niet onder het budget van gebouwbeheer maar gebouwbeheer is natuurlijk nauw betrokken geweest bij de realisatie, oplevering, in gebruik name en vervolgens het technisch beheer van de locatie.

Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt.
Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het (garanderen van) verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Het beleid van de gemeente Landsmeer voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut. Het treasurystatuut is in 2019 geactualiseerd. Het statuut is het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste punten, naast de voorschriften afkomstig uit de wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden), zijn:

- Gelden worden alleen uitgezet bij banken met ten minste een zogenoemde A-rating
- Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij ten minste drie financiële instellingen, waaronder de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Algemene ontwikkelingen: rentebeleid

Na de daling van de rente die begon rond maart 2020, liep de rente gedurende 2021 geleidelijk op of werd minder negatief. Inmiddels is de rente in 2023 gestegen boven nul en daarmee niet langer negatief.

Het Centraal Planbureau (CPB) verwacht voor 2023 een inflatie van 4,3%, dit cijfer gaat gepaard met veel onzekerheid. De situatie in Oekraïne is hier de oorzaak van. Hierdoor is de energieprijs behoorlijk gestegen. Het CPB gaat bij deze verwachte inflatie voor 2023 er vanuit dat de energiecrisis niet verder escaleert.

Risicobeheer, de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke kortlopende middelen (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van het begrotingstotaal dat gedurende enig jaar met kortlopende middelen mag worden gefinancierd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de rente-risiconorm op geldleningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen afkomstig uit de wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijke) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.
Het niveau van de korte termijn leningen, de kasgeldlimiet is gelimiteerd op 8,5% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

De maximale toegestane kortlopende schuld was € 2.451k conform de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). In onderstaande tabel wordt de voor 2023 geldende kasgeldlimiet afgezet tegen de ontwikkeling van de netto vlottende schuld. De actuele kortlopende schulden zijn gedurende boekjaar 2023 binnen de norm gebleven.

	Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kw 2023	2e kw 2023	3e kw 2023	4e kw 2023
	Omvang begroting per 1 januari	28.835	28.835	28.835	28.835
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**				
	In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	In bedragen	**2.451**	**2.451**	**2.451**	**2.451**
2.	**Omvang vlottende schuld**				
	Schuld in rekening courant	-459	-739	-819	-563
	Totaal vlottende schuld	**-459**	**-739**	**-819**	**-563**
3.	**Vlottende middelen**				
	Omvang liquide middelen				
	Tegoeden in rekening-courant	2	2	2	2
	Totaal liquide middelen	2	2	2	2
	Toets kasgeldlimiet				
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.451	2.451	2.451	2.451
4.	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**-456**	**-737**	**-817**	**-561**
	Ruimte (+)	**1.995**	**1.714**	**1.634**	**1.890**
	Opgenomen kasgeld	0	0	0	0
	Overschrijding limiet	**1.995**	**1.714**	**1.634**	**1.890**

Renterisiconorm

In de volgende tabel wordt de rente-risiconorm afgezet tegen de feitelijke situatie. Hieruit blijkt dat de gemeente binnen de norm is gebleven.

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
1.	**Renteherzieningen**	0	0	0
2.	**Aflossingen**	3.283	4.095	3.283
3.	**Renterisico (1+2)**	**3.283**	**4.095**	**3.283**
4.	**Renterisiconorm**	5.194	5.767	6.188
5a	Ruimte onder risiconorm (als 4 > 3)	**1.911**	**1.672**	**2.905**
5b	Overschrijding renterisiconorm (als 3>4)	0	0	0
	Berekening Renterisiconorm			
	Begrotingstotaal	25.971	28.835	30.866
	Percentage	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	**5.194**	**5.767**	**6.173**

Geldleningen

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen geldleningen. Per jaar wordt gekeken welke geldleningen in aanmerking komen voor vervroegde aflossing en aan de hand van de dan geldende kapitaalmarktrente wordt een beslissing genomen.

Mutaties in leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	Bedrag	Gem. Rente
Stand per 1 januari 2023	**18.083**	**0,67%**
-Nieuwe leningen	7.000	
-Reguliere aflossingen	-3.283	
-Vervroegde aflossingen	0	
-Renteaanpassingen (oud %)		
-Renteaanpassingen (nieuw %)		
Stand per 31 december 2022	**21.800**	

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen.
Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, dan zal er aanvullende financiering benodigd zijn.

Saldo financiering (bedragen x € 1.000)	stand 01-01-23	stand 31-12-23
Bestemmingsreserve en resultaat	4.883	3.731
Voorzieningen	3.455	3.872
Opgenomen geldleningen	18.083	21.800
A. Totaal financieringsmiddelen	**26.421**	**29.403**
B. Vaste activa	**23.867**	**26.064**
Saldo financiering (A-B)	2.554	3.339
C. Geïnvesteerd in Grondexploitatie	921	962
Saldo financiering inclusief grondexploitatie	**1.633**	**2.377**

Renteomslag

Het hierna volgend renteschema geeft inzicht in de rentelasten, rente baten en het renteresultaat, alsmede de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitatie en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte (artikel 13 BBV).

Renteomslag 2023				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			131.057
b.	De externe rentebaten		€	-29.561
	Saldo rentelasten en rentebaten		€	101.496
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	€ 0		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0		
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken	€ 0		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€	0
d1.	Rente over eigen vermogen		€	0
d2.	Rente over voorzieningen		€	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€	0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€	-191.406
f.	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**		**€**	**-89.910**

Bedrijfsvoering

Algemeen

De paragraaf Bedrijfsvoering beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Het college maakt met deze beschrijving inzichtelijk dat er, doelmatig, doeltreffend en klantgericht wordt gewerkt aan de uitvoering van de programma's.
De paragraaf Bedrijfsvoering bevat de volgende onderdelen:

- Ambtelijke samenwerking
- ICT
- Informatiebeveiliging en privacy
- Personeel
- Betaaltermijn

Ambtelijke samenwerking

Naast de formele bestaande samenwerkingen vanuit de verschillende gemeenschappelijke regelingen, wordt op ambtelijk niveau samengewerkt met de regiogemeenten op velerlei onderwerpen waaronder: ruimte & landschap, mobiliteit/bereikbaarheid, duurzaamheid, economie & toerisme, belastingen en sociaal domein.

Dit doen wij vooral op de schaal van de MRA (Metropool Regio Amsterdam) en op de schaal van Zaanstreek-Waterland. Vanuit de ambtelijke organisatie is onze inzet binnen de regio gebaseerd op niet meer dan wat nodig is, en doen wij allen wat wij moeten doen (er wordt ingezet vanuit de wettelijke basis).

Voor meer informatie verwijzen wij naar het programma Bestuur, onderdeel regionale samenwerking.

In programma Algemeen bestuur is een uitgebreide toelichting te vinden over de bestuurlijke toekomst.

ICT

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) heeft een steeds grotere invloed op de samenleving en de producten/diensten van onze gemeente. Om inhoud te geven aan een goede en efficiënte informatievoorziening, die ondersteunend is aan de dienstverlening aan inwoners en bedrijven van Landsmeer en om te voldoen aan wettelijke eisen dienen ook in 2024 de nodige inspanningen geleverd te worden.

De inventarisatie van het Configuratiemanagement is in 2023 afgerond. Configuratiemanagement zorgt voor een actueel inzicht in alle hardware en software en onderlinge verbindingen binnen de organisatie en is een belangrijk aspect voor het verhogen van de digitale weerbaarheid van de organisatie. Het is immers belangrijk dat we zicht hebben op wat de gemeente Landsmeer in huis heeft en wat beschermd dient te worden. Vanaf nu gaat het beheer in om alle wijzingen en actualisaties bij te houden.

In 2023 is een start gemaakt met inrichting en in gebruik name van de MDM. MDM is een term in de ICT die gebruikt wordt voor het beheer (en mogelijke registratie) van mobiele apparaten. Hieronder

vallen smartphones, tablets en laptops. MDM-functionaliteiten omvatten onder andere beveiligingsbeleid, draadloze distributie van applicaties en gegevens en configuratie-instellingen voor alle soorten mobiele apparaten. De laptops zijn in 2023 ondergebracht in deze beheer-tool. Verder is een begin gemaakt om de smartphones en tablets in de MDM onder te brengen. In 2024 worden deze werkzaamheden afgerond.

In 2023 is het nieuwe zaaksysteem ingericht en uitgerold in de organisatie en is de continuïteit van onze bedrijfsvoering geborgd. De implementatie van iBurgerzaken (Burgerzaken Module) is in 2023 succesvol doorgevoerd. In 2024 wordt het zaaksysteem door ontwikkeld met de onderdelen uit het project Dienstverlening.

Informatiebeveiliging en privacy

Om de informatieveiligheid verder te bevorderen is gedurende 2023 een CISO/Privacy Officer/ENSIA-coördinator ingehuurd. Werving heeft niet geleid tot het aantrekken van een ervaren adviseur, daarom is gekozen om met hulp van de ingehuurde deskundige een trainee op te leiden. De resultaten zijn niet volgens planning behaald als gevolg van langduriger uitvallen van de adviseur.

De ISMS tooling (t.b.v. kwaliteit- en risicomanagement) wordt gebruikt voor de waarborging van de werkprocessen met betrekking tot informatieveiligheid en privacyaspecten. Op basis van de nulmeting uit 2022 is de implementatie binnen de organisatie in 2023 opgepakt met een analyse van de prioriteiten. De kernapplicaties zijn in kaart gebracht en een periodieke autorisatiecontrole is ingericht. De afspraken met leveranciers worden hierna in kaart gebracht en zo nodig aangepast.

De bewustwordingscampagne over informatieveiligheid en privacy voor de medewerkers liep heel 2023.

Voor ICT diensten en samenwerkingsverbanden met andere organisaties is een systeem voor risicomanagement ingericht. Daarbij is een lijst met mogelijke dreigingen en maatregelen in beeld gebracht. De invulling van deze basis vindt hierna plaats. Dit maakt onderdeel uit van de eisen van NIS2 waaraan gemeenten in 2024 moeten voldoen.

Het register van verwerkingsactiviteiten (verwerkingsregister) bevat informatie over de persoonsgegevens die Landsmeer verwerkt. Het geeft een overzicht van alle processen waarin persoonsgegevens worden gebruikt. Gebleken is dat de processen niet allemaal up to date zijn. De processen in het nieuwe zaaksysteem Join en I-burgerzaken worden als eerste herzien.

De gemeente is voor een aantal gegevensverwerkingen verplicht om een risicoanalyse uit te voeren (een zgn. Data Protection Impact Assessment of DPIA). In 2023 zijn 3 DPIA’s vastgesteld. De uitvoering van maatregelen op grond van de DPIA’s is door beperkte capaciteit nog niet afgerond. Er wordt intern een monitor ontwikkeld om dit beter te volgen.

Beleid en procedures rond Informatiebeveiliging en Privacy zijn in 2023 ambtelijk geactualiseerd en worden in 2024 vastgesteld.

Als persoonsgegevens worden gedeeld met derden maakt Landsmeer hierover schriftelijke afspraken. In 2023 is een aantal geactualiseerd waar dat nodig was en zijn nieuwe overeenkomsten afgesloten waar nog geen afspraken bestonden.

De gemeentelijke boa's verwerken onder meer politiegegevens. De gemeente is jaarlijks verplicht om een interne audit te houden en één keer in de vier jaar een externe audit. In 2023 is een hercontrole op de externe audit gehouden en zijn diverse actiepunten uitgezet in de organisatie.

Voor terugkerende werkzaamheden is een jaarcyclus opgezet en een planning is gemaakt om te voldoen aan de eisen van NIS2 met een prioritering. Het is nog niet mogelijk om aan alle wettelijke eisen maximaal te voldoen.

Personeel

Ontwikkeling Organisatie

Het blijft een uitdaging om met elkaar de ontwikkeling van onze organisatie op koers te houden, met de huidige bezetting voldoen we krap aan de minimale eisen van de wet en regelgeving en moeten we alle zeilen bijzetten om aan deze eisen te (blijven) voldoen en waarbij we in sommige gevallen niet eens kunnen voldoen aan de minimale wettelijke taken. Ook met een andere arbeidsmarkt of met meer ervaren beleidsmedewerkers zal de organisatie kwetsbaar blijven. De continuiteit komt (nog) niet in gevaar maar we moeten wel met zijn allen scherp blijven.

We hebben in 2023 veel nieuwe medewerkers met beperkte gemeentelijke ervaring in dienst genomen en aan de andere kant ook een aantal ervaren medewerkers zien vertrekken.

In 2023 hebben we een recruiter ingehuurd om hier een rol in te spelen en ons gerichter aan nieuwe medewerkers te helpen. Deze recruiter is er in geslaagd om veel vacatures in te vullen. We halen veel net afgestudeerde WO'ers binnen en die in de basis geschikt zijn en in onze ogen over de juiste competenties beschikken. Deze nieuwe mederkers worden gekoppeld aan een ervaren medewerker en worden door hen opgeleid. Helaas komt het ook voor dat de ervaren medewerker er niet is en een nieuwe medewerker, ondanks inspanningen van de managers en andere collega's, zelf zijn of haar weg moet zoeken. Dit is uiteraard niet wenselijk, maar wel de realiteit.

Dit betekent dat er constant een beroep gedaan wordt op de ervaren medewerkers (en managers) om de nieuwe medewerkers te begeleiden en dat er tevens wordt verwacht dat zij daarnaast hun normale werkvoorraad afhandelen. Dit verhoogt de werkdruk bij deze medewerkers. Het effect kan zijn dat deze ervaren medewerkers op zoek gaan naar meer specialistische functies bij andere gemeentes in plaats van de generieke funcies bij onze gemeente.

Op dit moment is de continuiteit binnen de organisatie gewaarborgd in de basis, maar dit blijft een risico. Daar waar we geen geschikte medewerkers kunnen vinden huren we "extern" personeel in via Flextender (platform voor dergelijke aanbestedingen). Ook deze markt is krap en het nadeel zit hem hierbij in de continuiteit en het borgen van kennis voor de toekomst, naast de financiële gevolgen die dit ook met zich meebrengt.

We gaan een onboardingsprogramma opstellen voor onze gemeente en het thema voor 2024 is: aandacht voor onze medewerkers en voor de ontwikkeling van onze medewerkers.

We hebben hiervoor afgesproken dat iedere medewerker een "ontwikkelgesprek" krijgt en we aandacht geven aan onze medewerkers. Tevens zijn we bezig met een andere manier van opleiden neer te zetten waarbij we veel beter aansluiten bij de behoeftes van al onze medewerkers.

Ook hebben we ons realisatievermogen in kaart gebracht en door daar focus op te krijgen en te houden kunnen we bewuste stappen zetten in 2024.

Toch gaan we natuurlijk door met de verdere ontwikkeling van onze organisatie. In 2023 hebben er een aantal zaken op de ontwikkelagenda gestaan welke van invloed waren op de begroting 2023. Het betreft onder andere:

- De afronding van de inplementatie van HR-21 (de nieuwe gemeentelijke functiebeschrijvings- en waarderingssystematiek);
- Het vormgeven van het hybride werken (na corona); gedeeltelijk thuis en gedeeltelijk op kantoor is het 'nieuwe normaal' geworden; de verbinding tussen collega's behouden, blijft hierbij een belangrijk uitgangspunt;
- Het versterken van ons team financien en het vasthouden aan een strakke P&C cyclus, zowel vanuit procesmatige als inhoudelijke invalshoek;
- De verdere ontwikkeling van onze organisatie vormgeven vanuit kwaliteitsdenken, integraal werken, eigenaarschap en het verder ontwikkelen van onze medewerkers;
- De verbinding leggen met onze buurgemeenten om te onderzoeken wat we op personeel organisatie voor elkaar kunnen betekenen, daar zijn al contacten gelegd op het terrein van gezondheid en vitaliteit
- Het opstellen van opleidings- en ontwikkelplan voor onze medewerkers en een begeleidingsplan voor nieuwe medewerkers.

Een aantal zaken zijn inmiddels afgerond en een aantal zaken nog niet, daar werken we nog steeds aan.
Aandacht voor vitaliteit kan hier ook een belangrijke rol in spelen en ook op dat terrein zijn we stappen aan het maken. Zo hebben we vers fruit op de werkplek en zijn we bezig met het regelen van stoelmassage, een bijdrage vanuit de werkgever voor fitness/bewegen en het organiseren van Yogasessies en een healtcheck voor al het personeel. Daarmee hopen we een voor de huidige medewerkers aantrekkelijke werkgever te blijven en ook voor nieuwe medewerkers een aantrekkelijke werkgever te worden.

Personeelslasten
Per 2 januari 2023 is er een nieuwe CAO voor gemeentes en die liep tot en met 31 december 2023. De salariskosten stegen met 2 % en daarboven nog eens met 240 Euro per persoon. Er is een vergoeding gekomen voor thuiswerken en internetgebruik van 3 Euro per dag totaal. Deze kosten zaten al in de begroting. De onbelaste reiskostenvergoeding is in 2023 verhoogd naar 0,21 cent per kilometer (max 80 km enkele reis). Werknemers die meer als 5 kilometer reizen komen in aanmerking voor een reiskostenvergoeding, of je met de auto, met de fiets of lopend naar het werk komt, dat maakt niet uit. Met de verhoging van de onbelaste reiskostenvergoeding blijven we concurrerend met andere bedrijven en gemeente in onze omgeving. In 2023 hebben we afscheid genomen van 2 wethouders en zijn er 2 nieuwe wethouders aangesteld. Dit hebben we meegenomen in de begroting voor de komende jaren.

Betaaltermijn

Landsmeer streeft naar een score van 90% als het gaat om tijdige betalingen en richt zich op een gemiddelde betaaltermijn van <30 dagen. Door de jaren heen zetten we kleine stappen en zien we het percentage van betalingen binnen 30 dagen stijgen en is de gemiddelde betaaltermijn 28 dagen. Vooral dit laatste betekent dat de gemeente gemiddeld netjes binnen de 30 dagen betaald.

	2022	2023
Percentage betalingen binnen 30 dagen	78,9%	80,8%
Percentage betalingen >30 dagen	21,1%	19,2%
Gemiddelde betaaltermijn in dagen	30	28

Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet Open Overheid (Woo) is, net als in de begroting 2023 nog niet opgenomen. In 2023 is nagenoeg geen uitvoering aan de Woo gegeven. Vanaf 2024 gaan we inzetten op de implementatie Woo, richting 2027.

Rechtmatigheidsverantwoording

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening een aantal verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen volgens de criteria van onderstaande rubriek.

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	1.713
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	626
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	0
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.) inclusief de onderschrijding op investeringskredieten	3.863
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	6.202
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid	2.332
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	3.870
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	825
M&O criterium	
Misbruik en oneigenlijk gebruik	0

Begrotingscriterium

De afwijkingen van het begrotingscriterium bedragen € 6.202K, waarvan € 2.332K als acceptabel kwalificeert resterende het saldo van € 3.870K. Hierna wordt dit nader toegelicht.

Voorwaardencriterium

De afwijking ad € 825K bestaat uit 5 contracten waarvan 4 met een onrechtmatigheid boven de rapporteringstolerantie van €50K. Deze worden hierna toegelicht.

Toelichting op de tabel

1A. Dit bedrag betreft het saldo van de overschrijding van de lasten op programmaniveau van programma 4 en 5. Binnen programma 4 is per saldo sprake van een overschrijding van de lasten met 513K, bestaande uit de volgende vier grote posten:

- Energie toeslag 365K (rijksbijdrage via algemene uitkering);
- Jeugdzorg 413K (open einde regeling);
- Opvang ontheemden Oekraïne 255K (rijksbijdrage);
- WMO 263K (open einde regeling).

De overschrijding van de lasten op programma 5 worden bijna volledig verklaard door externe inhuur (-1.553K). Tegenover deze lasten staat echter dekking door lagere salarislasten op alle programma's wegens vacatures.

1B. Er is sprake van een overschrijding van de investeringskredieten met 626K waarvan 563K tijdig aan de raad is gemeld via de 2e berap van 2023.

2 hiervan is in 2023 geen sprake.

3 Rubriek 3 is nieuw waar het gaat om begrotingsrechtmatigheid. De analyse op de lasten en baten van de programma's laat het volgende beeld zien.

Lasten

Programma	Begroot na wijziging	werkelijk	saldo
1 Algemeen bestuur	2.504	2.360	145
2 Integrale veiligheid	1.566	1.298	268
3 Ruimtelijk domein	7.986	7.061	925
4 Sociaal domein	12.693	13.100	-406
5 Financiën	5.742	7.048	-1.306

Baten

Programma	Begroot na wijziging	werkelijk	saldo
1 Algemeen bestuur	153	166	13
2 Integrale veiligheid	105	84	-22
3 Ruimtelijk domein	4.397	4.717	320
4 Sociaal domein	2.749	3.215	466
5 Financiën	21.570	23.276	1.706

Overschrijding op de baten	2.505	Rubriek 3
Onderschrijding op de lasten	1.336	Rubriek 3
Onderschrijding op de baten	21	Rubriek 3
Totaal	3.862	

De overschrijding op de lasten van programma 4 en 5 is onder 1A opgenomen, de overige onder 3.

Het bedrag van 3.862K is de optelsom (dus niet het saldo) van de afwijkingen op programmaniveau van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de gewijzigde begroting (stand 2e berap). Het lastige hier is nu op welk niveau deze afwijkingen nader geduid moeten worden, hier worstelen vrijwel alle gemeenten mee. Om hier voor dit moment enigszins pragmatisch mee om te gaan zijn onder '5' alle afwijkingen >50 K specifiek benoemd. Het totaal daarvan 4.297K is hoger dan het bedrag van 3.862K dat hier is genoemd. Het verschil tussen deze twee bedragen wordt veroorzaakt doordat, bijvoorbeeld, de overschrijding op de baten van 2.505K het saldo betreft van lagere en hogere baten en onder 5 alle afwijkingen zijn opgenomen.

4 Naar ons oordeel zijn alle afwijkingen(van onderdeel 1A te relateren aan bestaand beleid. Het is bijvoorbeeld toegestaan om medewerkers in te huren en die kosten te dekken uit de vacatureruimte die met het vertrek van medewerkers is ontstaan. De overschrijdingen van programma 4 vloeien voort uit voorgeschreven wet- en regelgeving (open einde) en v.w.b. Jeugd en WMO en tegenover de extra lasten voor de energietoeslag en opvang Oekraïners staan extra rijksbijdragen.

5 Baten en lasten

In onderstaande tabel zijn op onderwerp de afwijkingen van 'criterium 3' benoemd. Het betreffen alle afwijkingen >50K (zowel baten als lasten) ten opzichte van de begroting exclusief de afwijkingen die al bij onderdeel 1A zijn benoemd (dus vwb de 'overschrijding' op inhuur zijn hier ook niet de overschotten op salarislasten van alles programma's benoemd). Deze afwijkingen zijn gebaseerd op de afwijkingen van de afzonderlijke programma's, daar vind u ook de nadere toelichting.

Algemeen bestuur		Integratie nieuwkomers	95
Advisering door derden/inhuur	147	SPUK gelden	151
Integrale veiligheid		Aanpak energiearmoede	58
OOV	90	Nationaal Programma Onderwijs	83
Ruimtelijk domein		Bijstandsverlening (WWB)	60
Afval	173	Rijksbijdragen	235
Bestemmingsplannen	89	**Financiën**	
Duurzaamheid	159	Overige verzekeringen	63
Grond Luijendijk-zuid	60	Woo (Wet Open Overheid)	109
Nutsvoorzieningen	119	Stelpost Onvoorzien	94
Omgevingswet uitv.prg(uit res)	88	Gas en Electra	101
Ontwikkellocatie Violiersweg	71	Opbrengsten OZB voorgaande jaren	107
Afvalstoffenheffing	290	Bruto effect sept en deccirculaire	939
Bouwleges	92	Bijdrage van derden	213
Grond Luijendijk-zuid	60	Activeren software	145
Verg infra - nutsvoorzieningen	77	Rentebaten kapitaallasten	146
Sociaal domein		Algemene uitkering	96
Loonkostensubsidie	87	**Totaal afwijkingen 'rubriek 3'**	**4.297**

5 Investeringskredieten

Er is sprake (1B) van een overschrijding van 64K voor ‘beschoeiing oeverbeheer fase 4/5’ op een oorspronkelijk budget van 447K. Dit was al als zodanig opgenomen in de jaarrekening 2022 waarbij was aangegeven dat het krediet nog niet was afgesloten. In 2023 zijn er echter geen mutaties meer op deze investering geweest waarmee het krediet bij deze jaarrekening wordt afgesloten, deze afwijking is abusievelijk niet met de overige afwijkingen bij de 2e berap aan de raad gemeld.

Naast deze overschrijding is sprake van een drietal onderschrijdingen op investeringskredieten die nog niet eerder zijn gemeld, het gaat om bekabeling gemeentehuis waar 35K minder is besteed dan begroot en een tweetal kredieten voor speelplaatsen waarop in totaal 41K minder is besteed dan begroot.

Voorwaardencriterium

De afwijkingen van het voorwaardencriterium bedraagt € 825K, zie toelichting hieronder:

Onrechtmatig	**2023**	**NUBBV**
Straatreiniging	102K	214K
Onderhoudswerkzaamheden	119K	201K
Inhuur personeel	95K	
Afvalverwerking	29K	
Afvalverwerking	65K	
Totaal	**410K**	**415K**
Totale onrechtmatigheid		**825K**

Toelichting	
Straatreiniging	Betreft straatreiniging. Dit is bij aanbesteden onterecht aangemerkt als werk. De uitgaven zijn boven het EU grensbedrag, er is niet EU aanbesteed. Het contract loopt tot 31-12-2025. De uitgaven in 2023 van € 102 duizend zijn als onrechtmatig aangemerkt. Op basis van de contractwaarde en de resterende looptijd is voor 2024 en 2025 additioneel een bedrag van € 214 duizend als onrechtmatig aangemerkt. Dit is besproken met de afdeling inkoop, bij nieuwe aanbestedingen wordt dit scherper getoetst.
Onderhoudswerkzaamheden	Betreft onderhoud van kunstgrasvelden. Dit is bij aanbesteden onterecht aangemerkt als werk. De uitgaven zijn boven het EU grensbedrag, er is niet EU aanbesteed. Het contract loopt tot 31-12-2025. De uitgaven in 2023 van € 119 duizend zijn als onrechtmatig aangemerkt. Op basis van de contractwaarde en de resterende looptijd is voor 2024 en 2025 additioneel een bedrag van € 201 duizend als onrechtmatig aangemerkt. Dit is besproken met de afdeling inkoop, bij nieuwe aanbestedingen wordt dit scherper getoetst.
Inhuur personeel	Betreft inhuur van een projectleider. Totale uitgaven zijn boven het EU grensbedrag. Der halve onrechtmatig. Onder de aandacht gebracht bij het management, voor inhuur zal er gebruik worden gemaakt van Flextender.

Afvalverwerking	Betreft Afvalverwerking. Contract afgesloten voor 10 jaar tot 1-1-2019 met verlenging van telkens 5 jaar. Eenmalig verlengd tot 31-12-2023. Op het moment van verlenging had een aanbesteding plaats moeten vinden, omdat op dat moment duidelijk was dat de opdracht volgens de (nieuwe) wetgeving Europees aanbesteed moest worden. Derhalve onrechtmatig. Overeenkomst loopt niet meer in 2024. De nieuwe aanbesteding is via een Europese aanbestedingsprocedure verlopen.

Conclusie

Het is voor ons college voor het eerst dat wij zelf de rechtmatigheidsverantwoording opstellen. We merken bij het opstellen van de tabel dat het lastig is te bepalen welke onderdelen we hier nu precies moeten benoemen zonder in herhaling te vallen, dat heeft voornamelijk betrekking op 'rubriek 3' van de tabel. Deze schrijft voor dat we alle afwijkingen (zowel de overschrijdingen-als de onderschrijdingen) op zowel de lasten als de baten, die niet geleid hebben tot een begrotingswijziging bij de 1e of 2e berap of niet tijdig gemeld zijn aan de raad, rapporteren.

De van toepassing zijnde Financiële verordening (toelichting op artikel 5) zegt hierover het volgende:

"Autorisatie door de raad van de baten en de lasten vindt plaats op het niveau van programma's (eerste lid)".

"Het college dient dreigende overschrijdingen van geautoriseerde lasten en investeringskredieten en dreigende onderschrijdingen van geautoriseerde baten bij het bekend worden aan de raad te melden, zodat de raad kan besluiten of het budget moet worden gewijzigd of dat het beleid moet worden bijgesteld".

"Voor het behandelen van de daadwerkelijke begrotingswijzigingen en bijstellingen van beleid is er voor gekozen deze mee te nemen bij de behandeling van de tussenrapportages".

In de verordening is verder bepaald dat er 2 tussentijdse rapportages zijn (over de eerste 3 maanden en over de eerste 8 maanden). De definitieve verantwoording vindt plaats bij de jaarrekening (over de totale 12 maanden). Het is onvoldoende duidelijk wanneer het college de raad dan te laat heeft geïnformeerd. Men kan stellen dat het dan om afwijkingen >50K moet gaan die pas bij de jaarrekening zijn gemeld terwijl dat al bij de 1e of 2e bestuursrapportage had gemoeten. Het is voor nu (qua tijdsinvestering) niet te achterhalen welke afwijkingen boven 50K in de uiteindelijke jaarrekening feitelijk al bekend waren bij de 1e of 2e bestuursrapportage. Om die reden zijn nu alle afwijkingen >50K ten opzichte van de 2e bestuursrapportage hier opgenomen.

We kunnen ons niet voorstellen dat de wetgever heeft beoogd dat we meerdere malen dezelfde informatie in het jaarverslag opnemen. In de inleiding van het jaarverslag zijn namelijk al alle afwijkingen >50K (die van invloed zijn op het resultaat, dus netto) opgenomen en daarnaast worden bij de programma's alle afwijkingen >25K op zowel de baten als de lasten toegelicht. Niets wat nu in deze rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen is niet ook al elders in het jaarverslag opgenomen. Wellicht komt dat door het hanteren van die afwijkingsgrens van >25K waar dat bij andere gemeenten wellicht anders is.

We gaan daarom graag, via de Auditcommissie, met de raad in gesprek over een eventuele aanpassing van de financiële verordening op dit onderdeel zodat we de bedoeling en verwachting rondom de rechtmatigheidsverantwoording voor zowel ons college als uw raad kunnen aanscherpen en deze verantwoording ook effectief is.

Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf geven we, volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), een overzicht van alle verbonden partijen van de gemeente en van de financiële aspecten ervan. In de programma's staat informatie over de betrokkenheid van verbonden partijen bij het halen van de doelstellingen.

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin we een financieel belang én een bestuurlijk belang hebben. Het gaat hierbij om:

- Privaatrechtelijke rechtspersonen (vennootschappen, stichtingen en verenigingen);
- Publiekrechtelijke rechtspersonen (gemeenschappelijke regelingen).

Voor de betekenis van de begrippen 'bestuurlijk belang' en 'financieel belang' sluiten we aan bij de definities zoals in het BBV staan. En in de bijbehorende circulaires en toelichtingen daarop. Er is een financieel belang als we:

- een aan een verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag bij faillissement niet kunnen verhalen;
- aansprakelijk zijn wanneer de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer we:
- aandeelhouder zijn;
- aan een gemeenschappelijke regeling deelnemen;
- een garantie hebben afgegeven;
- een lening hebben verstrekt.

Een bestuurlijk belang betekent dat we zeggenschap hebben in de rechtspersoon, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij zitting in een toezichthoudend orgaan is geen sprake van vertegenwoordiging in het bestuur. Wanneer we in een toezichthoudend orgaan echter een besluitvormende stem hebben, stelt het BBV dit gelijk aan vertegenwoordiging in het bestuur. Er is dan wel een bestuurlijk belang. Wanneer er alleen een adviserend lidmaatschap is in een toezichthoudend orgaan, dan bestaat er volgens de definitie van het BBV geen bestuurlijk belang. Bij alleen een benoemingsrecht of voordrachtsrecht voor het bestuur is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam verbonden partij	Waterlands Archief			
Vestigingsplaats	Purmerend			
Website	www.waterlandsarchief.nl			
Bestuurlijk belang	Het Waterlands archief ontvangt een jaarlijkse bijdrage.			
Doel openbaar belang	De belangrijkste doelstelling van het Waterlands Archief is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van overheidsinformatie die als zodanig is gewaardeerd zodat toekomstige generaties het archief kunnen blijven raadplegen. Hiermee voldoet de gemeente aan de bepalingen van de Archiefwet.			
Ontwikkelingen	Het archief oriënteert zich op haar rol, bijvoorbeeld in relatie tot ontwikkelingen als Big Data, een opgave binnen de MRA. Het Waterlands Archief is bezig met een eerste opzet voor de realisatie van een E-depot (digitaal statisch archief).			
Risico's	Digitalisering is een belangrijke maar ook kostbare opgave. Ook de Omgevingswet stelt eisen t.a.v. het WA.			
Gemeentelijke bijdrage	93			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	324	31-12-2023	193
Vreemd vermogen	1-1-2023	182	31-12-2023	623
Financieel resultaat	7			

Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Website	www.veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl			
Bestuurlijk belang	Jaarlijkse bijdrage en vertegenwoordiging in bestuur door de burgemeester.			
Doel openbaar belang	Hoogwaardig kwaliteitsniveau van voorbereiding op en bestrijding van incidenten, crises en rampen in regio.			
Ontwikkelingen	Focus in het beleidsplan is de doorontwikkeling van de organisatie i.v.m. de veranderende samenleving. Tevens ontwikkeling tot een netwerkorganisatie. Ook de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet is een belangrijke opgave			
Risico's	Professionalisering, wetswijzigingen kunnen leiden tot een verhoogde bijdrage.			
Gemeentelijke bijdrage	834			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	1.804	31-12-2023	1.360
Vreemd vermogen	1-1-2023	21.833	31-12-2023	20.709
Financieel resultaat	-171			

Naam verbonden partij	Recreatieschap het Twiske - Waterland			
Vestigingsplaats	Oostzaan			
Website	www.twiske-waterland.nl			
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Boeijen			
Doel openbaar belang	Betreft een samenwerkingsverband van de regio Zawa, Amsterdam en de provincie NH tbv de bevordering van recreatie in het landschap in balans met natuurwaarden.			
Ontwikkelingen				
Risico's	Geen			
Gemeentelijke bijdrage	44			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	5.233	31-12-2023	5.204
Vreemd vermogen	1-1-2023	461	31-12-2023	283
Financieel resultaat	0			

Naam verbonden partij	GGD Zaanstreek-Waterland			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Website	www.ggdzw.nl			
Bestuurlijk belang	Jaarlijkse bijdrage en gemeentelijke vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur in het kader van primaire ziektepreventie, jeugd en ouderenzorg en infectieziekten.			
Doel openbaar belang	Primaire Ziektepreventie en leveren van een bijdrage aan de publieke gezondheidszorg.			
Ontwikkelingen	De GGD werkt meer samen met de gemeentes om invulling te geven aan haar taken.			
Risico's	Als zich in de regio calamiteiten voordoen, die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte) of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien.			
Gemeentelijke bijdrage	537			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	1.044	31-12-2023	3.233
Vreemd vermogen	1-1-2023	11.332	31-12-2023	8.046
Financieel resultaat	-201			

Naam verbonden partij	Vervoerregio Amsterdam			
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	www.vervoerregio.nl			
Bestuurlijk belang	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van vijftien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: De regioraad waarin wij vertegenwoordigd zijn door een raadslid uit Landsmeer, het dagelijks bestuur bestaande uit drie wethouders uit de regio, portefeuillehoudersoverleggen waarin de wethouder uit Landsmeer plaatsneemt en commissies.			
Doel openbaar belang	Goede verbindingen tussen bestemmingen zijn belangrijk zodat mensen zich snel via openbaar vervoer, fiets of auto comfortabel kunnen verplaatsen. De Vervoerregio is opdrachtgever van het openbaar vervoer per bus, tram en metro.			
Ontwikkelingen	De mobiliteit in de Amsterdamse regio verandert. Het aantal inwoners, arbeidsplaatsen en bezoekers groeit. Dit leidt tot meer auto's, openbaar vervoer, (e-) fietsen, goederenvervoer en luchtverkeer. Nieuwe locaties moeten ontsloten worden. Steeds meer mensen maken gebruik van het openbaar vervoer en de fiets. Auto's worden slimmer en schoner en we krijgen met nieuwe technologische oplossingen te maken. Het complexe regionale verkeer- en vervoersysteem moet op de nieuwe ontwikkelingen aansluiten en verder worden versterkt. De Vervoerregio wil zorgen voor effectieve oplossingen van de mobiliteitsopgaven. We richten ons hierbij op meer mogelijkheden voor fiets- en OV-gebruik, het verbeteren van het vervoer over de weg, smart mobility en het stimuleren van emissievrij vervoer.			
Risico's	Geen			
Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	0	31-12-2023	0
Vreemd vermogen	1-1-2023	380	31-12-2023	341
Financieel resultaat	0			

Naam verbonden partij	Omgevingsdienst IJmond			
Vestigingsplaats	Beverwijk			
Website	www.odijmond.nl			
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Boeijen			
Doel openbaar belang	Door bundeling van specialismen realiseert OD IJmond namens onze gemeenten en provincie, een grotere efficiëntie en een hogere kwaliteit van onze werkzaamheden. Het geeft ons ook de mogelijkheid om gemeente overstijgende projecten breed op te pakken. Belangrijk, want milieu stopt niet bij de grenzen van een gemeente. Denk hierbij aan thema's als mobiliteit en luchtkwaliteit.			
Ontwikkelingen	Wij voeren namens vijftien gemeenten en de provincie Noord-Holland diverse milieutaken uit. Denk hierbij aan thema's als energie, duurzaamheid, luchtkwaliteit, kwaliteit van de bodem, geluid, veiligheid en flora & fauna. Bovenal verlenen wij vergunningen en zien wij er bij bedrijven op toe dat zij voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van milieu. Indien nodig treden wij handhavend op. Dat kan via een waarschuwing, maar we zijn ook gemandateerd om bedrijven een sanctie op te leggen. Daarnaast adviseren wij inwoners over de mogelijkheden van energiebesparing en behandelen wij klachten over zaken als geluid- en geuroverlast, bodemverontreiniging en illegale lozingen. Afgelopen jaren zijn daar steeds meer taken bijgekomen. Zo voeren wij op dit moment voor een aantal gemeenten ook taken uit op het gebied van bouw- en woningtoezicht, brandveiligheid, drank en horeca, asbest en Algemene Plaatselijke Verordening. Voor de gemeente Zandvoort voeren wij de complete bouw- en woningtoezichttaak uit. Dat betekent dat inwoners en ondernemers bij ons terecht kunnen voor de afhandeling van de aanvraag omgevingsvergunning.			
Risico's	Risico's zijn in beeld en verwerkt in de risico analyse. Er is voldoende weerstandscapaciteit.			
Gemeentelijke bijdrage	63			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	734	31-12-2023	730
Vreemd vermogen	1-1-2023	10.348	31-12-2023	10.496
Financieel resultaat	105			

Naam verbonden partij	Ombudsman metropoolregio			
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	https://www.ombudsmanmetropool.nl/			
Bestuurlijk belang	Deze gemeenschappelijke regeling is van overeenkomstige toepassing op gedragingen van organen van privaatrechtelijke rechtspersonen, die een voorheen gemeentelijke taak vervullen of mede vervullen. Het daartoe bevoegde bestuursorgaan moet een daartoe strekkend besluit hebben genomen. Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de behandeling van verzoekschriften een gezamenlijke ombudsman in te stellen.			
Doel openbaar belang	Wanneer inwoners niet tevreden zijn met de dienstverlening van (een van) de gemeenten die bij ons zijn aangesloten – bijvoorbeeld omdat ook na bezwaar een boete gehandhaafd blijft, een uitkering wordt stop gezet of omdat niet naar een inwoner wordt geluisterd – dan kan de inwoner een klacht indienen.			
Ontwikkelingen	De ombudsman voert ten minste jaarlijks overleg met een vertegenwoordiging van de raden en daarnaast ten minste jaarlijks met het voltallige presidium van de Gemeenteraad van Amsterdam van de Gemeenteraad van Amsterdam.			
Risico's	Eventuele financiële consequenties worden in onderling overleg tussen de verzoekende deelnemer en de ombudsman vastgesteld en komen alleen voor rekening van de deelnemer.			
Gemeentelijke bijdrage	19			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	344	31-12-2023	309
Vreemd vermogen	1-1-2023	270	31-12-2024	222
Financieel resultaat	25			

Vennootschappen en coöperaties

Naam verbonden partij	Alliander N.V.			
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	www.alliander.com/nl			
Bestuurlijk belang	De gemeente Landsmeer beschikt over een minderheidsbelang in de aandelen en is hierdoor afhankelijk van een meerderheid in de aandeelhoudersvergadering.			
Doel openbaar belang	Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.			
Ontwikkelingen	In de provincie Noord-Holland gebeurt veel op het gebied van klimaat en energie. De provincie heeft een grote nieuwbouwopgave, datacenters willen zich er vestigen en de glastuinbouw kan niet zonder betrouwbare energielevering. Er is bovendien veel ruimte voor duurzame opwek. Alliander is bezig het versterken van de kapitaalpositie			
Risico's				
Gemeentelijke bijdrage	0			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	4.570	31-12-2023	4.749
Vreemd vermogen	1-1-2023	6.106	31-12-2023	6.877
Financieel resultaat	267			

Naam verbonden partij	BNG
Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente Landsmeer heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de 24.453 aandelen die zij bezit (een stem per aandeel van nominaal € 2,50) op het totaal van 55.690.720 geplaatste aandelen (aandeel gemeente Landsmeer: 0,04%).
Doel openbaar belang	BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De bank ondersteunt overheidsbeleid en draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Er wordt krediet verstrekt tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden.
Ontwikkelingen	Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.)
Risico's	Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten en de doorwerking van Corona kan het resultaat fluctueren en zijn prognoses en outlooks minder zeker. Over 2022 werd tov 2021 evenwel meer winst gemaakt: respectievelijk 300 miljoen in 2022 tov 236 miljoen in 2021.

Gemeentelijke bijdrage	0			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	4.615	31-12-2023	4.721
Vreemd vermogen	1-1-2023	107.459	31-12-2023	110.819
Financieel resultaat	254			

Overige verbonden partijen

Naam verbonden partij	**Metropoolregio Amsterdam**			
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	www.metropoolregioamsterdam.nl/			
Bestuurlijk belang	De Metropoolregio Amsterdam is het gemeenschappelijke platform voor afstemming tussen de colleges van de overheden over de bestaande bestuurlijke grenzen.			
Doel openbaar belang	Binnen de Metropoolregio Amsterdam werken de MRA-partners; 2 provincies, 33 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam vanuit een gedeelde visie aan een krachtige, innovatieve economie, snellere verbindingen en voldoende en aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren			
Ontwikkelingen	In 2020 is een nieuw MRA agenda vastgesteld. Deze heeft een looptijd van 2020 tot en met 2024. De gemeentelijke bijdragen in 2022 is €1,59 per inwoner.			
Risico's				
Gemeentelijke bijdrage	18			
Financiële gegevens	**Begindatum**	**Bedrag**	**Einddatum**	**Bedrag**
Eigen vermogen	1-1-2023	0	31-12-2023	0
Vreemd vermogen	1-1-2023	0	31-12-2023	0
Financieel resultaat	0			

Grondbeleid

Algemeen

Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is om ruimtelijke plannen te realiseren en om ruimtelijke voorwaarden te creëren voor verschillende gemeentelijke beleidsinspanningen. Gemeentelijk grondbeleid is vooral voorwaardenscheppend voor beleid ten aanzien van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport, recreatie en de economische ontwikkeling. Het grondbeleid heeft vooral een financiële impact. De financiële baten en risico's van het grondbeleid zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. De gemeente voert geen actief grondbeleid en heeft derhalve geen strategische grondposities die voor bebouwing zijn gereserveerd. De gemeente verkoop alleen 'restgroen', zoals groenstrookjes die bewoners willen toevoegen aan de tuin – in die gevallen waarin dat voor de gemeente geen waarde heeft en alleen onderhoud vergt.

Beleid

Het is gebruikelijk onderscheid te maken tussen actief en faciliterend (of passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en/of uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van de grond in eigendom van een particulier. Mengvormen van actief en faciliterend grondbeleid zijn ook mogelijk. Er is onder andere actief grondbeleid gevoerd bij de projecten Luijendijk-Zuid, resort langs de A10 (Resort Breeck) en in mindere mate bij het project Breekoever/Sportlaan.

De projecten Violierweg en dorpshuis Purmerland zijn in voorbereiding. Omdat deze gronden in eigendom zijn bij de gemeente gaat ook hier sprake zijn van actief grondbeleid

Voor het overige is sprake van faciliterend grondbeleid. De uitgangspunten van het prijsbeleid zijn vastgelegd in de notitie Grondprijsbeleid 2008, die wordt toegepast voor uitgifte van reststukken gemeentegrond. Ook de voorwaarden waaronder grond kan worden verkocht zijn vastgesteld. De bedragen worden jaarlijks aangepast.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Een onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de Grondexploitatiewet. Deze wet is van toepassing bij de ontwikkeling van bouwlocaties en voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op onderdelen als exploitatiekosten, kostenverdeling, kwaliteitseisen en planschade. In 2023 zijn er geen nieuwe grondexploitaties geopend.

Prognose & risico's

Bij iedere nieuwe ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, zal een exploitatieplan moeten worden vastgesteld of zal er vooraf aan de ontwikkeling een exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar moeten worden gesloten. Op deze wijze kan er bij ruimtelijke ontwikkelingen gestuurd worden door de gemeente en worden de te maken (voorbereidings-)kosten verhaald. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie is opgenomen in toelichting winstneming. In 2023 is er geen exploitatieplan vastgesteld.

Jaarrekening 2023

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In de programmaverantwoording worden per programma de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten toegelicht. Deze analyse bij de programmaverantwoording is onderdeel van de jaarstukken.

Aanwending post onvoorzien

In 2023 is van de begrote post onvoorzien niet benut en valt daarmee vrij in het resultaat.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De in 2023 toegevoegde en onttrokken bedragen aan de reserves hebben een incidenteel karakter.

Programma Financiën

Het programma Financiën is niet afzonderlijk opgenomen in onderstaand overzicht van baten en lasten. Onder programma Financiën vallen onder andere de overhead kosten, algemene dekkingsmiddelen, vpb en onvoorziene uitgaven.

Programma	Begroting 2023 primitief			Begroting 2023 na wijziging			Rekening 2023		
Bedragen * €1.000,-	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemeen bestuur	-2.434	153	-2.281	-2.504	153	-2.352	-2.360	166	-2.194
Integrale veiligheid	-1.529	105	-1.424	-1.566	105	-1.461	-1.298	84	-1.214
Ruimtelijk domein	-7.335	3.931	-3.404	-7.986	4.397	-3.589	-7.061	4.717	-2.344
Sociaal domein	-11.949	2.423	-9.527	-12.693	2.749	-9.944	-13.100	3.215	-9.885
Totaal programma's	-23.247	6.611	-16.636	-24.750	7.404	-17.346	-23.818	8.182	-15.637
Overhead	-5.125	36	-5.089	-5.279	36	-5.243	-6.832	417	-6.415
Algemene dekkingsmiddelen	-369	21.581	21.212	-369	21.534	21.165	-211	22.859	22.648
Onvoorzien	-94	0	-94	-94	0	-94	0	0	0
VPB	0	0	0	0	0	0	-5	0	-5
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-28.835	28.229	-606	-30.493	28.974	-1.518	-30.866	31.458	592
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	350	266	616	350	709	1.059	0	632	632
Gerealiseerd resultaat	-28.485	28.494	9	-30.143	29.683	-460	-30.866	32.090	1.224

* Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn afzonderlijk opgenomen:

	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
a. lokale heffingen	3.223	3.223	3.338	115
b. algemene uitkeringen	18.092	18.044	19.079	1.035
c. dividend	47	47	78	31
d. saldo van de financieringsfunctie	5	5	118	113
e. overige algemene dekkingsmiddelen	-155	-155	35	190
	21.212	***21.164***	***22.648***	***1.484***

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 29 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1 % van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 308K. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening een aantal verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Afwijkingen van het begrotingscriterium € 6.202.000.
- Afwijkingen van het voorwaardencriterium € 825.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Balans per 31 december 2023

Balans en toelichting

Bedragen * € 1.000

Balans	31-12-2022	31-12-2023
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	141	115
Subtotaal	**141**	**115**
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	9.679	9.129
Investeringen met een economisch nut met heffing	5.242	5.442
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.360	11.036
Subtotaal	**23.281**	**25.607**
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	139	139
Overige langlopende leningen	305	346
Overige uitzettingen > 1 jaar		
Subtotaal	**445**	**486**
Totaal vaste activa	**23.867**	**26.208**
Vlottende Activa	**31-12-2022**	**31-12-2023**
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	921	962
Subtotaal	**921**	**962**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.565	2.198
Uitzettingen in 's Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.380	4.011
Overige vorderingen	1.828	2.458
Subtotaal	**7.773**	**8.668**
Liquide middelen		
Kas	2	2
Bank- en girosaldi	0	83
Subtotaal	**2**	**85**
Overlopende activa		

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (betreft het Rijk)	264	33
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	384	360
Subtotaal	**649**	**393**
Totaal Vlottende Activa	**9.344**	**10.108**
TOTAAL ACTIVA	**33.210**	**36.317**

Vaste Passiva	**31-12-2022**	**31-12-2023**
Eigen vermogen		
Algemene reserve	830	2.544
Bestemmingsreserve	2.524	2.537
Gerealiseerd resultaat	2.359	1.224
Subtotaal	**5.713**	**6.305**
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.374	1.330
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	1.128	866
Door derden beklemde mid. met een specifieke aanwending	953	1.493
Subtotaal	**3.455**	**3.689**
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.083	21.800
Subtotaal	**18.083**	**21.800**
Totaal Vaste Passiva	**27.251**	**31.794**

Vlottende passiva	**31-12-2022**	**31-12-2023**
De netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	1.792	0
Overige schulden	2.696	2.371
Subtotaal	**4.489**	**2.371**
Overlopende passiva		

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (betreft het Rijk)	188	737
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.282	1.415
Subtotaal	**1.471**	**2.152**
Totaal Vlottende Passiva	**5.959**	**4.523**
TOTAAL PASSIVA	**33.210**	**36.317**

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Alle bedragen in onderstaande tabel en onder Activa en Passiva zijn x € 1.000

Bij de leningen en vorderingen, vaste activa, deelnemingen en voorraden is geen sprake van aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen.

Bedragen * € 1.000

Immateriële vaste activa	1-1-2023	Vermeerderingen	Afschrijving	Afwaardering	31-12-2023
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	141	0	26	0	115
Totaal	**141**	**0**	**26**	**0**	**115**

Materiële vaste activa

Bedragen * € 1.000

Materiële vaste activa	1-1-2023	Investeringen	Des investeringen	Afschrijving	Bijdrage van derden	31-12-2023
Investeringen met een economisch nut						
Gronden en terreinen	1.252			0		1.252
Woonruimten	41			4		37
Bedrijfsgebouwen	7.183			414		6.769
Vervoermiddelen	128			21		108
Machines, apparaten en installaties	208	9		61		156
Overige materiële vaste activa	865	49		109		806
Subtotaal	**9.678**	**58**	**0**	**608**	**0**	**9.128**
Investeringen met een economisch nut met heffing						
Grond, -weg en waterbouwkundige werken	5.242	658		458		5.442
Subtotaal	**5.242**	**658**	**0**	**458**	**0**	**5.442**
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut						
Grond, -weg en waterbouwkundige werken	8.360	3.996		424	895	11.037
Subtotaal	**8.360**	**3.996**	**0**	**424**	**895**	**11.037**
Totaal	**23.281**	**4.712**	**0**	**1.490**	**895**	**25.606**

Financiële vaste activa

Bedragen * € 1.000

Financiële vaste activa	1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen en aflossingen	Afwaardering	31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan					
Deelnemingen	139	0	0	0	139
Subtotaal	**139**	**0**	**0**	**0**	**139**
Overige langlopende leningen:					
Overige langlopende leningen	305	48	7	0	346
Subtotaal	**305**	**48**	**7**	**0**	**346**
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer					
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0
Subtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**445**	**48**	**7**	**0**	**486**

Voorraden

Het onderstaand overzicht geeft de mutaties aan met betrekking tot bouwgronden in exploitatie. De gemeenteraad stelt jaarlijks de herziene grondexploitaties vast. In 2020 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie van het Hotelresort vastgesteld. Grondexploitatie Luijendijk-Zuid bevind zich in de afrondende fase. Naar verwachting wordt deze grondexploitatie in 2025 afgesloten.

Grondexploitatie Breekoever is in de laatste realisatiefase. Het bestemmingsplan is onherroepelijk en op basis hiervan kan de omgevingsvergunning worden verleend. Afhankelijk van de voortgang zal de gronduitgifte naar verwachting in 2025 plaats gaan vinden. Het verloopoverzicht per complex is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid.

Voorraden	1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Gerealiseerd resultaat	31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie					
Grond Luijendijk-Zuid	-433	17			-416
Grond Breekoever/Sportlaan	1.255				1.255
Grond Hotelresort	98	25			123
Totaal	**921**	**42**	**0**	**0**	**962**

Winstneming

Luijendijk-Zuid

De boekwaarde van Luijendijk-Zuid laat ultimo 2023 een negatieve waarde van € 416.000. Deze waarde heeft betrekking op de reservering voor nog te maken kosten voor deze grondexploitatie in 2023.De per ultimo 2023 geactualiseerde grondexploitatie sluit met een neutraal saldo omdat de nog af te wikkelen kosten worden gedekt door de restant van het positieve resultaat na eerdere winstnemingen. Na afwikkeling van deze kosten wordt de grondexploitatie afgesloten. De hoogte van deze kosten is mede afhankelijk van besluitvorming over een eventueel nieuw geluidscherm.

Breekoever/ Sportlaan

De boekwaarde van Breekoever laat ultimo 2023 een waarde zien van € 1.255.085. Als de Breekoever wordt gerealiseerd wordt een nagenoeg neutraal resultaat verwacht.

Hotelontwikkeling

In 2020 heeft de raad voor ontwikkeling van een hotelresort een grondexploitatie geopend. Inmiddels zijn er € 123.000 aan voorbereidingskosten gemaakt. De verwachte opbrengsten en winstneming zijn vooralsnog onveranderd en conform de door de raad vastgestelde grondexploitatie. Er is immers anterieure exploitatieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar voor de realisatie van een resort. De gemeenteraad heeft echter op 21 december 2023 de motie 'Benutten van maximale woningbouw capaciteit aan de Scheepsbouwersweg (motie 366)aangenomen. Deze motie roept op tot een onderzoek naar woningbouw op de locatie ven het resort. Mocht besloten worden om de locatie op een andere wijze te gaan ontwikkelen dan zal de grex voor het resort afgesloten moeten worden. De al gemaakte kosten zullen dan gedekt moeten worden.

2023

Bedragen * €1.000	Stand 1-1-2023	gerealiseerd		te realiseren		te realiseren		winstneming	Stand
Nog te realiseren baten en lasten in		2023	2023	2024	2024	2025	2025	2025	31-12-2025
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
Breekoever	1.255					-1.255			0
Luijendijk-Zuid	-433		17		416				0
Hotelresort	98		25		125	-2.300	168	1.884	0
Totaal	**920**	**0**	**42**	**0**	**541**	**-3.555**	**168**	**1.884**	**0**

Uitzettingen < 1 jaar

Bij vorderingen op openbare lichamen heeft de post met omschrijving "Belastingdienst" betrekking op nog te ontvangen uitkeringen uit het BTW-compensatiefonds.

In de boekwaarde per 31-12-2023 van de post overige vorderingen is rekening gehouden met een voorziening voor eventuele oninbaarheid ter hoogte van € 126k.

Uitzettingen < 1 jaar

Bedragen * € 1.000

Uitzettingen < 1 jaar	1-1-2023	31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen				
Belastingdienst	1.565	2.198		2.198
Overige openbare lichamen	0			0
Subtotaal	**1.565**	**2.198**	**0**	**2.198**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < één jaar				
Schatkistbankieren	4.380	4.011		4.011
Subtotaal	**4.380**	**4.011**	**0**	**4.011**
Overige vorderingen				
Overige vorderingen	1.828	2.583	126	2.457
Subtotaal	**1.828**	**2.583**	**126**	**2.457**
Totaal	**7.773**	**8.792**	**126**	**8.666**

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	81	92	71	98
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	919	908	929	902
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag			
		Verslagjaar	
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	28.835	
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	28.835	
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000	

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	

(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	7.319	8.402	6.496	9.030
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	81	92	71	98

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen is als volgt samengesteld:

Bedragen * € 1.000

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2023
Kas	2	2
BNG	0	83
Rabobank	0	0
ING	0	0
Totaal	**2**	**85**

Overlopende activa

Bedragen * € 1.000

Overlopende activa	1-1-2023	31-12-2023
Van Europ. en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen		
Nederlandse overheidslichaam (het Rijk)	264	33
Subtotaal	**264**	**33**
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		
Nog te ontvangen bedragen	384	360
Subtotaal	**384**	**360**
Totaal overlopende activa	**648**	**393**

Overlopende activa Nederlandse overheidslichaam (het Rijk)

Specifieke regeling	Ministerie	1-1-2023	Toevoeging	Vrijval	31-12-2023
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	JenV	264		264	0
Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	BZK		2		2
Gedupeerden toeslagenproblematiek	Fin		25		25
Energiebesparingsprogramma	Prov NH		6		6
Totaal		**264**	**33**	**264**	**33**

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen is opgebouwd uit de volgende componenten:

Het verloop in toevoeging en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven. Bij onderdeel programma's wordt, indien van toepassing, per programma bij "wat heeft het gekost?" een uitgebreide toelichting gegeven op de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve(s).

Bedragen * € 1.000

Naam reserve	31-12-2022	Resultaat-bestemming	1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2023
Algemene Reserve						
Algemene reserve	830	1753	2583		-38	2545
Saldo algemene rserve	**830**	**1753**	**2583**	**0**	**-38**	**2545**
Bestemmingsreserves						
Onderhoud wegen	221		221		-150	71
Actualisatie bestemmingsplannen	82		82			82
Basisregistraties	9		9			9
Sociaal Domein Meerjarenplan	228		228		-200	28
Slokgelden	10		10			10
Inburgering	36		36			36
Interbestuurlijk Programma	14		14		-12	2
Duurzaamheid	147		147		-44	103
Omgevingswet	271		271		-150	121
Mobiliteit	40		40			40
Dekking kapitaallasten	160		160		-53	107
Weerstandsvermogen	1225		1225			1225
Wet open overheid (Woo)	83		83	38		121
Viering 700jr Landsmeer		100	100			100

Visies en onderzoek		50	50			50
Ontheemden Oekraïne		457	457		-23	434
Saldo bestemmingsreserves	**2526**	**607**	**3133**	**38**	**-632**	**2539**
Saldo	**3356**	**2360**	**5716**	**38**	**-670**	**5084**

Toelichting bij reserves

Bestemmingsreserve onderhoud wegen

Deze reserve is gevormd om achterstallig onderhoud aan wegen te bekostigen, in overeenstemming met de besluitvorming van de gemeenteraad. In het boekjaar 2023 is een bedrag van €150.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2023

Bestemmingsreserve bestemmingsplannen

Deze reserve dient om schommelingen in de exploitatiekosten voor de actualisatie van bestemmingsplannen op te vangen. De reserve wordt gevoed met de resterende budgetten voor de actualisatie van bestemmingsplannen.

Bestemmingsreserve Basisregistraties

Deze reserve wordt gebruikt voor de realisatie van de koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Waardering Onroerende Zaken (WOZ), alsmede voor de implementatie van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).

Bestemmingsreserve Meerjarenplan Sociaal Domein

In 2015 is deze reserve ingesteld om tegenvallers in de exploitatie als gevolg van de decentralisatie van rijkstaken op het gebied van het sociaal domein op te kunnen vangen. Sinds 2020 wordt de reserve gebruikt voor de uitvoering van het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein. In het boekjaar 2023 is een bedrag van €200.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2023.

Bestemmingsreserve SLOK-gelden

Deze reserve is gevormd met het openstaande saldo van de ontvangen SLOK-gelden (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven), op basis van een besluit van de gemeenteraad op 17 december 2013. De reserve wordt ingezet voor de bekostiging van duurzaamheidsprojecten die zijn opgenomen in de Duurzame Energieagenda, gedurende de looptijd van deze agenda.

Bestemmingsreserve inburgering

In verband met de invoering van de nieuwe Wet inburgering zijn gelden ontvangen, zowel rechtstreeks van het Rijk als via een centrumgemeente voor een pilot. Omdat de wet was uitgesteld, is bij de behandeling van de jaarrekening 2020 besloten om de ontvangen middelen in deze reserve te storten.

Bestemmingsreserve interbestuurlijk programma

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om een start te kunnen maken met de opgaven uit het Interbestuurlijk Programma. In het boekjaar 2023 is een bedrag van €12.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2023.

Bestemmingsreserve Duurzaamheid

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om uitvoering te kunnen geven aan het uitvoeringsprogramma duurzaamheid. In het boekjaar 2023 is een bedrag van €44.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2023.

Bestemmingsreserve Omgevingswet

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2023 te kunnen bekostigen. In het boekjaar 2023 is een bedrag van €150.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2023.

Bestemmingsreserve Uitvoeringsprogramma mobiliteit

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om uitvoering te kunnen geven aan het uitvoeringsprogramma mobiliteit.

Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten

De bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is in 2021 ingesteld om de schommelingen in kapitaallasten in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) op te kunnen vangen. In het boekjaar 2023 is een bedrag van €53.000 onttrokken aan deze reserve, conform de Bestuursrapportage 1 van 2023.

Bestemmingsreserve weerstandsvermogen

De reserve weerstandsvermogen is in 2020 ingesteld om de risico's die zich kunnen voordoen en beslag kunnen leggen op de middelen van de gemeente, te kunnen dekken. Voor meer informatie over deze risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Bestemmingsreserve Wet Open Overheid

In 2022 is een nieuwe reserve Wet open overheid (Woo) ingesteld voor de toekomstige kosten die gemaakt moeten worden in verband met deze wet. Het Rijk heeft een bedrag van €90.000 ter beschikking gesteld voor deze gemeente, en dit bedrag is in deze reserve gestort. De Wet open overheid is een

initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. De storting van €38.000 in 2023 heeft betrekking op de resultaatbestemming van 2022.

Bestemmingsreserve Viering 700jr Landsmeer
Bij het vaststellen van de jaarrekening van 2022 is besloten om een bedrag van €100.000 te storten in deze reserve voor de viering van het 700-jarig bestaan van Landsmeer.

Bestemmingsreserve Visies en onderzoek
Bij het vaststellen van de jaarrekening van 2022 is besloten om een bedrag van €50.000 te storten in deze reserve voor de bekostiging van visies en onderzoeken.

Bestemmingsreserve Ontheemden Oekraïne
Bij het vaststellen van de jaarrekening van 2022 is een bedrag van €457.000 van het resultaat gestort in deze reserve, om mogelijke tegenvallers in de toekomst met betrekking tot de opvang van ontheemden uit Oekraïne op te kunnen vangen.

Voorzieningen

Het verloop in toevoeging aan en aanwendingen van de verschillende voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven. Indien van toepassing wordt bij onderdeel programma's per programma bij "wat heeft het gekost?" een toelichting gegeven op toevoegingen aan en aanwending van de voorzieningen.

Daarnaast worden de voorzieningen met betrekking tot groot onderhoud in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen toegelicht.

Bedragen * € 1.000

Voorzieningen	1-1-2023	Toevoegingen	Aanwendingen	Vrijval	31-12-2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioen gewezen wethouders	1.304	6	66		1.244
Wachtgeld gewezen wethouders	70	88	71		87
Subtotaal	**1.374**	**94**	**137**	**0**	**1.331**
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Voorziening onderhoud MJOP 2022-2025	1.128	253	515		866
Subtotaal	**1.128**	**253**	**515**	**0**	**866**
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending					
Voorziening klimaat & duurzaam bw	18				18
Voorziening egalisatie rioolheffing	424	140			564
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	512	400			912
Subtotaal	**954**	**540**	**0**	**0**	**1.494**
Totaal	**3.456**	**887**	**652**	**0**	**3.691**

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's

Voorziening pensioenen wethouders
Deze voorziening dekt de verplichtingen voortkomend uit de opgebouwde pensioenrechten van huidige en voormalige bestuurders.

Voorziening wachtgelden wethouders
Deze voorziening dekt de verplichtingen voortkomend uit de opgebouwde rechten op wachtgeld van voormalige bestuurders. De aanwending van deze voorziening gebeurt conform de realisatie.

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

In 2022 is een nieuwe nota onderhoud kapitaalgoederen aan de raad ter vaststelling voorgelegd waarmee de benodigde bedragen in een nieuw te vormen voorziening groot onderhoud moeten worden gestort. In 2023 is er een bedrag ter hoogte van € 253.000 toegevoegd aan de voorziening en hiervan is € 515.000 aangewend in 2023.

Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Voorziening klimaat & duurzaam bouwen
Deze voorziening is bestemd voor het subsidiëren van energiebesparende maatregelen door particulieren, passend binnen het kader van de gemeentelijke duurzame energielijst. Hiervoor bestaat een subsidieverordening en wordt jaarlijks een energiemarkt gehouden. In 2023 hebben er geen mutaties in deze voorziening plaatsgevonden en er is geen storting begroot noch gedaan.

Voorziening egalisatie rioolheffing
Deze voorziening is gevormd conform BBV artikel 44, lid 1 sub d, en dient om een gelijkmatige tariefontwikkeling na te streven. In 2023 is aan deze voorziening het productsaldo van het product riolering ter hoogte van €140.000 toegevoegd.

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Het doel van deze voorziening is om de jaarlijkse resultaten van de exploitatie afvalstoffen te verrekenen. Bij jaarlijks te bepalen tarieven kunnen middelen uit deze voorziening vrij worden gemaakt, waarmee (gedeeltelijke) tariefsverhoging kan worden voorkomen. In 2023 is aan deze voorziening het productsaldo van het product afval ter hoogte van €400.000 toegevoegd.

Langlopende schulden

De vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer zijn als volgt gespecificeerd:

Bedragen * € 1.000

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2022	31-12-2023
Onderhandse leningen van:		
binnenlandse banken + overige fin. instellingen	18.083	21.800
Totaal	**18.083**	**21.800**

Op bestaande leningen is in 2023 € 3,3 miljoen afgelost. Op de vaste schulden is in 2023 een bedrag van € 131k aan rentelasten gerealiseerd.

Mutaties vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Verstrekker	Lening nummer	Rente percentage	31-12-2022	toevoegingen	Aflossingen	31-12-2023
BNG	40111377	0,110%	1.483		1.483	0
BNG	40112840	-0,070%	2.600		1.300	1.300
BNG	40116127	2,659%	5.000			5.000
NWB	10030804	-0,020%	9.000		500	8.500
BNG	40116959	2,770%		7.000		7.000
Totaal			**18.083**	**0**	**3.283**	**21.800**

Kortlopende schulden

De netto vlottende schuld is per saldo met € 0,7 miljoen toegenomen.

Bedragen * € 1.000

Vlottende passiva	31-12-2022	31-12-2023
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	4.489	2.371
Overlopende passiva	1.470	2.152
Totaal vlottende passiva	**5.959**	**4.523**

Het verloop van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	188	737
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.282	1.415
Totaal overlopende passiva	**1.470**	**2.152**

Overlopende passiva

Overlopende passiva nog te betalen

Specifieke regeling	Ministerie	1-1-2023	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	31-12-2023
Sportakkoord	VWS	8	11	19	0
Regeling stimulering sport	VWS	21	151	172	0
Gedupeerden toeslagenproblematiek	FIN	1	0	1	0
Onderwijsachterstandenbeleid	OCW	0	77	77	0
Aanpak energiearmoede	BZK	67	73	36	104
Nationaal Programma Onderwijs	OCW	81	38	36	83
Onderwijsroute	SZW	10	10	20	0
Regeling capaciteit voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	EZK	0	245	99	146
Lokale Aanpak Isolatie	BZK	0	215	0	215
Sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis	VWS	0	163	146	17
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	JenV	0	1.689	1.517	172
Totaal		**188**	**2.672**	**2.123**	**737**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bedragen * € 1.000

Meerjarige contracten	Soort	Afgesloten	Duur overeenkomst	Loopt af in	Verlenging	Jaarbedrag *1.000
KPN Werkplek	Overeenkomst	17-12-2018	4 jaar	2026	Automatisch	319
Munckhof	Raamovereenkomst	1-1-2020	5 jaar	2024	2 maal 1 jaar	217
SKA Bouwontwikkeling	Overeenkomst	1-11-2018	10 jaar	2028	5 jaar	101
Econocom	Overeenkomst	1-7-2019	4 jaar	2028	4 jaar	58
Straatreiniging	Overeenkomst	22-2-2022	4 jaar	2025	geen	214
Onderhoudswerkzaamheden	Overeenkomst	25-2-2022	4 jaar	2025	geen	201

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Lening nummer	Nummer WSW	Geldgever	Borgstelling	Startjaar	Startbedrag	Vervaldag	Rente	1-1-2023	31-12-2023
Woningstichtingen										
Woningstichting Eigen Haard	10030406	nvt	NWB	100%	2019	21.000	12-12-40	0,71%	21.000	21.000
Woningstichting Eigen Haard	10030706	nvt	NWB	100%	2020	9.000	22-09-28	-0,17%	9.000	9.000
Subtotaal						**30.000**			**30.000**	**30.000**
Hypotheken										
Hypothecaire lening a	R 089-630323	nvt	ING	100%	1993	111	03-06-23	7,45%	7	1
Hypothecaire lening c	1631933	nvt	Florius	100%	1986	73		6,95%	73	73
Hypothecaire lening d	35095	nvt	SP ABP	100%	1994	97	06-06-24	7,4%%	91	91
Subtotaal						**281**			**170**	**164**
Totaal						**30.281**			**30.170**	**30.164**

Gebeurtenissen na balansdatum

In het 2e kwartaal van 2024 heeft een zittend wethouder haar functie neergelegd. Omdat een wethouder niet onder de WW valt heeft een oud-wethouder geen recht op een WW-uitkering. De hoogte van de ontslaguitkering bedraagt het eerste jaar 80% en de rest van de uitkeringsduur 70% van de laatstgenoten bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering. De uitkering wordt aangepast aan de algemene salarisontwikkelingen voor de sector Rijk. Als gevolg hiervan is er een extra storting in de voorziening wachtgelden geweest. Hiermee zullen we 2 wethouders in de wachtgeld regeling hebben.

Bijlagen

SiSa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekker	**Uitkering scode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 1.069.455	€ 0	€ 0	€ 156.948	€ 210.013	€ 59.765
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		

			Aard controle R *Indicator: A16/07*	*Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Som indicatoren 01/02/04/05/06/ 07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 20.790	€ 1.516.971	€ 2.034.873		
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			1	34	2	2	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.*		

			Indicator: B2/07	*Indicator: B2/08*	*Indicator: B2/09*	*Indicator: B2/10*			
			2024	Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 10.499	€ 10.499			€ 0	€ 0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 380	€ 12.920	€ 6.936	€ 6.936	€ 3.590	€ 3.590	
			Reeks 2	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Totaal**		

			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 24.995	
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			114	€ 4.209	€ 86.260	34	€ 2.055	€ 2.055

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			59	€ 29.719	€ 43.404			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen

			Aard controle n.v.t. *Indicator: C55/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			111	278	0	100	0	19
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 1.743	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	

			€ 10.995	€ 0	1	67	3	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03612124*	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatre	Eindverantwoording (ja/nee)		

			bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling *Aard controle R* *Indicator: C94/07*	*Aard controle R* *Indicator: C94/08*	gelen. *Aard controle R* *Indicator: C94/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/10*		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R*	

			Indicator: D8/01	*Indicator: D8/02*	*Indicator: D8/03*	*Indicator: D8/04*	*Indicator: D8/05*	
			€ 68.571	€ 0	€ 12.448	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R*		
			Indicator: D8/06	*Indicator: D8/07*	*Indicator: D8/08*	*Indicator: D8/09*		
		1	060415 Gemeente Landsmeer	€ 0	060415 Gemeente Landsmeer	€ 0		
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	

				Programma Onderwijs nemen				
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	*Aard controle R* *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 35.794	€ 0	€ 0	€ 0	€ 80.924	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/06*	*Aard controle R* *Indicator: D14/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1	060415 Gemeente Landsmeer	€ 0	060415 Gemeente Landsmeer	€ 0		
		2						

		10						
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02*	*Aard controle R Indicator: E44B/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04*	*Aard controle R Indicator: E44B/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06*
		1			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		20						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09*			
		1			Nee			
		20						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per		

			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11*	*Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12*	maatregel *Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13*		
		1						
		20						
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06*
			€ 90.281	€ 5.244	€ 3.725	€ 99.250	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07*					
			Nee					

SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 1.902.007	€ 43.988	€ 49.307	€ 835	€ 24.426	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R*

			Indicator: G2/07	*Indicator: G2/08*	*Indicator: G2/09*	*Indicator: G2/10*	*Indicator: G2/11*	*Indicator: G2/12*
			€ 14.388	€ 211	€ 0	€ 155.022	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*				
			Indicator: G2/13	*Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 6.207	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.356	€ 0	€ 83.037	€ 10.137	€ 1.084
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 2.751	€ 0	€ 10.536	€ 14.929	€ 755
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.730	€ 0	€ 8.411	€ 3.489	€ 464
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.920	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.061	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 5.837	€ 0	€ 104.965	€ 28.555	€ 2.303
				Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

			Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	
			Indicator: G4/07	*Indicator: G4/08*	*Indicator: G4/09*	*Indicator: G4/10*	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	

	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
	Indicator: G4/11	*Indicator: G4/12*	*Indicator: G4/13*	*Indicator: G4/14*	*Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				

			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)			
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
		Gemeente	Gemeente	Gemeente
	Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0

		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 65.926	€ 0	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023**	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01* € 0	2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02* € 0	Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03* Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t.	

			Indicator: G13/01	*Indicator: G13/02*	*Indicator: G13/03*	*Indicator: G13/04*	Indicator: G13/05	
			€ 8.860	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 150.984	€ 259.270				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	1.1 Onroerende zaken - Nieuwbouw	€ 145.645	€ 145.645	€ 0	€ 0	N.v.t.
		2	1.3 Onroerende zaken - Onderhoud	€ 83.797	€ 83.797	€ 0	€ 0	N.v.t.
		3	2.1 Roerende zaken - Aankoop	€ 936	€ 0	€ 936	€ 0	N.v.t.
		4	2.2 Roerende zaken - Dienstverlening	€ 3.992	€ 0	€ 3.992	€ 0	N.v.t.

			door derden					
		5	2.3 Roerende zaken - Beheer en exploitatie	€ 17.879	€ 0	€ 17.879	€ 0	N.v.t.
		6	3.1 Overige kosten - Mengpercentage	€ 7.021	€ 0	€ 0	€ 7.021	N.v.t.
		100	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1042945	€ 18.858	€ 0	€ 19.000	€ 0	€ 19.000
		2						
		3						
		4						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1042945	Ja				
		2						

		3						
		4						
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*		
			€ 10.000	€ 10.000	Ja	Ja		
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*	
			Ja		€ 50.000	€ 50.000	Ja	
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de**	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?

		sociale basis 2023-2026						
				Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02*	*Aard controle R Indicator: H30/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 7.064	€ 12.886	€ 0	€ 12.886	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 48.633	€ 53.750	€ 0	€ 53.750	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 10.868	€ 10.000	€ 868	€ 10.000	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 8.151	€ 4.040	€ 1.630	€ 4.040	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 3.804	€ 3.188	€ 616	€ 3.188	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 9.509	€ 2.850	€ 1.901	€ 2.850	Ja
			7	Valpreventie	€ 27.985	€ 3.250	€ 5.597	€ 3.250	Ja
			8	Leefomgeving	€ 5.434	€ 0	€ 1.086	€ 0	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 1.358	€ 900	€ 271	€ 900	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 19.834	€ 13.985	€ 3.966	€ 13.985	Ja
			11	Mantelzorg	€ 5.434	€ 5.434	€ 0	€ 5.434	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 5.434	€ 5.400	€ 34	€ 5.400	Ja

			13	Welzijn op recept	€ 2.989	€ 0	€ 597	€ 0	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 1.358	€ 1.358	€ 0	€ 1.358	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 4.836	€ 4.836	€ 0	€ 4.836	Ja
				Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			1	Lokaal Sportakkoord	Ja				
			2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
			4	Kansrijke Start	Ja				
			5	Mentale Gezondheid	Ja				
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
			7	Valpreventie	Ja				
			8	Leefomgeving	Ja				

			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja
			10	Versterken sociale basis	Ja
			11	Mantelzorg	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	Ja
			13	Welzijn op recept	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*	
				Nee	

Wet normering topinkomens

Publicatieverplichting beloning regulier

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. Op grond van de WNT worden inkomens- en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling aangepast. Op grond van de WNT mag in 2023 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector maximaal 100% van het ministerssalaris zijn. Dat kwam in 2023 neer op € 223.000, inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever. Het individueel WNT-maximum voor topfunctionaris zonder dienstbetrekking, kwam in 2023 neer op € 311.400.

De WNT geldt voor topfunctionarissen in de (semi) publieke sector. Van deze topfunctionarissen moet worden vermeld, de naam van de functionaris, de duur en omvang van de functie, de bezoldigingsgegevens en eventueel de ontslagvergoeding.

De wet geeft specifiek aan wie bij de gemeenten als topfunctionaris wordt aangemerkt en onder de WNT valt. Dit zijn:

- Secretaris
- Griffier

Zowel de secretaris als de griffier verdienen niet boven de WNT-norm. Toch worden ze aangemerkt als topfunctionaris en geldt voor hen de verplichting tot openbaarmaking en melding van de WNT-gegevens.

Beloningen regulier (bruto bedragen)

	P.G. Küppers		J.P. de Groot		P.M. Lodewegens	
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris / Algemeen directeur**		**Griffier**		**Griffier**	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-10-2022		01-11-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,00		1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja		Ja	Ja
Individueel WNT-maximum	216.000	223.000	179.901		36.099	223.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.197	107.764	45.902		13.255	83.138
Beloningen betaalbaar op termijn	18.212	17.530	6.743		2.289	12.127
Subtotaal	**121.409**	**125.294**	**52.645**		**15.544**	**95.265**
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	**121.409**	**125.294**	**52.645**		**15.544**	**95.265**

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

In 2023 waren er geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 2022 van J.P. de Groot is aangepast ten opzichte van de jaarrekening 2022. In jaarrekening 2022 was deze berekend op basis van einddatum 31 augustus 2022 in plaats van de datum einde functievervulling van 31 oktober 2022. Het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum is daarom aangepast naar € 179.901 (was € 143.803).

Taakvelden

Bedragen * € 1.000

Taakveld		Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten					
0.1	Bestuur	-1.186	-1.223	-1.299	-76
0.10	Mutatie reserves	350	350	0	-350
0.2	Burgerzaken	-805	-839	-707	132
0.4	Overhead	-4.892	-5.047	-6.599	-1.552
0.5	Treasury	-45	-45	-95	-49
0.61	OZB Woningen	-123	-123	-115	8
0.62	OZB niet-woningen	-15	-15	-14	1
0.8	Overige baten en lasten	-238	-238	43	281
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	-5	-5
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.002	-1.002	-889	112
1.2	Openbare orde en veiligheid	-367	-404	-306	98
2.1	Verkeer en vervoer	-1.811	-1.767	-1.730	37
2.5	Openbaar vervoer	-149	-149	-135	14
3.1	Economische ontwikkeling	-102	-102	-89	13
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-22	-22	-24	-2
4.1	Openbaar basisonderwijs	-11	-11	-8	3
4.2	Onderwijshuisvesting	-318	-318	-278	41
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-742	-828	-636	193
5.1	Sportbeleid en activering	-79	-106	-100	6
5.2	Sportaccomodaties	-597	-597	-668	-71
5.3	Cult.pres, cult.prod,cult.part	-47	-47	-43	3
5.5	Cultureel erfgoed	-10	-10	-2	9
5.6	Media	-726	-726	-646	80
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	-775	-782	-690	92
6.1	Samenkracht en burgerpart.	-927	-1.106	-1.078	28
6.2	Wijkteams	-590	-715	-542	173
6.3	Inkomensregelingen	-2.876	-2.949	-3.378	-429
6.4	Begeleide participatie	-331	-331	-230	101
6.5	Arbeidsparticipatie	-213	-273	-171	102
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-275	-325	-376	-51
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.213	-3	6	9
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	-620	-799	-179

6.71b	Begeleiding (WMO)	0	-200	-309	-109
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	-226	-200	26
6.71d	Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	0	-165	-143	22
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-2.119	58	25	-33
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-488	-314	-229	85
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	-58	-29	29
6.72c	Jeugdhulp dagbegeleiding	0	-31	-14	17
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf ov.	0	-1.606	-2.086	-481
6.73a	Pleegzorg	0	-37	-85	-48
6.73b	Gezinsgericht	0	-24	0	24
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	-54	-107	-53
6.74a	Jeugdhulp beh.GGZ zonder verbl	0	-20	0	20
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	-160	-178	-18
6.74c	Gesloten plaatsing	0	-99	0	99
6.82a	Jeugdbescherming	0	-287	-267	20
7.1	Volksgezondheid	-830	-950	-866	83
7.2	Riolering	-877	-902	-948	-46
7.3	Afval	-1.476	-1.473	-1.691	-218
7.4	Milieubeheer	-663	-1.129	-836	294
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-137	-177	-138	38
8.1	Ruimte en leefomgeving	-899	-961	-573	388
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-121	-121	-30	91
8.3	Wonen en bouwen	-736	-833	-558	275
Saldo lasten		**-28.485**	**-30.143**	**-30.866**	**-724**

Taakveld		Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Baten					
0.1	Bestuur	1	1	0	-1
0.10	Mutatie reserves	266	709	632	-77
0.2	Burgerzaken	152	152	166	14

0.4	Overhead	36	36	417	381
0.5	Treasury	97	97	291	194
0.61	OZB Woningen	2.980	2.980	3.102	122
0.62	OZB niet-woningen	272	272	317	45
0.64	Belastingen overig	38	38	22	-16
0.7	Alg.uitk.en overige uitk.gem.f	18.092	18.044	19.079	1.035
0.8	Overige baten en lasten	0	0	7	7
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	107	107	122	14
2.5	Openbaar vervoer	135	135	88	-47
3.1	Economische ontwikkeling	1	1	23	23
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	10	10	10	0
3.4	Economische gronden	72	72	27	-45
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	0	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	98	147	179	33
5.1	Sportbeleid en activering	0	17	172	154
5.2	Sportaccomodaties	172	172	165	-7
5.3	Cult.pres, cult.prod,cult.part	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0
5.6	Media	6	6	17	11
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	11	11	9	-2
6.1	Samenkracht en burgerpart.	64	170	381	211
6.2	Wijkteams	0	36	65	28
6.3	Inkomensregelingen	1.975	2.047	2.070	23
6.4	Begeleide participatie	20	20	12	-8
6.5	Arbeidsparticipatie	40	40	72	32
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	48	42	37	-5
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	0	0
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0
6.71d	Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	0	6	11	5
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0

6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbegeleiding	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf ov.	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp beh.GGZ zonder verbl	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	0	45	34	-12
7.2	Riolering	1.234	1.234	1.353	119
7.3	Afval	1.960	1.960	2.250	290
7.4	Milieubeheer	0	467	325	-141
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153	153	144	-9
8.1	Ruimte en leefomgeving	132	132	198	66
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	111	111	15	-95
8.3	Wonen en bouwen	215	215	281	66
Saldo baten		**28.494**	**29.683**	**32.090**	**2.407**

0.11	**Resultaat vd rekening b/l**	**9**	**-460**	**1.224**	**1.683**

Lasten (Bedragen * €1.000)

Taakveld	Omschrijving	Algemeen bestuur	Financiën	Integrale veiligheid	Ruimtelijk domein	Sociaal domein	Totaal Lasten
0.1	Bestuur	-1.299	-	-	-	-	-1.299
0.10	Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	-707	-	-	-	-	-707
0.4	Overhead	-	-6.599	-	-	-	-6.599
0.5	Treasury	-	-95	-	-	-	-95
0.61	OZB Woningen	-	-115	-	-	-	-115
0.62	OZB niet-woningen	-	-14	-	-	-	-14
0.8	Overige baten en lasten	-	43	-	-	-	43
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-5	-	-	-	-5
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-889	-	-	-889
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-291	-	-15	-306
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	-117	-1.612	-	-1.730
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	-135	-	-135
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-89	-	-89
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-	-	-	-24	-	-24
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-8	-8
4.2	Onderwijshuisvesting	-	-	-	-	-278	-278
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-	-	-	-	-636	-636
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-	-100	-100
5.2	Sportaccomodaties	-	-	-	-	-668	-668
5.3	Cult.pres, cult.prod,cult.part	-	-	-	-	-43	-43
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-2	-	-2
5.6	Media	-353	-	-	-	-293	-646
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	-	-	-	-690	-	-690
6.1	Samenkracht en burgerpart.	-	-	-	-	-1.078	-1.078
6.2	Wijkteams	-	-	-	-	-542	-542
6.3	Inkomensregelingen	-	-	-	-	-3.378	-3.378
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-	-230	-230
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-	-171	-171
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-	-	-	-	-376	-376
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	6	6
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-	-	-	-	-799	-799
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	-	-	-	-309	-309
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-	-200	-200
6.71d	Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	-143	-143
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	25	25
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	-	-	-	-229	-229

6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-	-	-	-29	-29
6.72c	Jeugdhulp dagbegeleiding	-	-	-	-	-14	-14
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf ov.	-	-	-	-	-2.086	-2.086
6.73a	Pleegzorg	-	-	-	-	-85	-85
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-	-	-	-
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-	-107	-107
6.74a	Jeugdhulp beh.GGZ zonder verbl	-	-	-	-	-	-
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	-	-	-	-	-178	-178
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-	-
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	-	-	-267	-267
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-	-866	-866
7.2	Riolering	-	-	-	-948	-	-948
7.3	Afval	-	-	-	-1.691	-	-1.691
7.4	Milieubeheer	-	-233	-	-601	-2	-836
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	-138	-	-138
8.1	Ruimte en leefomgeving	-	-	-	-573	-	-573
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-	-30	-	-	-	-30
8.3	Wonen en bouwen	-	-	-	-558	-	-558
Saldo lasten		**-2.360**	**-7.048**	**-1.298**	**-7.061**	**-13.100**	**-30.866**

Baten (Bedragen * €1.000)

Taakveld	Omschrijving	Algemeen bestuur	Financiën	Integrale veiligheid	Ruimtelijk domein	Sociaal domein	Totaal Baten
0.1	Bestuur	-	-	-	-	-	**-**
0.10	Mutatie reserves	12	53	-	344	223	**632**
0.2	Burgerzaken	166	-	-	-	-	**166**
0.4	Overhead	-	417	-	-	-	**417**
0.5	Treasury	-	291	-	-	-	**291**
0.61	OZB Woningen	-	3.102	-	-	-	**3.102**
0.62	OZB niet-woningen	-	317	-	-	-	**317**
0.64	Belastingen overig	-	22	-	-	-	**22**
							19.07
0.7	Alg.uitk.en overige uitk.gem.f	-	19.079	-	-	-	**9**
0.8	Overige baten en lasten	-	7	-	-	-	**7**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-	-	**-**
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	**-**
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	84	38	-	**122**
2.2	Parkeren	-	-	-	-	-	**-**
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	88	-	**88**
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	23	-	**23**
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-	-	-	10	-	**10**

3.4	Economische gronden	-	27	-	-	-	**27**
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-	-	-	-	179	**179**
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-	172	**172**
5.2	Sportaccomodaties	-	-	-	-	165	**165**
5.6	Media	-	-	-	-	17	**17**
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	-	-	-	9	-	**9**
6.1	Samenkracht en burgerpart.	-	-	-	-	381	**381**
6.2	Wijkteams	-	-	-	-	65	**65**
6.3	Inkomensregelingen	-	-	-	-	2.070	**2.070**
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-	12	**12**
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-	72	**72**
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	37	**37**
6.71d	Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	11	**11**
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	**-**
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-	34	**34**
7.2	Riolering	-	-	-	1.353	-	**1.353**
7.3	Afval	-	-	-	2.250	-	**2.250**
7.4	Milieubeheer	-	-	-	325	-	**325**
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	144	-	**144**
8.1	Ruimte en leefomgeving	-	-	-	198	-	**198**
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-	15	-	-	-	**15**
8.3	Wonen en bouwen	-	-	-	281	-	**281**
Saldo baten		**178**	**23.314**	**84**	**4.114**	**3.438**	**32.090**

Waarderingsgrondslagen
Waarderingsgrondslagen voor activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Tussen de balans en de toelichting daarop komen afwijkingen voor welke worden veroorzaakt door afronding van bedragen.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK) (baten):
Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met berekening , oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaardencriterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdrage steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

Balans
Activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur is maximaal de afschrijvingstermijn (gebruiksduur) van het betreffende actief bij de derde.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut
Investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Investeringen met een meerjarig economisch nut worden slechts geactiveerd als het

investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Investeringen in materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven (artikel 35, 1b BBV).
Deze investeringen worden slechts geactiveerd als het als het investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs – of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden slechts geactiveerd als het als het investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Afschrijvingen

Investeringen worden afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijving gebeurt op lineaire basis. De afschrijving vangt aan in het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota Activabeleid 2019 van de gemeente Landsmeer.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waar van toepassing is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, of lagere marktwaarde als deze redelijkerwijs vast te stellen is en een duurzaam karakter heeft.

Vlottende activa

Voorraden

De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks met de vervaardiging samenhangen (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) evenals toegerekende rentekosten en toegerekende administratie- en beheerskosten. Genomen resultaten zijn in de waardering verdisconteerd. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook opgenomen de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Pensioenverplichtingen zijn tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie-voorzieningen worden afgeleid uit een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Alle niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling
Algemeen

Lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar zijn in acht genomen als die bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Winsten worden opgenomen als zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het college van burgemeester en wethouders schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende beginselen als voorzichtigheid en koppeling van baten en lasten aan het juiste jaar

Specifieke onderdelen in baten en lasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat geen voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume mogen worden opgenomen wordt een beperkt deel van de personeelslasten toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Afschrijvingen geschieden tijdsevenredig, op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Afschrijvingen vangen aan in het jaar na in gebruik name van het actief. Over de boekwaarde per 1 januari van een actief wordt -onverschillig of dat voltooid is of niet- omslagrente berekend tenzij het actief wordt gefinancierd met eigen vermogen in de vorm van een financieringsreserve. In dat geval blijft renteberekening achterwege.

Dividenduitkeringen van deelnemingen worden als bate genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar is gesteld. De betaalbaarstelling heeft gewoonlijk betrekking op het dividend over het voorgaande jaar.

De gemeente Landsmeer heeft de algemene uitkering verwerkt in overeenstemming met de betaalspecificatie over betaalmaand december 2023 die is ontvangen van het Ministerie BZK. Deze verwerking is in overeenstemming met voorgaande jaren. De gemeente heeft een betaalspecificatie met betrekking tot 2023 ontvangen over betaalmaand januari 2024. In deze betaalspecificatie is de algemene uitkering 2023 verlaagd met € 149.500. Deze verlaging is verwerkt in boekjaar 2024.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29 februari 2024 door de raad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij de kaders uit de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV zijn gehanteerd voor het bepalen of deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
    - Ten aanzien van het M&O criterium geldt dat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid en daarom eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.
- Bij de rechtmatigheidsverantwoording zijn, op grond van het Controleprotocol 2021-2024 (zoals vastgesteld door de raad op 8 juli 2021) en raadsbesluit van 28 maart 2024, de volgende kaders gehanteerd:
    - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 308K) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereen voordoen. De over 2023 gerealiseerde incidentele baten en lasten zich als volgt specificeren:

Omschrijving	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening 2023	Verschil
Lasten				
Algemeen bestuur				
Opleidingen Gemeenteraad	7	17	10	7
College van B & W (reserve IBP)	12	12	-	12
College van B & W (voorziening)	44	44	93	-50
Representatie college	30	30	29	1
Verkiezingen	7	41	38	2
Bestuurlijke samenwerking	25	25	8	17
Huisvesting gemeentehuis (ov. uitg.)	13	13	46	-34
Helpdesk AJZ	6	46	45	1
MJB SD-Comm. en voorlichting	-	3	2	1
Gemeentesecretaris (ov. uitg.)	-83	-83	1	-84
Vrijval oude posten	-	-	-43	43
Algemene baten en lasten (stelpost)	144	144	-	144
Stelpost onvoorzien	94	94	-	94
Handhaving (inhuur)	-	20	16	4
Handhaving (ov. Uitg.)	41	70	77	-7
Ruimtelijk domein				
Wegen onderhoud incidenteel	150	150	137	13
Nutsvoorzieningen (ov. uitg.)	37	57	21	36
Economische zaken (ov. uitg.)	10	10	-	10
Milieubeheer (inhuur)	44	-	-	-
Milieubeheer (ov. uitg.)	21	-	-0	0
Milieubeheer (reserve duurzaamheid)	32	-	-	-
Begraafplaatsen (voorziening)	2	2	2	-
Begraafplaatsen (onderhoud)	19	59	29	30
Bestemmingsplannen (ov. Uitg.)	89	89	-	89
Overige ruimtelijke ordening (advisering door derden)	4	46	40	6
Overige ruimtelijke ordening (ov. Uitg.)	-	-	2	-2
Overige ruimtelijke ordening (reserve)	150	150	62	88
Omgevingsvergunningen bouwen	51	49	-	49
Woonwagens + woonschepen	1	1	1	-
Grond Luijendijk-zuid	60	60	-	60
Hotel	20	20	-	20
Inzet reserve Omgevingswet	-150	-150	-	-150

Sociaal domein				
Gemeens baten+lasten onderwijs	6	6	0	6
Nabuurschap Landsmeer	-2	-2	-	-2
Sint Nicolaas Comité Landsmeer	0	0	0	-
Binnensport ICL facilitair (ov. Uitg.)	7	7	2	4
Binnensport ICL facilitair (voorziening)	2	2	2	-
Lokale omroep - beleid	21	21	20	0
Aanpak energiearmoede	-	88	30	58
Uitstroombevordering	3	3	-	3
Reintegratie trajecten	61	121	95	27
Integratie nieuwkomers	73	136	46	90
Peuterspeelzalen	3	3	-	3
Kinderopvang - Beleid	11	11	11	-
Samenkracht WP	27	27	27	-
Stg Dienstencentrum Landsmeer	179	179	179	-
Wmo algemeen (ov. Uitg.)	16	48	10	38
Jeugdgez zorg/uniform deel	6	6	-	6
Inzet Reserve SD	-200	-200	-	-200
Brandweer (voorziening)	15	15	15	-
Totale lasten	**1.104**	**1.486**	**1.051**	**434**
Baten				
Algemeen bestuur				
reserve IBP	12	12	12	-1
Reserve Dekking kapitaallasten	60	60	53	7
Budget overhevelingen	-	443	-	443
interne verrek. Bouwgrondexpl (Luijendijk-zuid)	60	60	-	60
interne verrek. bouwgrondexpl (hotel)	15	15	-	15
overboekingscat Hotel	4	4	-	4
res inv achterst onderh wegen	150	150	150	-
Reserve uitv prg Duurzaamhd	44	44	-	44
rijksbijdr aanp energiearmoede	15	88	21	66
Totale baten	**360**	**876**	**236**	**639**
Saldo incidenteel resultaat	**-744**	**-610**	**-815**	**205**

Investeringen

Krediet nummer	Investeringen	Totaal Krediet	Besteed t/m 2023	Restant krediet	Afgesloten
617011	1840 - Verledden Openbare Verlichting (armaturen)	309	209	100	Nee
617020	1814 - Verledden Openbare Verlichting (masten)	309	76	233	Nee
617030	Digitalisering Omgevingsvergunningen	30	27	3	Ja
617060	1705 - Voorbereiding nieuwe gouw	100	100	-	Ja
618130	Beschoeing overbeh fase 4/5	447	511	-63	Ja
619010	Herinr en verv riol Meervalweg	2.422	261	2.161	Nee
619040	Bekabeling ICT gemeentehuis	100	65	35	Ja
619080	Voorbereidingskrediet Infrastructuur	100	104	-4	Ja
620015	2105 asfalteren IJdoornlaan	1.288	1.291	-3	Ja
620085	Speelpl. 012-021-022	55	33	22	Ja
621005	Speelpl. 031 Rhijnestein	60	41	19	Ja
621015	1829 Kruis. IJdoorn-Zuideinde	200	224	-24	Ja
621020	2117 Rio. Zuideinde-IJdoorn	970	547	423	Ja
621025	Bel.plan Afval en grondstoffen	729	384	345	Nee
622001	1712 - Rio Havezathe fase 2	1.086	339	747	Nee
622002	1722 - Herinrichting Havenzathe fase 2	724	543	181	Nee
622003	2114 - Asfalteren Zuideinde 9-21	80	95	-15	Ja
623001	Vervanging getrokken zoutstrooier	30	30	-	Ja
623004	1810 - Kunstgrasveld ICC en SC Purmerland	850	850	0	Nee
623005	Voetbalkooi	100	13	87	Nee
623008	2314 - Uitbreiding Urnenmuur	18	18	0	Ja
623010	1904 - Herstraten Tormentilstraat e.v	2.041	25	2.015	Nee
623011	Vervanging rioolonstoppingswagen	35	32	3	Ja
623015	Investering toegangspassen	115	-	115	Nee
623016	Bovengrondse containers	375	28	347	Nee
623017	Transitiekosten Violiersweg	1.700	367	1.333	Ja
623018	Investering units Violiersweg	2.250	2.767	-517	Ja
623020	2319 - electra installatie markt	70	3	67	Nee
623030	Riolering Havenzathe Fase 3	1.204	7	1.197	Nee
623031	Herinr. Havenzathe Fase3	804	24	780	Nee
623040	Minicontainers	545	361	184	Nee
Totaal		**19.146**	**9.374**	**9.771**	

Subsidies

In de raadsvergadering van 22 april 2021 heeft de raad de Algemene Subsidieverordening Landsmeer vastgesteld. Met het subsidiebeleid wordt een relatie gelegd tussen het gemeentelijk beleid en de subsidieverstrekking.

De nadere regels subsidies gemeente Landsmeer 2021 kent de volgende subsidievormen, te weten:

- Budgetsubsidies tot € 5.000: subsidiëring op grond van prestaties Sociaal Domein
- Budgetsubsidies vanaf € 5.000: subsidiëring op grond van prestaties Sociaal Domein
- Stimuleringssubsidie: subsidiëring op grond van activiteiten
- Eenmalige subsidieverzoeken: eenmalige subsidie voor het aanmoedigen van eenmalige activiteiten.

Organisatie	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Bibliotheek Landsmeer	220.000	220.000	220.000	0
Wonen Welzijn Plus	178.805	178.805	178.805	0
Bureau Discriminatiezaken	86.295	86.295	81.811	4.484
Partou Zonnedauw	78.835	78.835	83.118	-4.283
SamenMeer	67.445	67.445	67.445	0
Zwembad de Breek	64.320	64.320	64.320	0
Berend Botje	53.243	53.243	49.659	3.584
Wonen Welzijn Plus (IProjecten)	55.633	55.633	55.633	0
Lokale Omroep	20.500	20.500	20.337	163
Sp serv NH SPORTAKKOORD	17.504	36.504	15.763	20.741
Amicitia	14.500	14.500	14.500	0
Sp serv NH Borging sportinpiuls JSP	13.209	13.209	8.907	4.302
Voetbal IVV	6.500	6.500	6.483	17
Purmerland	5.590	5.590	5.583	7
Sp serv NH AANGEPAST SPORTEN	5.267	5.267	6.158	-891
Stichting MEE	5.173	10.173	9.806	367
Subtotaal subsidies > -5.000	**892.819**	**916.819**	**888.327**	**28.492**
Subtotaal subsidies < -5.000	**24.105**	**24.105**	**13.019**	**11.086**
Totaal subsidies	**916.924**	**940.924**	**901.346**	**39.578**

Afkortingen en begrippen

Afkorting	Omschrijving
AEB	Afval Energie Bedrijf Amsterdam
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIZ	Bedrijveninvesteringszones
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOOT	Breed Onafhankelijk Ondersteuningsteam
BVL	Bedrijfsbelangenvereniging Landsmeer
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
wet FIDO	Wet Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HHNK	Hoogheemraadschap Holalnds Noorderkwartier
HNLW	Het Nieuwe Landsmeerse WErken
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen
IUSD	Integratie Uitkering Sociaal Domein
LEA	Lokale Educatieve Agenda
MIP	Meerjareninvesteringsplanning
MRA	Metropool regio Amsterdam
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg gevoerd
OT	Ondersteuningsteam
OVL	Oudheidkundige Vereniging Landsmeer
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C	Planning & Control
RES	Regionale Energie Strategie
RMC	Regionaal Meld-en Coördinatiepunt
SMI	Sociaal Medische Indicaties
TOZO	Tijdelijke overbrugginsregeling zelfstandige ondernemers
VNG	Vereniging Nederlandsche Gemeenten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WA	Waterlands Archief
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWB	Wet Werk en Bijstand

EMU-saldo

Berekening EMU-saldo via de fin. mutaties in de balans			Balansstand 31-12-2022 T-1	Balansstand 31-12-2023 T	Mutaties T-T-1
EMU-SALDO					**3.045.197**
	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	444.682	485.736	41.055
		Uitzettingen	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	7.772.539	8.667.694	895.156
		Liquide middelen	1.947	85.217	83.269
		Overlopende activa	648.722	393.417	-255.305
Passiva (negatief verband)	Vaste Passiva	Vaste schuld	18.082.739	21.800.456	3.717.717
	Vlottende Passiva	Vlottende schuld	4.488.749	2.371.231	-2.117.519
		Overlopende passiva	1.470.750	2.151.574	680.824
Evt. boekwinst bij verkoop effecten/(im)materiële vaste act.			0	0	0

Vaststelling door de raad

Controleverklaring